Зі святом Незалежности, Україно!

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 24 СЕРПНЯ 2001 РОКУ ЧИСЛО 34 VOL. CVIII FRIDAY, AUGUST 24, 2001 No. 34

АКТ

Проголошення Незалежності України

Виходячи із смертельної небезпеки, що нависла було над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- виходячи з права нації на самовизначення, передбаченого Статутом Організації Об'єднаних Націй та іншими міжнародно-правовими документами,
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України,

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки врочисто

ПРОГОЛОШУЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

та створення самостійної української держави – УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція України і закони України.

Цей Акт набирає чинності з моменту його схвалення.

24 серпня 1991 року

Голова Верховної Ради України

Леонід Кравчук

Америка вітає Україну!

З Днем народження, Україно!

Поздоровлення посла США в Україні Карлоса Паскуаля, 20 серпня 2001 року

З Днем народження, Україно! Твій День народження – подія історична, адже протягом більшої частини новітньої історії твою державність заперечували. Твій день народження – це данина свободі і нагорода для тих, хто її прагнув, віривши, що Україна зможе знайти своє місце в Європі.

Багато змінилося за десять років. Я пам'ятаю свою першу прогулянку Хрещатиком у 1993 році у пошуках швидкої закуски. За сорок хвилин я почав розуміти, що таких простих речей в Україні не було – принаймні, тоді ще не було. Тепер будь-хто, гуляючи вулицями Києва – або Львова, Харкова, Одеси чи Ужгорода – знає, що нове підприємництво, швидко зростаючи, змінює обличчя „центру України". А разом із цими змінами виникає новий середній кляс.

Протягом майбутніх місяців Україна матиме змогу показати світові характер своєї демократії. Чи будуть вільними та справедливими парляментські вибори? Чи матимуть неурядові групи можливість інформувати електорат з питань, які можуть у нього виникнути під час голосування? Чи буде збалансованим висвітлення у засобах масової інформації? Чи будуть вбивства журналістів Ґонґадзе та Александрова правдиво розслідувані? Чи може преса триматися правди і без страху її публікувати? Дії України неминуче дадуть відповіді на ці запитання. Від них і залежатиме міжнародна репутація України, довіра її громадян та наступна фаза її просування в Европу.

Шлях Америки до демократії та економічного процвітання не був легким. Для змін ми мали століття, але і світ тоді був іншим. Ґльобалізація позбавляє такої розкоші, як час. Україна не має іншого вибору, окрім ґльобальної конкуренції. Якщо її політика і економічна стратегія будуть правильними, вона отримає доступ до капіталу та політичних структур, що здавалися неймовірними 50 років тому. Неправильний вибір означатиме відносну ізоляцію. Це не погроза, а чітка реалія сьогодення.

Побудова сучасної української держави – історичне випробування, в якому вже досягнено грандіозних успіхів. У 1996 році нова Конституція офіційно поховала совєтську конституцію України. У 1997 році Україна і НАТО підписали „Програму особливого

(Закінчення на стор. 29)

„Виходячи із спільної відданости цінностям демократії ..."

2 серпня 2001 року Палата представників Конгресу Сполучених Штатів Америки одностайно ухвалила Резолюцію № 222, якою вітає народ України з 10-ою річницею української незалежности.

Резолюція Палати представників

Беручи до уваги, що проголошення незалежности України 24 серпня 1991 року привело до розпаду Радянського Союзу;

- що Україна та Сполучені Штати, виходячи із своєї спільної відданости демократичним цінностям, висловили свій твердий намір будувати широкі і міцні стосунки у Хартії про українсько-американське партнерство, дружбу та співпрацю від 1994 року, і що Україна з 1997 року підтримує особливе партнерство з НАТО;

- що 28 червня 1996 року парлямент України проголосував за прийняття демократичної конституції і Україна проводила свої президентські та парляментські вибори у відповідності з нею, відходячи все далі від колишнього комуністичного зразка однопартійного тоталітарного правління;

- що Україна з часу здобуття незалежности успішно перетворилася з колонії радянської імперії в життєздатну, миролюбну державу, яка встановила зразкові стосунки з усіма сусідніми країнами та послідовно йде курсом европейської інтеґрації, маючи на меті зміцнення демократії та забезпечення добробуту своїх громадян, цією резолюцією Палата представників вважає, що

1. як лідер демократичних країн світу Сполучені Штати підтримують та вітають народ України з приводу десятої річниці української незалежности;

2. Президент і парлямент України повинні продовжувати свої зусилля з підтримання балансу між виконавчою та законодавчою гілками влади та забезпечити спрямованість своєї співпраці на поглиблення демократичних реформ та зміцнення громадянського суспільства, заснованого на верховенстві права;

3. Сполучені Штати повинні продовжувати допомагати у побудові справді незалежної України через заохочення і підтримку демократичних та ринкових перетворень в Україні, тримаючи двері европейських та трансатлантичних інституцій відкритими для цієї країни.

Сенат США - незалежній Україні

3 серпня 2001 року Сенат США прийняв Резолюцію з нагоди 10-ої річниці Незалежности України. Цей важливий документ заініціював Джесі Гелмс, сенатор-республіканець штату Північна Каролайна, при підтримці Джозефа Байдена, сенатора-демократа штату Делавер, та Карла Левіна, сенатора-демократа штату Мишиген. Нижче подаємо текст Резолюції Сенату:

Беручи до уваги: – що 24 серпня 2001 року відзначатиметься десята річниця відновлення Незалежности України;

– що Сполучені Штати, визнавши Україну як незалежну державу 25 грудня 1991 року і встановивши з нею дипломатичні стосунки 2 січня 1992 року, вважають, що справа єдиної, вільної та безпечної Европи потребує сильної, стабільної, демократичної України, повністю інтеґрованої в евроатлантичну спільноту демократичних країн;

– що у час відзначення п'ятої річниці Незалежности України Сполучені Штати встановили стратегічне партнерство з Україною з метою сприяння інтересам національної безпеки Сполучених Штатів, які зацікавлені в існуванні вільної, суверенної та незалежної Української держави;

– що Україна – важлива европейська країна, друга за територією та шоста за населенням в Европі;

– що Україна є членом Ради Европи та Організації з безпеки та співробітництва в Европі (ОБСЕ), а також Міжнародного Валютного Фонду (МВФ), Світового Банку та Европейського банку реконструкції та розвитку (ЕБРР);

– що президентські вибори в Україні у липні 1994 року ознаменували перший серед незалежних держав колишнього Радянського Союзу мирний і демократичний перехід виконавчої влади з одних рук до інших;

– що п'ять років тому, 28 червня 1998 року, український парлямент проголосував за ухвалення Конституції України, яка захищає цінності свободи та демократії, забезпечує право громадян на володіння приватною власністю та визначає основи верховенства права в Україні у питаннях раси, релігії, переконань та етнічної належности;

– що Україна є зразком міжетнічного співробітництва та гармонії, як засвідчують щорічні доповіді з прав людини ОБСЕ та Державного департаменту США, та схвалення міжнародним співтовариством підходу України до вирішення сепаратистських диспутів у Криму у 1994 році;

– що Україна, завдяки зусиллям свого керівництва, подолала тенденцію спаду у своїй економіці, відчувши у 2000 фінансовому році та у першому кварталі 2001 року перше реальне економічне зростання з часу здобуття незалежности;

– що Україна продовжила приватизаційні процеси у своїй економіці через приватизацію сільськогосподарських земель у 2001 році, коли колишні колгоспи були передані підприємствам, приватним особам чи кооперативам, створюючи таким чином умови для більшої економічної незалежности та процвітання;

– що Україна здійснила принципові кроки на стримування розповсюдження ядерних озброєнь, ратифікувавши договір СНО-1 про ядерне роззброєння та Договір про нерозповсюдження ядерної зброї; потім, 1 червня 1996 року, віддала останню з своїх ядерних боєголовок радянського часу, а у 1998 році погодилася не допомагати Ірану добудовувати атомну електростанцію у Бушері, що, як вважається, може використовуватися для можливого виробництва зброї масового знищення;

– що Україна знайшла різноманітні шляхи здійснення військової співпраці з її европейськими сусідами, а також участи у миротворчих місіях у різних реґіонах світу, що засвідчено участю України у силах КФОР та АйФОР у колишній Юґославії та наданням нею своїх континґентів для участи у місіях прикордонного патрулювання ООН на Близькому Сході та на Африканському континенті;

– що Україна стала членом Північноатлантичної ради співпраці НАТО, підписала хартію НАТО-Україна на Мадридській зустрічі у липні 1997 року та бере з 1997 року участь у програмі „Партнерство заради миру", проводячи реґулярні навчання у Яворівському центрі та на південному узбережжі України на Чорному морі;

– що 7 червня 2001 року Україна підписала хартію об'єднання ГУУАМ (Грузія, Україна, Узбекистан, Азербайджан та Молдова) із наміром розвивати реґіональні інтереси, зміцнювати співробітництво та будувати економічну стабільність;

– що 15 років тому спровокована совєтами ядерна трагедія Чорнобиля занапастила українську землю незліченною кількістю радіації, яка впливатиме на багато поколінь мешканців України, і що тепер Україна потурбувалася про безпеку громадян своєї та сусідніх країн та про збереження екології, закривши останній чорнобильський ядерний реактор 16 грудня 2000 року.

Сенат постановляє:

Частина 1.

1. Як лідер демократичних країн світу, Сполучені Штати вітають народ України з десятою річницею його незалежности і бажають Україні миру, процвітання та демократії;

2. Україна досягла значного проґресу у політичних реформах протягом перших десяти років незалежности, що засвідчує прийняття п'ять років тому її Конституції;

3. Територіяльна цілісність, суверенітет та незалежність України у її сучасних кордонах – важливий чинник миру і стабільности в Европі;

4. Президент, прем'єр-міністер та парлямент України повинні продовжувати політичні реформи, необхідні для забезпечення ефективного, прозорого представництва інтересів українського народу виконавчою, законодавчою та судовою владою;

5. Уряд та Президент України повинні підтримувати фундаментальні демократичні принципи свободи слова, зборів та вільної преси;

6. Уряд та Президент України повинні активно сприяти відкритому та прозорому розслідуванню випадків насильства проти журналістів, включаючи вбивства Георгія Ґонґадзе та Ігоря Александрова;

7. Уряд України (включаючи Президента та парлямент) повинен дотримуватися міжнародних стандартів та процедур вільних та чесних виборів, готуючи наступні парляментські вибори, які відбудуться у березні 2002 року;

8. Уряд України (включаючи Президента та парлямент) повинен продовжувати прискорювати свої зусилля з перетворення економіки на таку, що базується на принципах вільного ринку та управляється згідно з принципами верховенства права;

9. Сполучені Штати підтримують усі зусилля на розвиток громадянського суспільства в Україні, у якому представлена повнокровна спільнота неурядових організацій (НУО) та активна, незалежна, вільна преса;

10. Уряд України (включаючи Президента та парлямент) повинен проводити орієнтовану на Захід зовнішню політику, пріоритетом якої є інтеґрація України, в евро-атлантичні структури;

11. Президент Сполучених Штатів повинен продовжувати враховувати інтереси та безпеку України, коли переглядає чи змінює будь-які европейські порозуміння, угоди, договори в галузі оборони та безпеки;

12. Президент Сполучених Штатів повинен продовжувати підтримувати та заохочувати ролю України у програмі НАТО „Партнерство заради миру" та у поглибленні стосунків України з НАТО.

Частина 2

Секретар Сенату має передати копію цієї резолюції Президентові Сполучених Штатів із подальшим проханням, щоб Президент передав таку копію Урядові України.

Прийнято в Сенаті 3 квітня 2001 року.

24 серпня 1991 року. Після проголошення в Києві Незалежности України депутати фракції „Народна Рада“ вносять синьо-жовтий прапор у залю засідань Верховної Ради. Саме цей прапор огортав, серед інших, той танк у Москві, з якого Президент Росії Борис Єльцин закликав до боротьби зі заколотниками. Фото: Христина Лапичак.

Десять років незалежности з погляду історика

Ярослав Грицак

Історики – дивні люди. Коли їх спитати, чому в Україні не йдуть реформи, вони почнуть свою відповідь з Хрещення Русі. І далі говоритимуть про татарську навалу, польський гніт, російське поневолення, совєтський геноцид... Економісти або політологи так не роблять. Вони говорять про непомірні податки, високу корупцію, політичні маніпуляції, низький рівень громадської активности.

Але одні не можуть обійтися без інших. Бо інакше їхні оцінки і прогнози можуть виявитися хибними. Щоб не бути голослівним, наведу два приклади, які є ще свіжими у пам'яті. Перший з них стосується прогнози Deutsches Bank у 1990 році про майбутнє 15 совєтських республік у випадку, коли б вони унезалежнилися. Україна, з її величезними природними і людськими багатствами, посіла у цьому списку найвищу позицію. Після десяти років незалежности ми бачимо, наскільки помилилися експерти Deutsches Bank. Про сучасну Україну можна сказати багато речей. Але ніхто не може сказати, що вона стала зразком економічного процвітання. Другий приклад походить з кінця 1993 року. Після двох років української незалежности ЦРУ (CIA) зробило прогнозу про можливість в Україні громадянської війни – між україномовним і російськомовним населенням, між Заходом і Сходом, націоналістами і комуністами. У порівнянні з цією війною юґославська війна мала видаватися недільним „пікніком”. На щастя, ця прогноза не справдилася, як і не справдилася – на жаль – прогноза про неминучий економічний розквіт України.

Один і другий випадок доводять, що самого значення економіки і політики не досить, щоб зрозуміти перспективи України. В усіх оцінках і прогнозах бракує ще одного і надзвичайного чинника. Згрубша і досить умовно його можна означити як історичну спадщину. Ні одне суспільство, яким би модерним воно не було, не може бути вільним від своєї історії. Між багатьма істориками, політиками й економістами установилося щось на зразок спільної згоди, що різні темпи і характер змін у кожній країні відбивають різниці в історичній спадщині. На мові сучасної науки це називається теорією „стежкової залежности” (path-dependency theory). Або, говорячи простіше, те, „куди ми йдемо, залежить від того, звідки ми вийшли”.

Десять років української незалежности може бути ще замало, щоб зрозуміти, куди ж таки прямує Україна. Але цього достатньо, щоб зрозуміти, звідки Україна вийшла. І відповідно до цього реалістично оцінити можливі перспективи її дальшого розвитку.

Зрозуміло, що історична спадщина не є одноцільною. Вона складається з різних напластувань – татарської навали, польського гніту, російського поневолення, совєтського геноциду. Кожне з цих історичних напластувань, залежно від ситуації, може відігравати різну ролю у сучасності. У тих різноманітних пластах минулого історики пробують відрізнити незначні і короткотривалі чинники, від тих, котрі діють на довшу мету і поважно впливають на сучасність.

Слідуючи за цією логікою, десять років української незалежности треба розглядати щонайменше у двох історичних перспективах – короткотривалої і довготривалої. Перша відображає поверхневі і всім очевидні події Політичної історії: проголошення української незалежности, грудневий референдум 1991 року, президентські і парляментські вибори у незалежній Україні, прийняття нової Конституції, прем'єрство Ющенка, скандал навколо Лазаренка і президентських записів. Друга, довготривала, перспектива може не така ефектна й помітна. Але пов'язані з нею події справляють на наше життя не менші впливи, аніж ті, про які ми звикли читати в газетах або дивитися по телевізору. Вони – як та підводна течія, про яку можемо лише догадуватися по колах і хвилях на річковій поверхні.

Українська незалежність з короткотривалої перспективи

Почнемо з першої, короткотривалої перспективи останніх десяти років. З часу проголошення своєї незалежности Україна не стала зразком успішних реформ. Навпаки – за перші десять років вона встановила декілька дуже сумнівних рекордів: найвищий рівень інфляції (у 1993 році), найбільший серед усіх европейських країн тіньовий (нелеґальний) сектор в економіці (за різними оцінками, від 40 до 60 відс. виробництва і послуг), один із найвищих у світі рівень державної корупції і найнижчий – серед країн Східної і Центральної Европи – рівень довіри населення до владних структур. Вражаючою є й та статистика, яка хоч і не є „рекордною”, але й передає глибину економічної і соціяльної кризи: карколомне падіння валового продукту (з 1990 по 1999 рік він зменшився майже у два рази), скорочення тривалости життя, зменшення загального числа населення, різке зростання рівня злочинности. Серед усіх країн Центральної і Східної Европи гіршою ситуація є хіба що у Молдавії, бо навіть Білорусія і Росія за багатьма показниками людського розвитку випереджують Україну. Щоправда, останні місяці засвідчили новий рекорд, на той раз – цілком позитивний: приріст промислової продукції в Україні у першій половині 2001 року є найвищим серед усіх европейських країн.

Але, з точки зору історика, найбільший український рекорд полягає в іншому: ніколи в своїй історії українці не втримували так довго своєї самостійної держави. Влада Української Народної Республіки (тобто Центральної Ради та Директорії) потривала сукупно 24 місяці (з них лише трохи більше половини цього терміну Україна була справді самостійною), Українська Держава Гетьмана Скоропадського та Західньо-Українська Народна Республіка – по 7 місяців кожна. Проголошена у Львові Українська Держава прожила всього декілька днів.

На початку 1990-их років не раз виникали сумніви, чи пост-комуністична самостійна Україна не повторить приклад своїх нещасливих попередників. Найбільше цих сумнівів було у 1993-1994-их роках, коли глибока економічна криза збіглася з кризою політичною. Нагадаємо, що тоді підтримка ідеї української самостійности серед населення України, а особливо серед російськомовних південних і східніх областей наблизилася до критично низької помітки. Те, що Леонід Кучма став президентом через масову підтримку власне цих областей, створювало побоювання, що Україна повернеться назад до Росії.

Цього не сталося, і в цьому велика заслуга самого Президента. Йому можна і треба закидати багато речей, але не можна відняти однієї великої заслуги: за роки свого президенства він викорінив з України прояви російського сепаратизму, у першу чергу серед російськомовного Криму і Донбасу. Хто тепер пам'ятає про колись грізного Мєшкова? Або коли ми останній раз чули про хвилю страйкового руху донбаських шахтарів, подібного до того, що у 1993 році вирішив долю Кравчука і першого українського парляменту? Недавні соціологічні опитування показують, що кількість тих, які підтримують українську незалежність, за останні чотири роки зросла, а одночасно впав процент прихильників союзу України з Росією.

Тому 10-річчя української незалежности є найсправжнісіньким і, може, найбільшим рекордом в українській історії. Чи є впевненість, що Україна

(Закінчення на стор. 27)

Слава Україні і Многая Літа нашій державі!

Привітання Українській громаді з нагоди 10-ї річниці незалежності

Шановна громадо, дорогі українці Америки!

Щиро вітаю Вас з першим ювілеєм Української державности!

Протягом довгих століть українці плекали незгасну надію, що настане день, коли на рідній землі запанує свобода, коли наш народ зможе самостійно вирішувати свою долю. Задля здійснення цієї мети змагалося не одне покоління українських патріотів. 24 серпня 1991 року ця споконвічна мрія збулася! Сьогодні ми святкуємо перше десятиліття нашої молодої незалежної держави.

Перші десять років незалежности дають нагоду українцям в Україні і поза її межами оглянутися назад та оцінити шлях, який подолав наш народ від тоталітарного минулого до сьогодення. Без перебільшення, цей короткий період, по суті, мить в історії людства, умістив у собі доленосні події і звершення. Україна була визнана міжнародним співтовариством, фактично з нуля були створені інститути влади, Збройні Сили, запроваджено власну валюту, закладено демократичні підвалини суспільства.

Відповідальна і зважена зовнішня політика, що її впродовж десятиріччя проводила молода Українська Держава, здобула заслужену повагу в світі. Вона дедалі впевненіше стверджується на міжнародній арені, наполегливо здійснюючи стратегічний курс на інтеграцію до европейських структур.

Кроки, спрямовані на докорінну трансформацію усіх сфер політичного, економічного і культурного життя, не завжди давалися легко, але наполегливість українського керівництва у здійсненні реформ була винагороджена.

Україна зустрічає свято незалежности з вагомими досягненнями – вперше за всю незалежну історію вдалося подолати хронічний спад виробництва і домогтися зростання економічних показників в усіх галузях промисловості, що відкриває дорогу до добробуту і процвітання української нації. Прогнози вітчизняних і зарубіжних фахівців щодо перспектив подальшого економічного розвитку дають достатньо підстав для оптимізму.

Сьогодні чітко окреслилися пріоритети України на сучасному етапі її розвитку – забезпечення поступу економічного зростання, досягнутого минулого року, розбудова громадянського суспільства, зміцнення засад демократії, утвердження верховенства закону.

Усі ми, хто представляє Україну в Сполучених Штатах Америки, радіємо з того, що ювілейне свято відзначаємо разом з Українською Громадою - справжніми патріотами, людьми, які незмінно демонструють свою відданість Україні, роблять все належне для зміцнення її незалежности і поглиблення відносин стратегічного партнерства зі Сполученими Штатами Америки.

Щиро бажаю щастя, здоров'я і добробуту у кожній українській домівці. Нехай Вас ніколи не залишає впевненість у здатності нашого народу домогтися поставлених цілей і зайняти гідне місце в сім'ї европейських народів.

Слава Україні!

Костянтин Грищенко,
Надзвичайний і повноважний посол України в США

Вітаємо Українську громаду США - з 10-ою річницею незалежности України!

Дорогі друзі!

З особливим хвилюванням звертаюся до вас нині, щоб від імені українських дипломатів, які відстоюють інтереси нашої держави в ООН, седечно привітати українську громаду в США з Десятою річницею незалежности України.

У цьогорічному серпні ми відзначаємо не лише перший ювілей Української державности, 24 серпня 2001 року святкуємо день історичної справедливости для Української нації. По всіх світових теренах, де присутня українська душа, цим днем утверджуємо знак непохитности державного буття нашого народу.

Ми важко і непросто йшли до цьогорічної події. Саме нині ясно бачимо, що у десятирічному вимірі український народ здолав складний етап сучасного національного переосмислення, політичного перетвілення і економічної перебудови.

Саме нині розуміємо, що у столітньому вимірі українська нація нарешті упевнюється у власних силах, аби твердою стопою постати на европейському просторі. Саме зараз усвідомлюємо, що у вимірі тисячолітньому Україна прокладає духовний міст між усіма епохами власної державности, минулими, теперішніми і прийдешніми поколіннями будівничих нашого державного дому.

І власне у цей день бачимо перед собою великий простір для нової праці. Так, „неволя і зігне, і зіпсує, і покаліче" писав великий Франко. Однак єдність, взаємна підтримка і допомога допоможуть нам подолати морок невольничого минулого і у новому часі зробити нові кроки до кращого життя нашого народу.

Вірю, що Господь і доля допоможуть нам, українцям, відрізнити добру путь від злої та зміцнити наші сили на шляху добра і свободи, бо лише в умовах свободи щасливою є держава та її люди. Нині, відзначаючи десяту річницю Незалежности України, мені дуже приємно звернутися до вас з цим привітанням та висловити глибоку вдячність за вашу самовіддану боротьбу і працю задля незалежности України.

Упевнений, що й надалі ми будемо спільно обороняти національні інтереси України, дбати про створення прихильного ставлення до нашої молодої держави і докладати зусиль для її подальшого світового і европейського становлення.

Щиро вітаю вас з нашим великим святом і сердечно бажаю щастя, здоров'я, успіхів, миру і злагоди у ваших серцях і родинах.

Слава Україні і Многая Літа нашій державі!

Валерій Кучинський,
постійний представник України при ООН

Ця подія докорінно змінила наше життя

Дорога українська громадо Нью-Йорку!

Від імені Генерального консульства України в Нью-Йорку щиро вітаю вас усіх українців міста з великим святом 10-ої річниці Незалежности нашої країни. Це подія, яка стала поворотним моментом у нашій історії і докорінно змінила наше життя.

Десять років – це миттєвість для історичного виміру, але для долі нашої країни вони стали вирішальними. Тому, відзначаючи цю ювілейну дату, ми подумки знову і знову повертаємося до першого десятиріччя відновленої Української держави. Оцінювати його можна по-різному, але очевидне одне – Україна відбулася як незалежна і суверенна держава і остаточно у такому статусі утвердилася. Цей факт несе в собі великий політичний та емоційний зміст для кожного, хто відчуває себе громадянином України. Йдеться про здійснення мрій та сподівань багатьох поколінь українців, про боротьбу і жертви багатьох патріотів. За державність сплачено дорогою ціною, тому й сприймати її належить за найвищими критеріями.

За десять років, що минули після проголошення незалежности, Україна спромоглася зробити те, на що іншим державам знадобились довгі десятиліття. Вона перетворилась на повноправний суб'єкт міжнародних взаємин, на впливового чинника регіональної стабільности, стала активним учасником міжнародного спілкування.

Досвід, набутий Україною за десять років незалежности, підтверджує, що її зовнішньополітичний курс є надійним засобом захисту та просування національних інтересів держави на міжнародній арені. Зовнішня політика є сьогодні невід'ємною і важливою складовою курсу реформ, одним із інструментів вирішення головного завдання – забезпечення економічного зростання держави та добробуту наших громадян.

Отже, у української громади в Сполучених Штатах є всі підстави пишатися Україною.

Користуючись нагодою, хотів би ще раз подякувати всім шановним представникам громади за ту підтримку і допомогу, яку ми постійно відчуваємо, і висловити сподівання на подальшу співпрацю.

Зичу всім вам доброго здоров'я, успіхів і плідної роботи на благо незалежної України.

Слава Україні!

С. Погорельцев,
Генеральний консул України в Нью-Йорку

Боже, Великий, Єдиний, Русь-Україну, храни!

Святкуймо із вдячністю

З молитвою і надією сподіваюся на те, що десяту річницю української Незалежности ми відзначимо з великою вдячністю, по-святковому і з міркуваннями про наші дії.

Вдячність має бути в основі відзначення будь-якого щорічного свята. Висловлення нашої вдячності – це те, що ми обираємо. Ми обираємо бути вдячними. Я молюся і сподіваюся на те, що наші серця і розум виповняться подякою Богові за Його визначне благословення України і її народу. Станьмо ж вдячними людьми! Зберімося разом в наших церквах, в наших культурних установах і в наших хатах для активного вияву нашої вдячности в молитві. Молитва, піднесена з почуттям подяки і братерства, єднає нас з нашим Небесним Отцем, який забезпечує наші потреби і єднає нас в своїй сім'ї єдиній.

Вдячним серцям легко святкувати. Українці скрізь мають активно святкувати цю десяту річницю Незалежности України, проголошуючи таким чином цінність і гідність свободи. Ми пам'ятаємо про те, що Ісус часто творив свої чуда при великих зібраннях людей. Перше своє чудо в Кані Ісус здійснив під час весілля. Наш Господь важає, щоб наші серця були виповнені радістю і щоб ми святкували дар життя і свободи, знайдені в Ісусі Христі, нашому Спасителеві.

В часи національного гноблення українці у вільному світі зосередили свою увагу на потребі свободи в Україні. Ми були „їхнім" голосом! Тепер, коли Україна вільна, ми маємо приділити найбільше уваги укріпленню нашого голосу і нашої спільноти.

Нещодавня візита на Україну нашого Святішого Отця Папи Івана Павла II значно збільшила знання світового співтовариства про все позитивне, що є в Україні. Багата українська культура, прекрасні міста і сільські простори, тепла гостинність і міцна віра українців завдяки засобам масової інформації стали відомими усьому світові. Перед цією візитою Святішою Отця Україна в очах світу була, перш за все, місцем жахливої ядерної катастрофи в Чорнобилі. Візит Святішого Отця допоміг визначити погляд світу, а навіть і наш власний, на важливість і на потенціял України у світовому співтоваристві. Надзвичайно добре висвітлення візити Папи Івана Павла II на Україну телевізійною мережею EWTN значно збільшило розуміння всіх американців України та нашої Української Католицької Віри. Яке величезне благословення Господь уділив через свою Церкву народові України!

Наша мета – будувати на цьому розумінні і признанні України і нашої української спадщини. Нехай кожний з нас живе своє життя з вдячністю. Нехай всі ми, з подякою до Бога, святкуємо дар нашої української спадщини з великою гордістю і надією. Благословенної і щасливої річниці нашій улюбленій Україні і всім українцям! Нехай благословить нас Господь мудрістю і готовністю бути вдячними, святкувати і відповідати на виклик майбутнього. Многая літа!

Стефан Сорока,
Митрополит Української
Католицької Церкви в США

Бажаємо, щоб наш народ жив у єдності, істині і справедливості

Послання Постійної конференції українських православних єпископів поза межами України з нагоди 10-річчя незалежности України

Дорогі громадяни незалежної України!
Слава Ісусу Христу!

Сьогодні чуємо, як веселі дзвони лунають по всіх церквах нашої Матері-України. Вони звіщають нам ту радість, що громадяни України дочекалися часу, щоб відсвяткувати десяту річницю Незалежности своєї Вітчизни. З глибини душі ми дякуємо Господу Богу за Його великий і благодатний дар – незалежну і суверенну українську державу. Це дар для всіх нас, доля яких стелиться в межах України та яких доля понесла далеко поза межі Батьківщини.

У Конституції України ми читаємо, що „Україна є республікою, носієм суверенітету, і єдиним джерелом влади в Україні є народ". Сьогодні ми молимось: „Спаси, Господи, людей Твоїх...". Сьогодні ми бачимо перед собою нашу теперішність і нашу майбутність – наших українських дітей і молодь. Дорога українська молоде! Ви наше сьогодення і майбутнє! Вчіться – і переможете! А ви, старше покоління, українські професіонали! Ви наше насліддя! Здобувайте науку і знання, як допомогти Україні! Ставайте в ряди української справи! Україна дуже потребує вас, щоб ви очолили урядові й неурядові установи й організації! Працюйте на користь Україні!

Далі молимось: „...Перемогу побожному народові нашому (українському) над супротивниками подій...". Коли ми розкриємо книгу нашої понад тисячолітньої історії, то знайдемо в ній чимало зразків перемоги і державотворення: Київська Русь, Галицько-Волинське князівство, козацька держава, утворення Центральної Ради в 1917 році, проголошення вагомих і вікопомних універсалів, зокрема IV універсалу про незалежність України в 1918 році, Акт проголошення Української держави у Львові 30 червня 1941 року і Акт проголошення Незалежности 10 років тому.

У процесі державотворення ми потребуємо багато палких молитов до Бога, щоб Він подав нашому народові перемогу над невдачами, спокусами, печалями, скорботами і т. п. Україна пережила безліч поразок, битв, страждань і трагедій. Чи потрібно їй ще більше таких негод і небезпек?

Наш український пророк і геній Тарас Шевченко прекрасно описав, як колись виглядало українське село:

Село на нашій Україні –
Неначе писанка: село
Зеленим гаєм поросло;
Цвітуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати,
неначе диво... А кругом
Широколистії тополі:
А там і ліс, – і ліс, і поле,
І сині гори за Дніпром:
Сам Бог витає над селом!..

Чи всі ми готові боротися за чистоту навколишнього середовища, щоб підростаюче українське покоління могло жити в Україні, могло вдихати чисте повітря і пити чисту воду?

Ще молимось: „... І хрестом Твоїм охороняй нас – оселю Твою..." Наша незалежність стала дійсністю через Господній хрест, з Його волі. Україна зазнала чорної години, страждань, грабувань, тепер настав мир за допомогою хреста Христового. Бачимо, як видніють новозбудовані собори, церкви і каплиці для прославлення Бога в Тройці, Матері Божої і святих. Але потрібно ще й духовної перебудови самого народу.

У ці дні всенародної радости ми бажаємо, щоб наш народ жив у єдності, істині і справедливості. Адже на Україну впала та іскра правди, що вернулася слава, слава її мучеників. Палко молимось і бажаємо злагоди і єдности поміж братами і сестрами українцями. В єдності – сила народу! Старанно робімо все для розвитку нашої славної України. Пам'ятаймо, що в Господі наша сила і наснага до праці. Пам'ятаймо і вшановуймо наших спочилих святих героїв і героїнь! Усім їм, полеглим у боротьбі за державність і незалежність України впродовж століть, належаться наші щирі молитви, поклін і честь. Вічна їм пам'ять!

Закінчуємо молитвою Іларіона, Митрополита Київського, за народ Руси-України: „Продовж милість Твою до людей Твоїх! Раті проганяючи, мир утверди, сусідів смири, голод вгамуй, володарів наших зроби грізними для сусідів, боярів умудри, городи-міста розсели, Церкву Твою зрости, добро Своє збережи, мужів і жон, і немовлят спаси, сущих в рабстві, в полоні, в путах, в дорозі, в плаванні, в темницях, в голоді й спразі, в злиднях – усіх помилуй, усіх потіш, усіх обдаруй, радість творячи їм, і тілесну, і душевну молитвами Пречистої Твоєї Матері, і святих небесних сил, і Предтечі Твого Хрестителя Іоанна, апостолів, пророків, мучеників, преподобних і всіх святих молитвами, змилосердься над нами і помилуй нас! Боже, Великий, Єдиний, Русь-Україну, храни! Амінь".

† **Василій,** Митрополит Української Православної Церкви в Канаді; † **Константин,** Митрополит Української Православної Церкви в США; † **Іван,** Архиєпископ Української Православної Церкви в Канаді; † **Антоній,** Архиєпископ Української Православної Церкви в США; † **Іоан,** Архиєпископ Української Православної Церкви в діяспорі, Австралії та Новій Зеландії; † **Всеволод,** Архиєпископ Української Православної Церкви в США; † **Юрій,** Єпископ Української Православної Церкви в Канаді; † **Єремія,** Єпископ Української Православної Церкви Південної Америки

Травень 1992 року. Нью-Йорк. Владика Стемфордської епархії Василь Лостен з Президентом України Леонідом Кравчуком.

Травень 1992 року. Президент Леонід Кучма з Патріярхом Мстиславом I в Бавнд Бруку, посередині – народний депутат Ігор Юхновський.

Чути, як стукають наші серця...

Майже все сьогоднішнє число „Свободи" – це плід нашої пам'яті, доброї людської, індивідуальної і соборної, пам'яті. Через стрімку, насичену тривогами і надіями відстань від 24 серпня 1991 року до сьогоднішнього дня наша пам'ять пронесла у первісній свіжості враження від моментів, які навіки увійшли в нашу національну, загальноевропейську і світову історію – від моментів, якими починалося це перше десятиріччя волі і незалежности України. На кожній нашій сторінці, в кожному рядку – хвилювання, емоції, пришвидшений стукіт сердець. Йдеться бо про подію, значення якої ще й сьогодні не вповні осягнуте нашою свідомістю, і з наступними десятирічними періодами – а вони будуть, будуть, поможи нам, Боже, у цьому! – це значення тільки виростатиме. Ми ж щойно виходимо з темного лісу неволі, і цей ліс з-за спини ще кидає тінь на нашу дорогу. Але попереду – безмежний, залитий сонцем простір, тільки не треба зупинятись, не треба уповільнювати ходу, – і краще, гідне нашого народу майбутнє не залишиться вічним міражем, а стане нарешті дійсністю.

Ще нелегко, ще є повно проблем, ще життєві будні приковують увагу до грубої матерії, змушують боротися за виживання, ще воно забирає занадто багато сил та дорогоцінної людської енергії, яка може дати значні результати на важливіших рівнях життєдільности – у науці, освіті, релігії, мистецтві, охороні здоров'я і довкілля. Ще існує багато перешкод в особі негідних представників влади. І все ж ми ні на мить не сумніваємося, що головне сьогодні для України – йти вперед, до розбудови суспільства, в якому пануватиме повага людини до людини, до вищих моральних цінностей.

Віра в це була місією світового українства, була, можна сказати, нашою долею. Зберігаючи, всупереч усім невигодам еміґрантського життя, віру в болю, гідність нашого народу, національні ідеали, наша діяспора – на тлі довгих літ панування хижих імперій над Україною – здавалася білою вороною, яка замість визнати реальність „непорушних" совєтських союзів, залишилася ніби десь у захмарних емпіреях, ніби відірвалася від насущних проблем часу. Мовби світ кудись ішов, а ми вперто стояли на своєму, рештками сил зберігаючи святе – нашу культуру, нашу мову, наші традиції, нашу душу. Тепер же виявилося, що ми не намарне робили це, що то був вищий обов'язок, і ми його чули і несли у собі. Діяспора протягом багатьох десятиріч безнастанно виконувала функцію здорової клітини, від якої брав здоров'я цілий організм, який переходив смертельні небезпеки. Віддаймо ж належне усім минулим поколінням, з лав яких вийшло так багато самовідданих громадських натур, вклонімося світлій пам'яті відомих і також невідомих патріотів, які у нелегких обставинах еміграційного життя спромагалися жити для України і для справи її визволення.

Як в оцю урочисту мить гріє душу почуття виконаного обов'язку! Перегорнувши нашу „Свободу" від 1901 до серпня 1991 року, ми не знайшли ані одного числа, де не було б дорогого для нас слова „Україна", де б не йшлося про її долю, про майбутнє її народу: сто літ вірности і любови!

І як це сьогодні радісно – зливати усі наші найкращі зусилля у спільні русла, відчувати, що ми, українці в Україні і поза Україною, вже не розділені „залізною завісою", вже не змагаємося одні з одними за те, кому нележить правда – ми разом належимо Правді, Істині, Красі, невикоріненним з людських душ ідеалам Добра і Справедливости.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про десятий раз

Здається, що ми тут, у діяспорі, не проминули ні одного разу впродовж цих десяти років, щоб не відзначити в особливий спосіб дороге для нас 24 серпня і не згадати цієї надзвичайної у нашій історії події з цього дня у 1991 році. Але напевно не проминули цієї дати мовчанкою також наші земляки, для яких вона має ще більше значення, як для нас. А може, не для усіх? Може, серед них сьогодні вже багато призбиралося таких, що жаліють за роками совєтського „панування", коли було що їсти та пити кожному із них? Може, справді воно так є, що ми тут в тузі за батьківщиною бачили і бачимо її в нашій уяві кращою, більш величавою, як ті, що мають її на „щодень"? А все ж хочеться вірити, що у ці святкові дні усі, без винятку, радіють з незалежности України та вітають один одного щиро, тепло, з'ясовуючи у думках повне значення слів „незалежність", „батьківщина", „свобода".

У ці дні летять, немов журавлі, привітання від нас із діяспори до наших земляків в Україні та від них до нас – теплими, щирими словами, які перекреслюють своєю щирістю усі сумніви, усі негативні думки, усі непорозуміння і застереження одних до одних. У ці дні немає, здається, „ви" і „ми", немає віддалі та простору, а є тільки одна Україна. Ось пише на мої руки Марія Байда з гуртом „Діти-дітям" з Білої Церкви до нас, діяспорців: „Низький Вам уклін за Вашу мужню громадську позицію, високий авторитет, щиру людяність, за те, що не відокремились від свого національного коріння. Щастя Вам у благородних діяннях в ім'я України!".

А наша українська літунка Людмила Петраш, пересилаючи мені з Києва вітання з Днем Незалежности, вітає „усіх українців, що живуть за межами нашої Неньки-України". Вона цитує Богдана Лепкого, що сам довгі роки перебував поза батьківщиною: „Можна жити в Україні, ходити її стежками, пити воду з її криниці і не знати України. А можна жити за її межами, віддавати для неї весь труд і любити її понад усе". А далі Л. Петраш підкреслює: „Це написано і про Вас, дорога пані Олю, і про всіх українців, що їх доля розкидала по всьому світі. І тільки завдяки Вам усім ми і будемо святкувати 10-річний ювілей Незалежности!".

Не можна без глибокого зворушення читати ці побажання, не можна без зворушення вітати цей десятий вже раз Незалежність України, бажаючи своїй батьківщині й її мешканцям тільки добра, успіхів та Божого благословення. Здається, що у цих нелегких десяти роках ми, одні і другі, зрозуміли, що ми таки одне і що без взаємної допомоги, вирозуміння і просто любови не можемо принести користи нашій Україні.

Десятий раз святкуємо День Незалежности – ми, українці, цілого світу, що тут і там на різні способи різними шляхами посилаємо взаємні радісні привітання – бо ж ми маємо вже десять років незалежну державу і не хочемо її втрачати. У цей так вагомий для нас усіх день полиньмо думками одні до одних – так, як це зробили мої люби з України – може, десь там, у просторі, наші думки та почування зустрінуться, і ми, взявшись символічно за руки, створимо „живий ланцюг єдности", який нам так потрібен?

О-КА

23 листопада 1991 року. Київ. Народний депутат Володимир Філенко перед будинком Держтелерадіо протестує проти рішення голови цього комітету Охмакевича не допускати у вільний етер без цензурування промову кандидата на пост президента Вячеслава Чорновола.

Віримо, Україно, у твою добру дорогу!

Привіт Українського Народного Союзу з нагоди десятої річниці Незалежности України

Десять літ тому, при розпаді Радянського Союзу, на карті Европи з'явилася нова держава, Україна. Хоча для світу цей факт був несподіванкою, Акт проголошення Незалежности України Верховною Радою підтвердив, що ним „продовжено тисячолітню традицію державотворення в Україні". Цим Актом завершилася тисячолітня боротьба незліченних борців за незалежність української держави і окремішність української нації, за її історію, культуру і за її довголітні осяги. Українська діяспора раділа, що і її постійне інформування західніх країн світу про намагання і боротьбу української нації за волю і незалежність увінчалося успіхом. Увінчалася успіхом також історична і моральна справедливість, що кожний нарід має право жити вільно і вирішувати про свою долю.

Хоча десять літ в історії країни – це недовгий час для молодої держави, яка успадкувала тягар наслідків вибуху Чорнобильського АЕС, майже мільйонову армію, промисловість, спрямовану на продукування озброєння, і командно-адміністративну економіку, це був час багатьох зусиль і випробування.

У десяту річницю відновлення незалежности Україна втішається значними успіхами у дипломатії. Її визнало понад сто держав світу, вона нав'язала взаємини з такими провідними міжнародними установами, як Европейський Союз і НАТО, а в Організації Об'єднаних Націй вона відіграє чільну ролю між державами Східньої Европи.

Відзначаючи цей ювілей незалежности держави, український народ прагне кращих успіхів і скоріших результатів у перетворенні економіки країни. Щоб добробут охопив усі прошарки населення і щоб наступне покоління, яке є надією кожної нації, були горді за своє походження і готові для України працювати і її обороняти. Своєю терпеливістю і наполегливістю народ України вибрав дорогу до відновлення нації і створення кращого майбутнього для майбутніх поколінь.

Український Народний Союз, найстарша і найчисленніша організація поза межами батьківщини, вітає з цим радісним ювілеєм своє членство і закликає його включитися до усіх відзначувань десятої річниці Незалежности України у містах їх замешкання та не зневірюватися невдачами, але, навпаки – далі допомагати в Україні там , де наша поміч є побажана і потрібна для покращання умов життя усіх жителів України.

Український Народний Союз вітає український народ з цим значним ювілеєм і бажає йому миру, добробуту і постійних успіхів у будові демократичної і правової держави.

Український Народний Союз вітає ієрархів українських Церков, Президента України, уряд України на чолі з прем'єр-міністром, членів Верховної Ради, і всіх тих, хто працює для добра своєї нації і держави.

За Екзекутивний Комітет:
Уляна Дячук, президент
Марта Лиско, головний секретар
Степан Качарай, касир

27 листопада 1991 року. Зустріч представників української громади США з Президентом країни Джорджем Бушем. Справа: Владика Василь Лостен, Тарас Шмаґала-старший, Джордж Буш, Уляна Дячук, Владика Антоній, невідомо, Едвард Дервінський, Євген Іванців.

Світи ясно, зоре України!

Привітання від СКУ

Україна вже 10 років – незалежна держава! Десять років тому, з руїн колишньої тюрми народів – Радянського Союзу, який поневолював, русифікував, нищив, обкрадав і духовно спустошував український народ ,– піднялася як Фенікс, Україна, і Актом Верховної Ради 24 серпня 1991 року заявила світові, що „... продовжуючи тисячолітню традицію державотворення... здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України... Верховна Рада... врочисто проголошує Незалежність України та створення самостійної української держави – України". А 1 грудня 1991 року народ в загальноукраїнському референдумі рішуче і категорично підтвердив цей Акт. Україна йшла до цього великого моменту століттями, йшла шляхами великих героїв – від Хмельницького до Стуса! На цьому шляху мільйони найкращих українських синів і дочок пролили свою кров і померли мученицькою смертю за велику ідею! І ніякі сили, ніякі намагання сучасних яничарів і недругів України накинути нове ярмо на шию України вже ніколи не увінчаються успіхом. Український народ сказав своє слово назавжди – ми вільні і ні від кого не залежні!

З нагоди цього великого державного свята, свята українського народу, Президія секретаріяту Світового Конґресу Українців з усіма складовими організаціями вітає всіх наших братів і сестер в Україні і по цілому світі і бажає усім добробуту, самопошани і віри в краще майбутнє нашої Батьківщини. Вітаємо ієрархів всіх наших Церков в Україні і в діяспорі, вітаємо український народ, Президента, прем'єр-міністра і уряд, голову і членів Верховної Ради, Збройні Сили і всіх тих, хто працює для добра України.

Нехай наступні десятиліття принесуть Україні матеріяльний і духовний розквіт, а передусім – провідників, які дбатимуть про її зріст та утвердження як великої, багатої, демократичної, правової европейської держави. Закликаємо українців по цілому світі докласти всіх зусиль, щоб гасло „Українці для України" сповнилося. Нехай не буде в наступному десятилітті ні одного українця чи українки, які б бажали повернути Україну у залежний чи колоніяльний стан, або створювати неспокій у державі. Щоб нове десятиліття розпочалося з однією Українською Православною Церквою та помісною Українською Католицькою Церквою. Нехай українська мова стане справді державною мовою, якою будуть спілкуватися всі, хто проживає в Україні! Нехай народ на рідних землях заживе добробутом та задоволенням своїх духовних та фізичних потреб.

Вітаємо Тебе, Україно, з 10-літтям Незалежности! Нехай Твоя зоря світить ясно на всесвітньому небосхилі!

За Президію секретаріяту Світового Конґресу Українців:

Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

Ти радість і надія наша

Україно! У твою десяту річницю Незалежности вітаємо Тебе, радосте і надіє наша!

Ми, членки жіночих організацій в Австралії, Південній і Північній Америках та Европі, об'єднані у Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій, з великим піднесенням зустрічаємо цю велику річницю.

Україно! Ми хочемо побачити тебе сильною, могутньою, щасливою в наступному десятилітті твого віку. Для історії десять років – крапля в океані. Для нас – бурі радости, хвилювання, щастя, розчарування, подиву і часто нерозуміння твоїх вчинків. 1 скільки кроків уперед ти за той час зробила. Ми горді за здійснене, але свідомі, як багато ще праці перед нами.

Україно! Ми вдячні всім, хто в жорстокому часі твого поневолення боровся за твою волю, самостійність, незалежність. Ми з глибокою пошаною схиляємо голови перед тими, хто здоров'я і життя своє віддав для твого майбутнього. Ми з жалем і болем згадуємо всіх, кого знищила московсько-комуністична система голодами, в'язницями та засланнями. Всі ці жертви та жертви війн залишаться нам не тільки болючим споминoм, а й попередженням: це більше не сміє повторитися!

Ми вдячні всім, хто довгі роки працював і далі працює для твого добра та росту.

Ми віримо, що патріотично і духовно відроджена українська людина діяспори і України прикладе всі свої сили, щоб з Божою поміччю в наступних 10 роках сонце добробуту, миру, справедливости та радости засяяло над нашою державою во віки вічні.

Україно, ти – наше життя!

За Екзекутиву СФУЖО
Оксана Соколик, голова,
Іванна Кушпета, секретар

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“

Філядельфія – Скрентон – Трентон

з нагоди

ДЕСЯТОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

щиро вітає український народ на Батьківщині та всю українську громаду в Америці і бажає змагатися в дусі єдности за перемогу національних ідеалів і справедливого ладу в Українській Державі!

... за справжню українську Україну вже без чужих законів та оков Всі наші молитви, змагання, кров...

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION

Philadelphia – Scranton – Trenton

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

1-888-POLTAVA (1-888-765-8282)

www.ukrcreditunionphila.com

„САМОПОМІЧ“ (Н.Дж.)

Федеральна Кредитова Кооператива

SELF RELIANCE (NJ) FEDERAL CREDIT UNION

Вітання Українській Громаді з нагоди 10-ої річниці Незалежности України

CLIFTON (PRINCIPAL) OFFICE
851 Allwood Road
Clifton, NJ 07012
(973) 471-0700

Passaic Office
229 Hope Ave.
Passaic, NJ 07055

Whippany Office
730 Route 10 West
Whippany, NJ 07981

Elizabeth Office
301 Washington Ave.
Elizabeth, NJ 07202

Toll Free: 1-888-BANK UKE

www.bankuke.com

Щастя, здоров'я та добробуту!

Вітальний лист від УККА

Після століть чужого поневолення і окупації, воля і стремління українського народу нарешті сповнилися 24 серпня 1991 року, коли Верховна Рада України проголосила довгоочікувану незалежність та територіяльну неділимість та недоторканість України. Радість та надія на світле майбутнє охопили Україну та українську діяспору, адже наші мрії і зусилля у боротьбі за українську незалежність нарешті здійснилися. Однак за свою перемогу український народ заплатив мільйонами жертв упродовж століть.

Сьогодні, українці пишаються своєю тисячолітньою історією, культурою та національними досягненнями. Від найдавніших жителів України, трипільців, до великого князя св. Володимира Великого, який охрестив Україну, до героїчної козацької держави, до видатних поетів XIX та XX століть, до героїв українського руху незалежности під час Другої світової війни, до сучасних провідників відновленої Української держави народ України довів свою терпеливість, незламну волю до життя та спроможність відродження після тяжких часів національної й економічної руїни. Українська діяспора поділяє величність української історії разом зі своїми братами й сестрами в Україні. Рівночасно схиляємо наші голови перед тисячами відомих і невідомих українських героїв, які своєю боротьбою, а часто жертвою свого життя, причинились до відновлення незалежної України.

Український Конґресовий Комітет Америки – найбільша централя українсько-американської громади – вітає український народ з 10-ою річницею Незалежности України і бажає йому миру, добробуту, та успіхів у відбудові держави з руїн комунізму. УККА також вітає ієрархів українських Церков, Президента України, прем'єр-міністра, голову та депутатів Верховної Ради, проводи українських організацій діяспори, а також усіх українців світу з цією радісною подією. Шануймо Божий дар незалежности України і працюймо для покращення умов життя усіх її жителів!

УККА закликає всіх українців єднатися у спільних зусиллях, спрямованих на допомогу у відбудові України – захищати її демократичні засади, ринкову економіку, соціяльну рівноправність, а найголовніше – допомогти Україні стати справжньою европейською державою. Багатство української культури, мови та традицій не повинні пропасти, а навпаки, їх потрібно розвивати при кожній можливості. Радіймо сповненню наших мрій, але не забуваймо, що незалежність накладає на нас велику відповідальність та потребує посвяти.

Радісної десятої річниці незалежности України! Щастя, здоров'я та добробуту!

За Крайову Екзекутиву УККА
Михайло Савків мол., президент
Марія Дупляк, екзекутивний секретар

Українському народові, Президентові, Кабінетові Міністрів, Верховній Раді

Десять років тому сповнилася віковічна мрія наших предків, які своїм трудом та кров'ю боролися за здійснення найвищого ідеалу кожного свободолюбного народу – здобуття незалежности!

Десять років – це надзвичайно короткий час в житті кожної нації, тим більше для української, яка понад три століття страждала в чужому ярмі. Проте за тих коротких десять років Україна досягла значних успіхів, зокрема у своїй закордонній політиці, отримавши визнання понад сто держав світу, має великий авторитет і користується пошаною в Об'єднаних Націях, в европейських та північно-атлантичних структурах.

Але деякі вкрай ворожі внутрішні сили, всупереч українській конституції, намагаються приєднати Україну до евроазійського простору чи слов'янського союзу, незважаючи на те, що Україна вже давно обрала незворотний шлях до демократичної і цивілізованої Европи. Ми також сподіваємося, що у своїй внутрішній політиці Україна далі твердо прямуватиме до демократизації своєї політичної та суспільно-громадської системи, до більшого пошанування прав людини, більшої свободи слова та реформування своєї економіки.

Шляхи ці можуть бути надзвичайно трудні та болючі, вони вимагатимуть від українського народу та його провідників максимум зусиль, енергії та посвяти, щоб побороти ті великі перешкоди, які стануть на шляху до осягнення визначених цілей.

Тому з приводу цієї вікопомної річниці відновлення незалежности України ми, американські українці, члени Української Американської Координаційної Ради, шлемо найщиріші вітання українському народові та його провідникам, закликаючи вас всіх крокувати сміло і впевнено вперед, до нових успіхів, до кращого майбутнього!

За Екзекутиву УАКРади
Ігор Ґавдяк, голова

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Редакція тижневика „Свобода" запропонувала деяким читачам і громадським діячам відповісти на чотири запитання стосовно 10-річчя незалежности України:

1. Як, де і коли ви довідалися про проголошення незалежности України 24 серпня 1991 року і що вас вразило, які були у вас відчуття з приводу цієї події?

2. Крім проголошення незалежности, яку подію, чи які події, за минулих 15 років, відколи почалася „перебудова" Вас схилювали і чому?

3. Які риси найкраще характеризують життя України за 10 років?

4. Які ви маєте конкретні поради, що ви змінили б в Україні за цей період?

Численні відповіді, які надійшли на ці запитання, засвідчили, що наші читачі щиро вболівають за долю України, а проголошення її незалежности оцінюють як найважливішу подію кінця XX століття. Ми подаємо відповіді ряду читачів з незначними скороченнями, викликаними повторенням в деяких листах опису минулих подій.

Дякуємо за участь у цьому передсвятковому опитуванні!

Атена Пашко,
колишня голова Союзу Українок України, Почесна голова СУ, Президент Міжнародного благодійного фонду ім. В.Чорновола

Події в Україні розвивалися стрімко і тривожно після путчу в Москві 19 серпня 1991 року. Все ж таки, саме тоді відроджений Союз Українок вирішив провести свій заплянований Всесвітній з'їзд 22-24 серпня в Чернівцях. Під час з'їзду ми дізнались про проголошення незалежности України. Я пережила неймовірне почуття великого щастя, гордости, що ми також маємо державу, після кількох століть поневолення.

Найбільш хвилююча для мене подія 22 січня 1990 року, коли тисячі осіб, узялися за руки та створили Ланцюг Соборности зі Львова аж до Києва. Це було надзвичайне незабутнє видовище і могутнє духовне піднесення. Почувалася щасливою, що живу в цей час. Перш за все, що світ довідався, що на кулі землі є держава Україна, за існування котрої мільйони віддали життя. А також перша зустріч з блакитно-жовтим прапором України та тризубом.

Україна не є ще українською. Треба, щоб уряд, його працівники та всі інші дотримувалися 10-ої статті Конституції – де йдеться про державну мову. А також якнайширшого представництва жінок у Верховній Раді через правильний вибір політичної системи.

* * *

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

В суботу, 24 серпня 1991 року моя родина перебувала над озером, сиділа за столом над водою. Діти і молодь купалися в озері, а ми, старше покоління, говорили на тему дня, тобто коли ж уже нарешті Україна проголосить свою незалежність. Перелічували всі інші республіки, які вже проголосили свою незалежність, і шукали причини, чому Україна не може відважитися на цей крок.

Саме тоді родичка з Вашінґтону покликала, щоб передати радісну вістку про проголошення Незалежности України. Ми всі спонтанно почали співати „Ще не вмерла Україна". З утіхи сміялися, а по обличчях текли сльози радости. Обнімалися і бажали Україні витримати цей доленосний час. Скоро на столі з'явилося шампанське, яке випили за Незалежність України.

Невдовзі, опісля я подалася на Союзівку. Кожний перехожий вітав мене з цією радісною вісткою. Панувало велике піднесення. На Союзівці програмами провадила тоді Аня Дидик-Петренко. Вона зразу приготовила дуже змістовний вступ до програми і в ньому включила цілий текст Акту проголошення незалежности. Танцювальний табір Роми Прийми Богачевської, який тоді виступав, присвятив свій концерт саме цій давно очікуваній події.

Тут треба включити дві події, які, на мою думку, були для існування України і утвердження її незалежности дуже важливі. Перша подія – це вислід референдуму з 1 грудня 1991 року. Напередодні референдуму Президент Джордж Буш запросив провідників української громади до Білого Дому на зустріч. Я була учасником тієї зустрічі. Президент повідомив нас, що коли вислід референдуму дасть принаймнеше 65 відсотків або більше голосів за незалежністю України, США визнає її незалежність. Представник нашої делеґації, Тарас Шмаґала-старший, дав це до відома кореспондентам, як наша зустріч закінчилася. Кожного дня до висліду референдуму ми, члени Екзекутивного Комітету УНС у Головній Канцелярії, надавали великої уваги всім вісткам з прогнозою про референдум. А коли почали приходити вислідн з голосування, нашій радості і здивуванню не було кінця. Відчувалося велику вдячність українському народові за його правильний вибір.

Друга подія – це затвердження Конституції України. Незалежна держава мусить мати свою Конституцію. Мене непокоїло, який вплив будуть мати демократичні сили у Верховній Раді на створення Конституції та її затвердження. З одержаних відео-стрічок ми опісля бачили, що боротьба велася майже за кожне слово у Конституції, і що демократичний бльок добре діяв.

Цих минулих 10 років позначилися в Україні великими змінами. Для пересічної, особливо

21 січня 1990 року. Фраґмент „Живого ланцюга" між Львовом і Києвом – на відзначення Акту 1919 року возз'єднання українських земель в єдиній Українській державі.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

1989 рік

8 вересня*: В Києві почався перший з'їзд Народного Руху України за перебудову, який вибрав Івана Драча головою.*

1990 рік

21 січня*: Україну скріпив „живий ланцюг". Десятки тисяч людей, узялися за руки, з'єднавши Львів з Києвом, і так вшановували січневу подію 1919 року – об'єднання усіх українських земель.*

Лютий*: в Києві офіційно зареєстрований Народний Рух України за перебудову – як загальноукраїнське громадсько-політичне об'єднання.*

4 березня*: почалася перші в Українській РСР демократичні вибори до Верховної Ради. У висліді другої тури, яка відбулася 18 березня, до складу парляменту увійшло майже сто народних депутатів, які йшли на вибори Демократичним бльоком, а згодом утворили у Верховній Раді „Народну Раду".*

4 березня*: Литва, одна з прибалтійських республік СРСР, проголосила свій національний суверенітет, що прискорило процес розпаду совєтської імперії.*

5 червня*: у Києві собор Української Автокефальної Православної Церкви обрав Митрополита Мстислава (Скрипника) Патріярхом.*

11 липня*: керівник Компартії України Володимир Івашко виїхав до Москви. Замість нього ЦК очолив „демократ" Станіслав Гуренко, а завідуючий відділом пропаганди Леонід Кравчук, завзятий опонент Руху, став другим секретарем ЦК Компартії, однак у тому ж місяці був обраний головою Верховної Ради.*

16 липня*: Верховна Рада України, очолена Л. Кравчуком, прийняла і оприлюднила Декларацію про державний суверенітет України.*

19 серпня*: радянська влада офіційно повернула Українській Греко-Католицькій Церкві катедральний собор св. Юра у Львові.*

2 жовтня*: українські студенти в Києві розпочали голодівку, вимагаючи відставки прем'єр-міністра Віталія Масола, який наполягав на підписанні нового „союзного договору" з Москвою.*

17 жовтня*: прем'єр-міністер В. Масол подає у відставку. Студентська голодівка припинилася. Цей успіх політично активної молоді вітала вся Україна.*

25-26 жовтня*: 2-ий з'їзд Народного Руху України за перебудову оприлюднив історичну заяву: „Наша мета – державна незалежність України".*

1991 рік

13 січня*: Москва вводить війська у Литву, намагаючись зупинити національно-визвольну хвилю в республіці.*

30 березня*: в Україну, до Львова, на постійно повертається Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви, кардинал Мирослав Іван Любачівський.*

26 квітня*: Україна відзначила 5-річчя катастрофи на Чорнобильській АЕС.*

23 червня*: в Києві відбулася масова демонстрація протесту проти нового „союзного договору", яким президент СРСР Михаїл Горбачов мав намір продовжити життя імперії, пообіцявши надати їй „людського вигляду".*

1 серпня*: Президент США Джордж Буш виступив у Києві з неславною промовою, яку журналісти назвали „чікен-Київ". Не з'ясувавши глибше ситуації, американський президент радив українцям не йти шляхом „самозгубного націоналізму".*

⇨

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

старшої верстви населення, ці роки принесли зубожіння. Але українці привикли терпіти і стоїчно все приймають. Також в Україні є багато осіб, які помимо невідрадних обставин систематично і послідовно працюють на науковому чи творчому полі і досягають своєї мети. З великим признанням треба згадати тих, які взялися відновляти давні наукові та навчальні інституції.

5 жовтня 1991 року, Київ. Міжнародне вшануваня пам'яті жертв Бабиного Яру у день 50-ліття трагедії. Зліва: Лариса Скорик, Іван Драч і Марта Шміґель, за ними – Богдан Гаврилишин.

Коли мова про будучність України, велику надію покладаємо на нові покоління, на її молодь. Непокоїть мене одне питання, чи молодь виховують в новому дусі, з думкою про надання її морального стрижня і нового світогляду? Я не є певна з вісток, які до мене доходять, чи молодь вчать про історію, культуру і окремішність своєї нації. Бо наколи її вчать учителі, вивчені попередною комуністичною системою, а вони і їх учні надальше користуються старими підручниками, то можна сподіватися, що нове покоління не є відмінне від своїх батьків. Тому коли ситуація вимагала відновлення нації, пристосування нових поколінь до нових обставин я найбільшу увагу за останніх 10 літ ставила б на зміну у системі навчання, перекваліфікуванні учителів та на закріпленні українського духу у дітей і молоді.

* * *

Юліян Куляс,
президент 1-го Національного банку, Чикаго

Про проголошення Незалежности України повідомили мене телефонічно помічники Вячеслава Чорновола з Руху того самого дня. Немає слів, щоб описати радість, яка охопила мене, адже сповнились мрії багатьох поколінь українців.

Візита Папи Івана Павла II, мабуть, була найбільшою подією після проголошення Незалежности, і нема сумніву, що ця візита позитивно вплинатиме на національне відродження в Україні, зблизить Україну зі Західньою Европою.

Україна потребує вибрати „українських" депутатів до Верховної Ради. Треба, якнайскоріше прийняти закони, які сприяють інвестиціям зі західніх держав, комерційний, земельний кодекси і т. д. Скандальна поведінка посадових осіб, особливо членів прокуратури і високий рівень корупції дуже неґативно впливає на авторитет України. Розв'язка проблем в Україні залежить від піднесення економічного рівня життя. На це Україна має всі природні і людські ресурси. Треба проводу, який хоче бачити Україну незалежною державою в сім'ї европейських народів. Сьогодні ми чуємо заяви про „европейський вибір", а на ділі все більше Україна повертає на Схід. Знову в ярмо "старшого брата"?

* * *

Михайло Савків мол.,
голова УККА

Я перший раз почув про проголошення незалежности України під час українського фестивалю у Гантері, Н. Й. Якраз перед виступом танцювального ансамблю „Чайка" ведучий програми з традиційним привітом, хлібом та сіллю від ансамблю, сказав, що Україна офіційно проголосила незалежність. У ту мить люди затихли на хвилинку, бо іще ніби не вірили новині, а потім присутні вибухнули галасом радости. В кінці концерту, коли заспівали гимн України, багато людей заплакали від щастя. Пізніше, коли повертався додому з фестивалю, я почув по радіо про незалежність України. Вдома мої батьки та друзі з української громади святкували цю чудову подію. Були і сльози радости, і співи, і ту атмосферу ентузіязму від здійснення жаданої мрії не забути ніколи.

Три події, які справили велике враження на мене – це живий ланцюг, що у 1989 році поєднав Львів та Київ, захід та схід України; референдум 1-го грудня 1991 року, на якому народ України майже одноголосно заявив про своє бажання існувати незалежно від будь-якої іншої держави в світі; перша державна візита Президента України у Сполучені Штати Америки у листопаді 1994 року. Усі ці події є висловами української національної ідеї та її державности. Я виріс з мрією про незалежну Україну, яку у мене вселили батьки, отже, її здійснення було великим щастям для мене. Кожен прояв національної свідомости – це маленька перемога незалежности, і я радію кожній такій перемозі. Ці події є приводом для великої радости та гордости для мене, особливо якщо вважати, що візита Президента України до США стала офіційно-державною, а не робочою, завдяки зусиллям української американської громади.

Нещодавно я мав інтерв'ю з Мирославою Ґонґадзе для радіо „Свобода". Одним з найцікавіших питань було: як би я охарактеризував Україну після 10-ти років незалежности трьома прикметниками? Три слова, які прийшли на думку, були – „могутня", „розгублена" та „перспективна". Незважаючи на ті труднощі, що постійно турбують нову Україну, вона міцно стоїть на ногах та продовжує поступово рухатись у правильному напрямку. Більшість цих проблем виникає тому, що Україна часто не знає правильного шляху та рухається дещо хаотично, вирішує про напрям руху „на ходу". Але надія не вмирає і, судячи з того, що відбулося дотепер, Україна обрала правильний шлях та вперто йде ним, попри всі труднощі та перешкоди.

7 грудня 1992 року. Вечеря в Києві після 4-го з'їзду Народного Руху, на якому головою Руху було обрано Вячеслава Чорновола. Зліва: Михайло Бойчишин, Атена Пашко, Вячеслав Чорновіл.

Липень 1990 року. Народний депутат Ірина Калинець – біля знаменитого „третього" мікрофону у Верховній Раді.

Ірина Куровицька,
голова СУА

Не пригадую, хто саме мені зателефонував, але пам'ятаю, що після дзвінка я пішла до Народного Дому в Нью-Йорку, де уже були інші українці, які дуже раділи з цієї новини. Відчула також тривогу і журбу, що може статися лихо і Москва задушить українську незалежність танками, а людей вивезуть у Сибір. Найбільше вразила мене байдужість Президента США Буша, який пробував ще „зліпити" назад Радянський Союз.

Незабутня подія – „Живий ланцюг", який злучив людей України від Львова до Києва. Також особливий момент, пов'язаний з незалежністю України, – це підняття синьо-жовтого прапора на майдані біля Організації Об'єднаних Націй та перша в історії ООН промова українською мовою в Генеральній Асамблеї, яку виголосив Президент України Леонід Кравчук. На мене це справило сильне враження.

Мене непокоїли всі спроби об'єднати Україну, Росію і Білорусь в одну „слов'янську державу", в якій домінувала б Росія, а Україна утратила б свою незалежність. І тепер кожного разу, коли

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

зустрічаються президенти України і Росії, я боюся, що Україна потроху передає Росії панування над собою.

Україна за десять років незалежности зробила великий поступ на різних відтинках своєї діяльности. Уважаю, що дипломати в ООН піднесли Україну на високий щабель, за що треба висловити їм велике признання. На жаль, пересічний громадянин України ледве чи відчуває демократичні зміни в Україні. Громадяни України надалі залишаються під терором російсько-комуністичних сил, які насміхаються з української мови. Дотепер ще уряд України не поставив цю справу на відповідному рівні.

Дві інші проблеми – це зменшення кількости населення України внаслідок Чорнобильської катастрофи і екологічного занечищення території, та виїзд і продаж молодих жінок, які, бажаючи економічно допомогти своїй родині, потрапляють до різних країн світу в модерне невільництво. Часом сліди за ними гинуть, а інші, дуже часто, повертаються хворими і нездатними народжувати здорових дітей. А матері, що живуть в Україні, не бажають мати дітей через поганий економічний стан держави. Найновіша проблема України – епідемія СНІД.

Україна – як мала дитина, яка вчиться на помилках. Легко тішитися успішною, здоровою і гарною дитиною. Натомість дитина, яка не має особливих успіхів, зате має різні проблеми – потребує значно більше любови та вирозуміння батьків. Тепер Україна потребує нашої підтримки та вирозуміння більше, ніж будь-коли перед тим.

Конкретні поради: гроші, вивезені з України та депоновані у різних банках світу, повинні бути повернені в Україну. Скасувати на митницях усі існуючі перепони, які стоять на заваді ввозу в Україну значних сум грошей, призначених для гуманітарної допомоги. Не обкладати податком пенсії закордонних громадян, які проживають в Україні, та ввести помірковані податки на малі підприємства, особливо жіночі.

Богдан Бурачинський,
перший голова ККДУ

Вістка про проголошення незалежности України у Верховній Раді прийшла до нас телефоном біля 3-ої години дня 24 серпня, саме як ми в гаражі пакували телефакси для пересилки до НРУ у Київ. Дзвонив нам член секретаріяту Руху. З хвилюванням я розповів про це родині і негайно потелефонував членам екзекутиви та ради ККДУ по різних містах США. Дехто вже чув про це по радіо з Києва на коротких хвилях. Це був щасливий момент для усіх нас – після періоду зловісних вісток і загроз, пов'язаних з комуністичним путчем у Москві та оточенням Києва військами конаючого СССР.

2. Мене дуже заскочила і схвилювала Декларація про суверенітет України, бо це сталося ще за існування СССР. Ця подія була „предтечею" проголошення незалежности і великою перемогою членів Народної Ради, як тоді називав себе бльок патріотичних сил у ВР.

Велике хвилювання викликала у нас ситуація напередодні референдуму 1 грудня. Адже комуністи ще мали надію, що підбурять народ і повернуть до горбачовського „Нового Союзу". Дата референдуму була поєднана з президентськими виборами, а на їхню підготовку залишилося тільки 13 тижнів. Помимо усіх труднощів і перешкод, тісна співпраця патріотів материка і діяспори та мудра тактика влади країни увінчались великою перемогою та визнанням України численними країнами світу.

Незабутнім є тріюмф затвердження Верховною Радою та Президентом нової Конституції України. Серед сумних подій я згадую загибель Вячеслава Чорновола, голову партії НРУ, палкого патріота-державника і талановитого політика. А серед дуже перспективних подій – приїзд Папи Івана Павла II в Україну.

На 10-му році свого державного життя Україна все ще потребує ідейного та енергійного провідника з особистою харизмою та демократичними принципами, щоб з'єднав народ та прикладом і палким словом спонукав до будови своєї держави.

Помимо описаних труднощів, завдяки позитивним програмам останніх урядів, нарешті економіка в Україні почала підноситися, а соціологічні студії вказують на малий приріст середньої кляси. В Україні на політичну арену приходять нові молодші політики, які дозрівали уже в незалежній державі. Народ починає це відчувати і знову більше цікавиться політикою.

Передусім треба припинити реєстрацію політичних партій, які у своїх програмах та практичних діях виступають проти інтересів України як незалежної суверенної держави. Не затверджувати мандатів тих депутатів, які відмовляються присяги на вірність Україні. Треба

15 вересня 1991 року. Учасники народного віча на площі Богдана Хмельницького в Києві протестують проти підписання пропонованого Москвою нового всесоюзного договору.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

19–23 серпня: *користуючись відсутністю президента СРСР М. Горбачова у столиці, московська владна верхівка здійснює урядовий переворот з метою придушити національно-визвольні рухи в СРСР і унеможливити розпад імперії.*

24 серпня: *Верховна Рада України, спонукана небезпечним розвитком подій у Москві, проголошує повну державну незалежність України і призначає на 1 грудня загальноукраїнський референдум.*

3 вересня: *Верховна Рада приймає рішення про заборону діяльности Комуністичної партії на території України.*

8 вересня: *Верховна Рада приймає рішення про знесення пам'ятника Ленінові в столиці України.*

29 вересня: *голова Верховної Ради Леонід Кравчук приїжджає з офіційною візитою до Вашінгтону.*

5 жовтня: *київська громадськість, разом з представниками Ізраїлю та Німеччини, відзначає 50-річчя масових розстрілів у Бабиному Яру на початку окупування Києва німецькою армією.*

27 листопада: *Президент США Джордж Буш зустрівся з представниками української громади і пообіцяв їм, що коли понад 65 відсотків людей в Україні проголосують за незалежність під час референдуму 1 грудня, то Америка визнає Україну.*

Листопад: *Україна готується до загальнонаціонального референдуму про незалежність України і до президентських виборів.*

1 грудня: *93.2 відсотка громадян віддали свої голоси за повну державну незалежність України. У цей же день Леонід Кравчук був вибраний першим президентом нової незалежної української держави. Другим головним претендентом був Вячеслав Чорновіл.*

3 грудня: *телефонограма на адресу „Свободи": „Вітаємо наших братів і сестер у діяспорі з рішучим вислідом референдуму та чітким виявом волі народу України за повну незалежність, суверенність і соборність... – Іван Драч, Михайло Горинь, Петро Таланчук, Олесь Лавринович, Віктор Бурлаков. Київ, 3 грудня 1991 року".*

4 грудня: *УНСоюз вітає Україну: „Ми Український Народний Союз і його 70-тисячне членство, радіємо з рідними братами і сестрами в Україні з приводу Першогрудневого тріюмфу... Українці у діяспорі.*

4 – 5 грудня: *незалежну українську державу офіційно визнає Польща, відтак Канада, Мадярщина і Російська Федерація.*

5 грудня: *Леонід Кравчук прийняв присягу як Президент України.*

7–8 грудня: *Президент України Л. Кравчук під час зустрічі у Мінську, білоруській столиці, з головою Верховної Ради Білорусі Станіславом Шушкевичем і президентом Росії Борисом Єльцином, не порадившись з цього приводу ні з якими політичними колами в Україні, підписав від імені України тристоронній договір про створення Співдружности Незалежних Держав – нібито з метою „шляхетного розлучення" з СРСР.*

25 грудня: *президент СРСР М. Горбачов визнав факт розпаду „непорушного союзу братніх народів" і під час телевізійного виступу, переданого через міжнародну телемережу, завив про відхід зі своєї посади. Офіційно закінчилося існування СРСР.*

26 – 28 грудня: *незалежну українську державу визнають США та Ізраїль.*

1992 рік

12 січня: *вояки військових формацій на українській території вперше присягають на вірність Україні.*

⇨

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

забезпечити повну незалежність судівництва та імунітет суддів. Притягнути до кримінальної відповідальности усіх колишніх функціонерів, причетних до злочинів проти українського народу.

* * *

Іван Гель,
багаторічний політв'язень, колишній голова Комітету захисту Української Греко-Католицької Церкви

Протягом усього свідомого життя я боровся за національну ідею і жив думкою про незалежність. Серпневі події застали мене на посаді заступника голови Львівської обласної ради Вячеслава Чорновола. 19 серпня, коли в Москві почався заколот, Чорновіл був у Запоріжжі, на господарстві залишилися ми зі Степаном Давимукою. Що робити? Ми почали готуватися до можливого наступу реваншистських сил. Ми були готові йти за незалежну Україну до кінця... Коли командуючий Прикарпатського військового округу генерал Сков призначив на наше місто воєнного коменданта, я рішуче відповів йому, що у Львові керує влада, обрана демократичним шляхом...

„Перебудова" застала мене у совєтській тюрмі, яка відібрала від мене 18 років життя. У 1987 році, вже на волі, я був відповідальним секретарем самвидавного „Українського Вісника", того ж року я очолив Комітет захисту УГКЦ, почавши збирати підписи за легалізацію Церкви. Цим ми розбудили всю Галичину, а вона – всю Україну...

Україна надзвичайно тяжко самоутверджується як незалежна держава, як стабільна у соціяльному і політичному розумінні країна. Якщо у 30-ті і 40-ві роки ще була сильна українська еліта, то наприкінці 80-их ми вже її не мали, окрім одиниць. Тому тоталітарна система, прикрившись демократичними формами, зуміла залишитися в Україні. І все ж ми маємо одну з найкращих в Европі конституцій, вже маємо 10 мільйонів землевласників – основу формування середньої кляси, маємо пробуджену до кращого, справедливішого життя народну масу.

Я б запропонував, навіть шляхом певного насильства, позбутися олігархів, передати економіку в руки чесних людей. Обмежив би розпаношення російського великодержавного шовінізму на сході України і в Криму. Прискорив би рух України до Европи.

3 грудня 1991 року. Рухівці і гості святкують тріюмфальні результати референдуму 1 грудня в готелі „Либідь" у Києві. На фото: Іван Драч, Ераст Гуцуляк, Павло Мовчан.

* * *

Василь Шендеровський,
професор відділу теоретичної фізики Інституту фізики НАН України, доктор фізико-математичних наук

Задовго до того дня я жив передчуттям, що це станеться. Лише шкодую, що це сталося 24, а не 22 серпня, на мій день народження. А коли серйозно, то у моїй пам'яті яскравіше зберігся липневий день 1990 року, коли я був серед учасників підняття синьо-жовтого прапора біля Київської міської державної адміністрації. То була справді особлива, незабутня мить, люди просто тремтіли від хвилювання і захоплення.

То були часи, коли відкривалися все нові й нові можливості для українського суспільства, зокрема для української науки, для нашого глибшого входження у цивілізований світ. Мене найбільше піднімала на дусі громадянська активність молоді, особливо студентської. Було таке враження, що з нашою ентузіястичною молоддю ми зможемо перевернути гори...

Характерні риси сучасної України постають переважно у біло-чорному зображенні. У світлій частині життя маємо вже щось подібне до демократії, принаймні можемо вільно говорити, вільно творити в ім'я національного відродження. Ми, група професорів з академічного Інституту фізики, намагаємося відродити пам'ять про тих вчених-українців, які були замовчувані або присвоєні Росією, а також активно розвивати українську наукову термінологію. Однак загальне ідейно-політичне тло суспільства в останні роки дедалі тьм'яніє. Народ втрачає віру. Держава буде, в цьому нема сумніву, але яка? Копія Росії? Тяжко сказати, в який спосіб можна вивести народ з розчарування і апатії, бо навіть молодь починає втрачати свою природну готовність боротися за ідеали усіх попередніх українських поколінь...

Якби моя воля, я негайно змінив би сьогоднішніх керівників держави на українських, національно свідомих людей. На першому місці в будь-якій державі стоїть не економіка, а мова, культура, духовність, національна свідомість. Подруге, важливо заохотити людей до приватного підприємництва, залучити їх у процес продукування суспільних благ.

* * *

Василь Колодчин,
голова Українського Патріярхального світового об'єднання

Найбільші пам'ятні події. 24 серпня 1991 року о годині 10:30 ранку ми з дружиною Лідою мали інтерв'ю з журналістами з телевізійної сітки АБС про Ґалерію українського образотворчого мистецтва, яку дружина провадить від 1970 року. В половині інтерв'ю – дзвінок, журналіст одержав повідомлення, що Верховна Рада УРСР проголосила Незалежність України. В цей момент увійшла Віра Андрушків і ще декілька осіб, і коли журналіст подав цю вістку, на кілька секунд запанувала абсолютна тиша, а тоді всі вибухнули вигуками радости, зі сльозами в очах взялись за руки, почали співати і танцювати. Це був надзвичайний день в нашому житті!

Друга подія – вихід з підпілля УГКЦеркви у 1989 році і наша зустріч з підпільними єпископами

Квітень 1991 року. Приїзд делеґації народних депутатів України до Вашинґтону. Перший ряд (зліва): Михайло Горинь, перекладач Марта Зєлик, організатор у Вашинґтоні Надя МекКонел, Лариса Скорик, Олександер Ємець; другий ряд: Вячеслав Чорновіл, Богдан Горинь, Володимир Пилипчук, Дмитро Павличко, Іван Плющ, Іван Заєць, Павло Мовчан; третій ряд: невідомо, Роберт МекКонел, невідомо, Олександер Мороз, перекладач Юрій Саєвич, Іван Драч.

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

УГКЦ на чолі з Митрополитом Володимиром Стернюком на принятті в Папи Івана Павла II у Римі 1990 року.

Також не забуду, як в липні 1990 року ми з дружиною Лідою були учасниками посвячення Українського національного прапора Патріярхом УПЦ КП Володимиром на площі собору св. Софії, і багатотисячного походу, переважно молодих людей, до будинку Київської міської ради. Під гучні оклики „Слава Україні!" новопосвячений синьо-жовтий прапор був піднятий на щоглі перед ратушею. На сторожі національного прапора стояла почесна варта. Були численні патріотичні промови політичних діячів.

Важливою подією було також перепоховання тлінних останків св. п. Блаженнішого Патріярха УГКЦ Йосифа Сліпого з собору св. Софії в Римі до собору св. Юра у Львові в серпні 1992 року, на яких я мав сумний обов'язок прощати Патріярха від мирян, організованих в Українському Патріярхальному Світовому Об'єднанні.

* * *

Д-р Анатолій Лисий,
член Митрополичої Ради УПЦ у США

Про проголошення незалежности України я довідався по радіо, будучи на відпочинку на морі-озері Суперіор. Наша група (6 українців) плакала з радости, ми танцювали, співали...

Події за останні 15 років, які найбільше вразили? Найперше – катастрофа в Чорнобилі 26 квітня 1986 року. Трагедія сколихнула цілим світом. Вона показала, яку небезпеку для людства несе атомовий вік. Пізніше, я вважаю, ця трагедія була причиною односторонньої відмови України від атомової зброї. Сама подія викликала глибокий жаль, співчуття, бажання допомогти незліченним сучасним і майбутнім жертвам цієї трагедії.

В політичному світі схвалення ідеї „перестройки" XVII з'їздом КПРС (27 лютого – 3 березня 1987 р.) вже означало визнання фактичного занепаду СССР і шукання рятувальної формули для збереження Союзу. Путч 19 серпня 1991 року був останньою агонією конаючої імперії. Ці події хвилювали нас, бо занепад Союзу означав шанс для відродження незалежної України. Тому всі погляди з надією і хвилюванням були звернені на Україну.

А після проголошення незалежности України 24 серпня 1991 року, найзначнішою подією був всенародний референдум 1 грудня 1991 року, яким народ підтвердив прагнення до свободи і незалежности. Ця подія нас в діяспорі сповнила великим щастям, бо ми стали свідками досягнення святої мети, за яку боролись і вмирали найкращі сини і дочки України.

Вважаю, що розбиття Руху і цим самим втрата його політичної сили було неґативною подією, яка привела до паралічу демократичних сил в українській політиці. Це привело також до розчарування і знеохочення українців у діяспорі.

Прийняття Конституції 28 червня 1996 року було виразним кроком України до демократії. Вважаю цей історичний акт великим досягненням, хоч втілення Конституції в життя далі залишається проблемою для державного керівництва України.

„Плівки майора Мельниченка" болюче вразили нас. Якщо ці плівки правдиві, тоді вони свідчать про великі хиби в персоналі державного керівництва України.

Візиту Папи Римського в Україну розглядаю, як позитивну подію, яка сколихне свідомістю українців усіх віровизнань. Сподіваюся, що його звернення до всіх українців спонукає до впорядкування церковно-релігійних взаємин всередині українського суспільства і цим самим – до зменшення або і ліквідації ґегемонії московської Церкви в Україні.

Найперше, за 10 років незалежности виростає нова українська людина з свідомістю належности до своєї власної держави. Поволі зростає середня кляса в українському суспільстві. Це забезпечує зміцнення економічної стабільности і сили держави. Час є значним чинником і діє на нашу користь.

Найголовніша порада: державне керівництво України повинно визначитися. За кого воно? За незалежну Україну, чи за новий Союз? За шлях в ярмо, чи за шлях до волі? Зміцнення незалежности вимагає більшої рішучости і українського патріотизму. Більшої послідовности і дотримання власних законів. Подруге: всі антиукраїнські і антинезалежницькі сили в урядових структурах потрібно знешкодити. Комуністична партія України, як антисамостійницька і антидержавна, повинна бути заборонена.

28 серпня 1991 року, в будинку Верховної Ради віце-президент Російської Федерації Алєксандр Руцкой (зліва) і голова Верховної Ради України Леонід Кравчук підписують угоду про дотримання попередніх договорів щодо недоторканости державних кордонів між Україною і Росією. За ними стоять: Левко Лук'яненко, Анатолій Зленко, Дмитро Павличко, Володимир Василенко.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

19 січня: *у взаєминах між Україною і Росією виникає напруження в зв'язку з наміром Москви узурпувати право України на Чорноморську фльоту.*

25 – 29 січня: *Верховна Рада затверджує національну символіку України – Тризуб і синьо-жовтий прапор.*

8 березня: *3-ій З'їзд народного Руху, віддзеркалюючи різні погляди на найближче майбутнє цього об'єднання, обирає трьох співголів: Івана Драча, Михайла Гориня і Вячеслава Чорновола.*

6 травня: *Л. Кравчук здійснив свою першу президентську візиту до Вашінгтону. Ця візита також започаткувала діяльність посольства України в США. У Вашінгтоні Л. Кравчук заявив, що Україна позбулася всіх своїх ядерних тактичних ракет, дотримуючись прийнятого Верховною Радою16 липня 1991 року рішення стати безядерною державою.*

Червень: *до Києва приїхав перший посол Сполучених Штатів Америки в Україні, американський дипломат українського походження Роман Попадюк.*

Липень: *Українські спортсмени взяли участь в Олімпійських іграх в Барсельоні, Еспанія, але не окремою командою, а у складі дружини Співдружности Незалежних Держав.*

19 – 21 серпня: *у Києві відбувся 1-ий Світовий форум українців. Президент Л. Кравчук некоректно висловився про західню українську діяспору, представники якої, мовляв, хочуть мати надто великий вплив на внутрішню ситуацію в Україні.*

Листопад: *у Верховній Раді України починаються дебати з приводу проєкту нової Конституції незалежної української держави.*

Грудень: *4-ий З'їзд Народного Руху приймає рішення про своє перетворення у політичну партію і її головою обирає В. Чорновола.*

1993 рік

11 січня: *„Нью-Йорк Таймс" вмістив редакційну статтю з домаганням, щоб США і Захід не допомагали Україні, якщо вона не ратифікує договір Старт-1 і не позбудеться усіх своїх стратегічних ядерних ракет.*

28 січня: *„Нью-Йорк Таймс" вміщує відповідь Вячеслава Чорновола: „Україна змушена вимагати конкретних і точних запевнень безпеки від тих, що мають нуклеарну зброю, заки передасть нуклеарні запаси до свого сильнішого, але непевного сусіда – Росії".*

3 лютого: *Росія проголошує себе єдиною спадкоємницею СРСР і всього радянського майна на території колишньої імперії і за кордоном.*

11 лютого: *Російський концерн „Газпром" повідомив, що припиняє постачання ґазу в Україну з причини невиплати нею боргу.*

24 лютого: *Митрополит УКЦ Стефан Сулик і Архиєпископ УАПЦ Антоній посвятили новонабуту посілість першої амбасади України у Вашінгтоні.*

28 лютого: *Президент Росії Єльцин заявив, що міжнародні організації, включно з ООН, повинні надати Росії „особливі повноваження як гаранта миру і стабільности на всій території колишнього СРСР".*

4 травня. *Народний Рух скасував свій мораторій на критику уряду.*

14 травня: *першим послом України в Канаді призначено багаторічного політв'язня Левка Лук'яненка.*

10 червня: *Президент Кравчук звернувся до народу, закликаючи усі політичні сили перестати „розігрувати карту кризи уряду". Учасники демонстрації в Донецьку, не дослухавши виступу Президента, виключили телевізор, встановлений на площі.*

⇨

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Олександер Бураковський,
заступник голови Руху і голова Ради національностей НРУ, 1990–1993 рр.

24 серпня я зустрів у Спілці письменників України в Києві. В цей день, як і у всі попередні, починаючи з 19 серпня – першого дня путчу, більшість провідників Руху перебували тут майже цілодобово, окрім тих, хто засідав у Верховній Раді і час від часу прибігав в СПУ порадитися.

Вразили дві речі. Перша, – що путчисти здалися без кровопролиття. Більшість з нас 19 і 20 серпня чекали на репресії влади і обмірковували свої подальші дії. Друга – з проголошенням незалежности прийшло надзвичайне почуття, мовби народилася довго очікувана дитина. І всі, хто був в СПУ, як одна сім'я, відчували захоплення і щастя. Це піднесення можна порівняти з ейфорією.

Дві події мене вразили. Перша, коли з перебудовою українська інтелігенція об'єднала більшість свідомих громадян України, незалежно від їх етнічного походження, під прапорами свободи, рівности і демократії. Саме тому Рух в 1989–90 роках став наймогутнішою громадською і політичною силою, яка конкурувала з КПРС. Люди повірили.

Друга подія збила мене з ніг. Як легко вчорашні рухівці зразу ж після проголошення незалежности і заборони КПРС віддали владу тим комуністам, що перефарбувалися в „націонал-патріотів"! І як знову всіх громадян України влада розділили на законодавчому рівні на своїх і чужинців за етнічною ознакою.

Цей період – це 10 років облуди, омани, аморальности і самотности для абсолютної більшости громадян республіки, які стали жити (не тільки в економічному, але, найголовніше, в моральному пляні) набагато гірше, ніж у 1989–90 роках.

25 травня 1989 року, Львів. Масова демонстрація-похід за відновлення Греко-Католицької Церкви.

Нічого неможливо проаналізувати, чи змінити в житті, за принципом: „Як би я був президентом". Такі розмови – гарячі припарки на тілі тяжко хворої дитини, про яку „батьки" не дбали, яку „батьки" за 10 років не навчили розмовляти, читати, писати і рахувати.

Такою, на мій погляд – для абсолютної більшости населення є сьогодні Україна, наша Батьківщина, тяжко хвора дитина. Багатовікова формула: „Надія вмирає останньою" в Україні сьогодні не працює, особливо для тих, кому вже за 50 років. Їх знищувала радянська влада, а тепер свідомо довершує справу влада незалежної України.

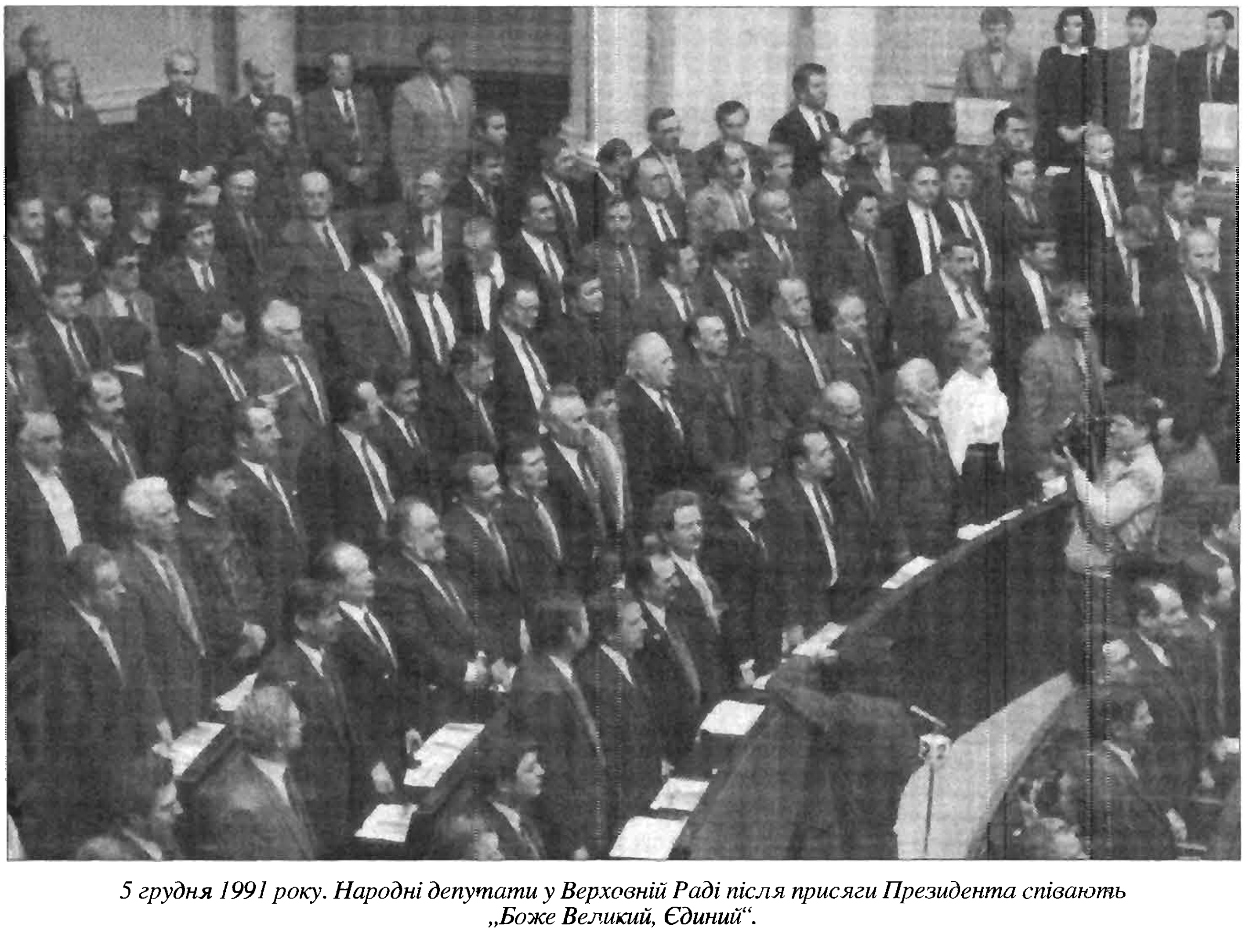
Євген Стахів,
голова президії УГВР

У червні 1991 року я перебував в Україні і вважав, що боротьба за незалежність триватиме ще довго. При комуністичному кермі – Гуренко, у Верховній Раді – група 239... Спроба державного перевороту у Москві застала мене вже в Нью-Йорку. То були дні великих переживань. Леонід Кравчук, говорили люди, вагається... І раптом – проголошення незалежности! „Як з неба впало", – сказали ті ж самі люди. Але ж ні! За незалежність України боролися багато поколінь – від часів Центральної Ради до Гельсінкської групи. І перемогли!

Важливою подією минулого 10-ліття я вважаю референдум 1 грудня 1991 року. Наприкінці листопада я вже був у Донецьку. Туди приїхала похідна група агітаторів з Тернопілля. Зустрів там невелике на зріст дівча з велетенським наплечником летючок на спині – Христину Лев з „Українського тижневика" УНСоюзу! Вони не тільки агітували за незалежність, а й пішли до громадської контролі під час референдуму. Пізніше, у київському готелі „Дніпро", коли були опубліковані результати референдуму, разом з В. Брюховецьким і Т. Гунчаком ми відчинили пляшку шампанського.

Запам'яталася візита Голови Верховної Ради Л. Кравчука до Вашінґтону 21 вересня 1991 року. Готували бенкет на 400 осіб. Але було висловлено чимало сумнівів: яким курсом поведе державу вчорашній другий секретар Центрального комітету Комуністичної партії? Тоді провідник Руху Іван Драч і Тарас Гунчак надіслали до „Свободи" телеграму з проханням гідно прийняти Л. Кравчука як главу держави, але виразно висловити йому позицію діяспори. Газета УНСоюзу опублікувала телеграму. На зустріч прийшли 800 осіб.

Національна ідея не спрацювала. Це, на жаль, є щирою правдою. Українська національна ідея, яка була започаткована за часів Богдана Хмельницького, продовжена через Івана Мазепу, Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку, до Центральної Ради, повинна стати предметом вивчення у школі і університеті, основою виховання нового покоління українців. Молодь має вирости свідомою – у цьому шлях України. Друге – українська дорога веде на Захід. Не треба воювати з Росією, нашою сусідкою. З нею треба мати добрі взаємини. Але приятелювати слід з Польщею, Мадярщиною, Чехією, Словаччиною. через них прокладати шлях до Европейського Союзу, до НАТО. Це я хочу порадити наступному поколінню в Україні.

5 грудня 1991 року. Народні депутати у Верховній Раді після присяги Президента співають „Боже Великий, Єдиний".

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Божена Ольшанівська,
президент АГРУ

Новина про проголошення незалежности України мене просто приголомшила; у це було важко повірити. Вкрай важливою подією за останніх 15 років я вважаю заколот у Москві в серпні 1991 року і розпад СССР. На жаль, для нинішнього життя в Україні властиві приголомшення, безрадісність, очікування допомоги з Заходу. Хочу порадити демократичним патріотичним силам: якщо можливо, візьміть контролю над політичним і економічним життям України.

* * *

Ірина Сеник,
„особливо небезпечна рецидивістка"

Про оголошення незалежности я довідалася відразу 24 серпня 1991 року, з місцевого радіо, а згодом і з телебачення. У першу хвилину хотілося крикнути на цілий світ – нарешті ми незалежні! Я відчула радість і гордість за свою Батьківщину, яку віками гнобили всілякі зайди.

Хвилюють, це не те слово – болять: суцільна русифікація, непошана до всього українського. Одним з прикладів тут є ганебна книга „Український сепаратизм в Росії", видана 1998 року в Москві. За кожною статею вигадані прізвища Л. Нечарський, князь В'яземской, а далі Олесь Бузина, який сплюжив Тараса Шевченка у своїй книзі „Вурдалака Шевченко". У перші роки перебудови відродилася „Просвіта", котра мала б дієво працювати в усіх ділянках життя. Розпочато видавання колись заборонених книжок „Червої Калини". А сьогодні у незалежній Україні на освіту, культуру, медицину не вистачає грошей. Хочу спитатися ґаранта Конституції та його оточення: на непотрібні здибанки і фуршети з представниками СНД чи ГУУАМ – вистачає?

Суцільне зубожіння населення, тіньова економіка, спекуляція землею, утиски свободи слова, преси, прав людини. Обурює олігархія, зростання непотрібних партій – кому потрібна Партія любителів пива чи Партія шанувальників жінок?

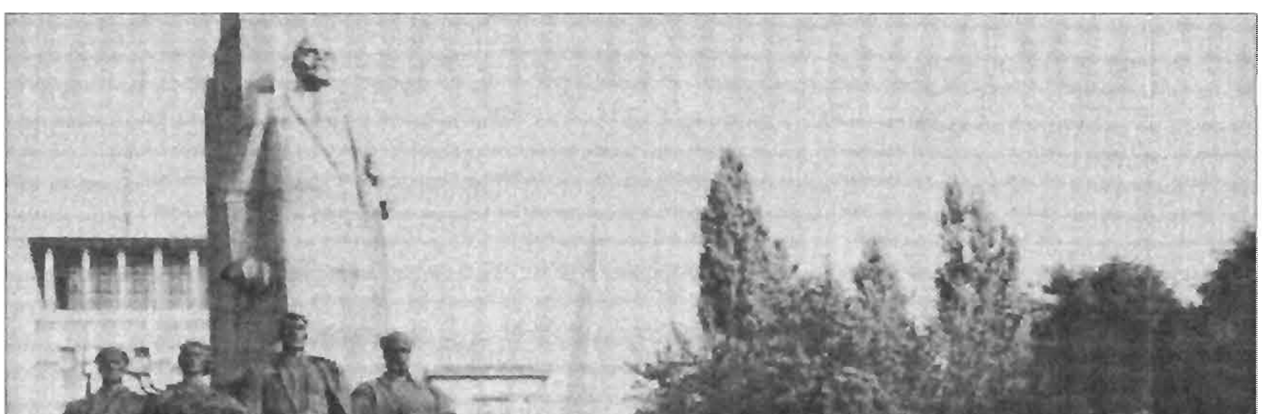
Постійно намагаються дискримінувати Україну колишні, та й теперішні комуністи. Чому не відбудеться над ними Нюрнбернзький процес? Хто такий Потебенько зі своїми витребеньками? Я кажу – геть комуністів! – досить комуністичного раю на зубожілій землі.

Найкраща порада: заборонити КПУ. Заборонити продавати чужинцям землю, заводи, фабрики – це в першу чергу торкається Росії. Українську мову зробити по-справжньому державною. Ніякої двомовности! За 10 років можна вивчити не одну, а 10 різних мов. Зняти з так званих ветеранів Великої вітчизняної війни незаслужені пільги, вони свого часу добре пограбували Галичину, Польщу, Німеччину. Вимагати від Росії компенсації всім репресованим і політичним в'язням за їх непосильний труд в Сибірі, Казахстані, Воркуті, Норильську. Реабілітувати УПА і Дивізію „Галичина". А закордонові, зокрема США, менше вихваляти Росію, котра під керівництвом Путіна хоче поневолити Україну.

* * *

Надія Шмігель,
голова Суспільної опіки СУА

Не можу пригадати точно, як і коли я довідалася про проголошення України 24 серпня 1991 року. Це був процес усвідомлення великої і несподіваної зміни у світі. Важко було повірити, що дійде до розпаду Союзу і проголошення незалежности України. І коли це сталося, думки мої линули до спогадів про мого батька Олександра Гладишовського, який був секретарем української дипломатичної служби в Женеві і Копенгагені в часи УНР. Він теж пережив проголошення відновлення української держави 30 червня 1941 року. В цей час він був директором банку в Ліську і в його бюрі молоді революціонери на бюровому циклостилі видрукували проклямацію. А що це був єдиний циклостиль у цілому місті, то тата кликали на переслухання в ґестапо. Але його радість з причини спротиву і проголошення державности не зменшилася від цих прикрих переживань. Я раділа що його життєва мрія – незалежна, вільна, демократична Україна – стала реальністю.

25 серпня 1991 року. Народний депутат Іван Заєць виступає на народному вічі на площі Жовтневої революції (тепер Майдан Незалежности) в Києві наступного дня після проголошення незалежности України.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

11 червня: *помер Патріярх Української Автокефальної Православної Церкви Мстислав І.*

12 липня: *прем'єри України, Росії і Білорусі – Л. Кучма, В. Черномирдін і В. Кебіч у спільній заяві ствердили, що „інтереси народів диктують необхідність збереження єдиного економічного простору".*

7 вересня: *Собор УАПЦ в Києві обрав Патріярхом Єпископа Переяславського і Січеславського Дмитрія (Ярему).*

9 вересня: *прем'єр-міністер Л. Кучма, не дочекавшись від Верховної Ради вказівки, „яку Україну він має будувати", заявив, що резигнує зі своєї посади.*

18 листопада: *Народна Рада, опозиційна група у Верховній Раді, заявила, що ухвалений виборчий закон не лише зберігає старий тоталітарний спосіб виборів, але й погіршує його, оскільки цей закон надає перевагу „партії влади".*

1994 рік

10 лютого: *Україна стала першою країною СНД, що приєдналася до програми НАТО „Партнерство заради миру".*

15 лютого: *100 шахтарів Донбасу оголосили голодівку, протестуючи проти невиплати зароблених ними платень.*

25 лютого: *Оксана Баюл виборола першу золоту медалю для незалежної України на Олімпіяді в Норвеґії.*

3 березня: *Президента України Леоніда Кравчука прийняв у Білому Домі Президент Билл Клінтон.*

23 березня: *У Брюсселі підписано договір про партнерство і співпрацю України і Европейського союзу.*

27 березня: *відбулися вибори до Верховної Ради. Серед обраних депутатів найбільше безпартійних: 169, на 2-му мсці – Комуністична партія – 86, на 3-му Рух: 20 депутатів.*

1 червня: *кандидат на пост Президента України Леонід Кучма заявив, що він „наполягав і наполягає на входженні України до СНД, оскільки Україні без Росії не обійтися...".*

16 червня: *Уряд України знову очолив сумнозвісний В. Масол.*

10 липня: *Л. Кучма одержав найбільше голосів у президентських виборах.*

10 серпня: *О. Мороз зустрівся з ветеранами війни і запевнив, що скасує рішення про заборону Комуністичної партії, а також не допустить, щоб члени ОУН–УПА були прирівняні до ветеранів Другої світової війни.*

5 вересня: *голова УРП Михайло Горинь, виступаючи у Харкові, сказав: „Мене дивують слова Президента, що Україна – не ікона, до якої можна молитися. Я вважаю, що Україна якраз і є та ікона, до якої треба молитися. Це та цінність, за яку можна віддати життя...".*

29 вересня: *Згідно з даними Міжнародної організації праці, Україна має найбільшу кількість незареєстрованих безробітних з усіх країн Східньої та Центральної Европи.*

23 жовтня: *Президент Л. Кучма відвідав Канаду з офіційною візитою.*

22 листопада: *Л. Кучма вперше приїздить до США як президент держави.*

15 грудня: *письменники України у Зверненні до Президента висловили свій біль з приводу того, що „в незалежній Україні у становищі чужоземної мови перебуває саме українська мова".*

1995 рік

14 січня: *Громадський Конгрес України переходить в опозицію до Президента Л. Кучми.*

16 лютого: *через брак паперу перестали виходити „Літературна Україна" і журнал „Вітчизна".*

⇨

Pekao Trading Corporation

Переказ долярів

Дешево, Швидко, Надійно

*Щирі вітання
з нагоди 10-ої річниці*

*Незалежності
України*

*до всіх клієнтів
компанії грошових переказів
Pekao Trading Corporation*

2 Park Avenue, Suite 1530
New York, NY 10016-5692
tel.: (212) 684-5320
fax: (212) 779-8348
e-mail: pekao@poland.net

881 Manhattan Avenue
Brooklyn, NY 11222-2227
tel.: (718) 349-1320
fax: (718) 349-1318

5395 North Milwaukee Avenue.
Chicago, IL 60630-1251
tel.: (773) 775-0400
fax: (773) 775-6951
e-mail: pekaochi@poland.net

4229 Wilshire Blvd., Suite 605
Los Angeles, CA 90010
tel.: (323)932-0702
fax: (323)932-1810

Pekao®
Established in 1948

*Пересилаємо доляри до
Києва, Львова, Харкова,
Одеси та сотень
інших міст України*

Наші розцінки
знижено на 50%:
до $100 - $7.50
від $100 до $300 - $12.50
від $300 до $500 - $17.50
від $500 до $1000 - $25.00

PEKAO Trading Corporation is licensed and regulated as a Money Transmitter by the Banking Departments of: CA, CT, FL, IL, MD, NJ, NY, MI, OH, PA, TX & WI

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Глибоким переживанням для мене був вибух реактора в Чорнобилі у квітні 1986 року. Я розуміла, що це значить і дуже співчувала Україні. Але ішов час і потрохи страх минув, а лишилися надії на краще майбутнє. Велику радість приносили вісті про осяги Української місії в Об'єднаних Націях. Будучи представником позадержавної організації Світового руху матерів і СФУЖО, я мала нагоду бути свідком пошани, яку здобула українське представництво в Об'єднаних Націях.

Найбільше ціню витривалість українського народу і його бажання свободи і незалежности, мимо справді важких економічних умов, спричинених зміною системи. Гнучкість української психіки вказує на здоров'я нації. Не раз турбуються мої друзі повільним проґресом української мови в Україні. А мені здається, що весь час жила велика любов до мови і до традицій, бо після століть переслідування Україна стала самостійною і святкує 10-ту річницю незалежности.

Україна потребує не порад, а підтримки її змагання за встановлення справжньої демократії – з повною свободою преси, ринковою економікою та розквітом української культури та мови. Вражає мене позитивно високий рівень знання та освіти в Україні, і маю надію, що процес зміни і переходу на радикально іншу соціяльну систему, який не проходить без болю, завершиться успіхом і Україна стане врівень з іншими европейськими демократичними країнами.

* * *

Василь Глинчак,
Заслужений журналіст України, мистецтвознавець, автор популярної програми Львівського телебачення „Скарби музеїв України"

Я саме був зі своїм товаришем, дослідником народної архітектури Архипом Данилюком, на своїй дачі. Сиділи і слухали радіоприймач. Коли голова Верховної Ради Леонід Кравчук проголосив Акт про незалежність, ми, мов божевільні, стали кричати і качатися по траві.

Важливі події: Декларація про державний суверенітет, перші демонстрації у Львові, зокрема Першотравнева демонстрація, бо частина її учасників ішла під червоними прапорами, а частина, й то значно більша, – під синьо-жовтими. То був 1990 рік. Можливість вільно висловлювати думку, можливість любити Україну, вивчати і пропаґувати її. Маємо свободу, тільки треба навчитися належним чином цінувати її і берегти.

Я змінив би характер телебачення в Україні. Сьогодні воно перебуває в атиукраїнських руках, і дуже професійних, які психологічно роззброюють українців, підступно розтлівають душу нашого народу.

Момент демонтування пам'ятника Ленінові у Червонограді, Львівської области.

Микола Жигло,
голова Української національно-культурної автономії в Санкт-Петербурзі, Росія

Про незалежність України я почув по радіо й відразу ж вирушив до Києва. Навіть не жалкував за тим, що не вдалося скористатися запрошенням до Великої Британії, куди мав поїхати як професіонал – ландшафтний архітектор. Можливо, здалеку моя радість була більшою, ніж у тих, хто зустрів цю новину безпосередньо в Україні.

У житті нашої автономії, а, на мою думку, й усього українства, важливою подією було відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Санкт-Петербурзі, де минули кращі роки життя нашого великого земляка. Багато звершень має за цей час і українська спільнота у північній столиці Росії.

Березень 1990 року, Київ. Транспарант на Хрещатику „підказує" громадянам України, в який спосіб вони мають голосувати під час референдуму 17 березня.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

17 лютого: *депутатська група „Реформи" звинуватила прем'єра В. Масола в розвалі вугільної промисловости України.*

11 березня: *Комуністична партія України на своєму з'їзді проголосила себе правонаступницею КПУ–КПСС.*

11 травня: *розпочалася перша державна візита Президента США Била Клінтона в Україну.*

7 червня: *Верховна Рада прийняла Конституційний договір – з метою конструктивної співпраці усіх трьох гілок влади в умовах відсутности нової, демократичної конституції.*

9 червня: *президенти Л. Кучма і Б. Єльцин підписали в Сочі договір, яким Севастополь визнано головною базою російської Чорноморської фльоти. Рух та інші національно-демократичні партії закликали Верховну Раду переглянути договір, перш ніж ратифікувати його.*

14 липня: *помер Патріярх УПЦ Київського патріярхату Володимир. Його похорон 18 липня перетворився на жорстоке побиття траурної процесії міліцією, якій потурала влада. У результаті Патріярха Володимира поховано біля воріт собору св. Софії.*

18 жовтня: *Україна стала повноправним членом Ради Европи.*

20–22 жовтня: *Всеукраїнський православний собор УПЦ КП обрав Митрополита Філарета Патріярхом.*

22 жовтня: *Президент Кучма був одним з головних доповідачів на відзначенні 50-ліття ООН в Нью-Йорку.*

1996 рік

20 березня: *у Верховній Раді відбулося публічне представлення проєкту нової Конституції України.*

26 квітня: *Україна відзначила 10-ліття Чорнобильської трагедії. Виступаючи на телемарафоні „Дзвони Чорнобиля", Президент Л. Кучма повідомив, що уряд мусить виділяти на ліквідування наслідків аварії на ЧАЕС 12 відсотків річного бюджету держави.*

27 травня: *зрезигнував прем'єр Євген Марчук, а 28 травня Президент Кучма призначив на цю посаду Павла Лазаренка, свого політичного союзника.*

1 червня: *Україна віддала Росії свою останню ядерну боєголовку.*

28 червня: *Верховна Рада після сесії, що тривала цілу ніч, ухвалила першу демократичну Конституцію України.*

8 серпня: *„Нью-Йорк Таймс" опублікувала статтю відомого американського вченого Андерса Аслунда під заголовком „Дайте Україні шанс", в якій він закликав США активніше допомагати незалежній Україні.*

14 серпня: *Рух та інші партії звинуватили прем'єра П.Лазаренка, що він формує „клановий" уряд.*

2 вересня: *в Україні уведено в обіг національну грошову одиницю – гривню.*

19 вересня: *Президент США Бил Клінтон проголосив про створення Комісії „Кучма–Гор".*

3 грудня: *переважна більшість політичних партій України звинуватила Л. Кучму, що саме за час його перебування на чолі держави заборгованість у платнях досягнула 314 мільйонів дол., а зовнішній державний борг – 8.4 мільярда дол.*

1997 рік

5 лютого: *міський голова Ю. Лужков закликав Росією бути твердою щодо України і не віддавати їй Севастополя, а радник російського президента Дмитрій Рюріков сказав, що „незалежна Україна, після трьох сторіч у складі імперії, є тимчасовим явищем".*

⇨

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ ПІВНІЧНОГО НЬЮ-ДЖЕРЗІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

щиро вітає Україну і весь український народ

з 10 РІЧНИЦЕЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Управа Округи Північного Нью-Джерзі на 2000 рік

Євген Осціславський – голова, **Юліян Котляр** – перший заступник, **Лонгин Старух** – другий заступник, **Андрій Воробець** – касир, **Марко Дацківський** – секретар, **Ірена Яросевич** – пресовий референт україномовний, **Рома Гадзевич** –пресовий референт англомовний, **Марійка Галущак** – організаційний референт, **Марійка Осціславська** – координатор, **Дарія Семеген**, **Сергій Поліщук** – вільні члени. *Контрольна Комісія*: **Оксана Тритяк** – голова, **Григорій Клименко** і **Стефан Вельгаш** – члени. *Почесні голови Округи*: **Володимир Білик**, **Іван Хомко**

Список відділових секретарів Округи Північного Нью-Джерзі

Відділ	Секретар
25	Оксана Тритяк (973) 292-9800 x3071
27	Христина Бродин (973) 376-1347
37	Ольга Осередчук (908) 276-6228
42	Юліян Котляр (973) 772-5265
70	Марія Галущак (201) 653-5497
76	Андрій Воробець (800) 253-9862 x3055
133	Ярослав Леськів (908) 996-3772
134	Юрій Лазірко (973) 546-8783
142	Родні Годфрі (732) 381-1212
170	Володимир Білик (201) 795-0628

Відділ	Секретар
171	Геновефа Куфта (201) 436-7005
172	Стефан Косоноцький (973) 887-7730
182	Григорій Клименко (973) 478-0831
214	Анна Твардовська (908) 688-8323
234	Євген Осціславський (732) 583-4537
286	Павлина Балутянська (908) 276-3459
287	Дана Ясінська (732) 938-4233
322	Андрій Кейбіда (973) 762-2827
340	Євген Макар (908) 654-9568
371	Лонгін Старух (800) 673-5150

10-та річниця Незалежности

З нагоди 10-ої річниці Незалежности України

Управа та Адміністрація Українського Музею в Нью-Йорку

вітає

Уряд Української Незалежної Держави, весь український народ, українські громади у діяспорі та членів, жертводавців і приятелів УМ.

Слава Україні!

Рочестерська Українська Федеральна Кредитова Спілка

щиро вітає всіх членів кредитівки та весь український народ

з нагоди 10-ої Річниці НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Головне бюро: **824 Ridge Rd., E. Rochester, NY 14621**

Тел.: (518) 266-0791 • безкоштовний: (877) YOUR-UCU (968-7828)

Факс: (716) 338-2980

rufcu@frontiernet.net • www.rufcu.org

У 10-ту річницю Незалежности України всьому Українському Народові многих та благих літ бажає

Українсько-Американська Кредитова Спілка

„САМОПОМІЧ"

В околиці Чикаго

Головне Бюро
2351 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Тел.: 773-489-0520

Повні Послуги: Northwest Chicago/Drive-up
5000 N. Cumberland, Chicago, IL 60656 тел.: 773-589-0077
Bloomingdale, 300 E.Army Tr., Bloomingdale, IL 60108 тел.: 630-307-0079
Palatine, 761 S. Benton St., Palatine, IL 60067 тел.: 847-359-5911
Palos Park, 8410 W. 131st. St., Palos Park, IL 60464 тел.: 708-923-1912
Munster, 8624 White Oak St,. Munster, IN 46321 тел.: 219-838-5300

Бюра в Нью-Джерзі
Повні послуги:

Newark
734 Sanford Ave.
Newark, NJ 07106
тел.: 973-373-7839

Parsippany
2200 Rt 10W
Parsippany, NY 07054
тел.: 973-451-0200

Jersey City
558 Summit Ave.
Jersey City, NJ 07306
тел.: 201-795-4061

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Щодо характерних рис сучасної України, то у настроях мешканців України переважає невпевненість у завтрашньому дні, породжена численними помилками державного управління.

Порадив би повернути до керівництва урядом України Віктора Ющенка, який виявив себе здібним і працьовитим реформатором економіки.

8 серпня 1992 року. Зліва: Євген Стахів і Дмитро Павличко у Києві під час відзначення 50-ліття від часу створення УПА.

Тетяна Симиренко,
магістр політології, Канада

На мене проголошення незалежности справило менше враження, ніж Декларація про суверенітет. Ми чекали приїзду народного депутата В. Яворівського, підготували для зустрічі з ним залю в парляменті. Він зайшов до залі з папером в руці і сказав, що уже до літака йому передали текст Декларації про суверенітет. Негайно до мене підійшов активіст КУКу і запитав, чи не зможу я терміново перкласти англійською мовою цей документ? Я погодилася і до пізньої ночі з чоловіком друкувала цю хвилюючу новину.

Другою важливою подією 10-ліття був референдум, у який я, відверто кажучи, не вірила. Але результати засвідчили, що я не мала рації...

Позитивним зрушенням в Україні я вважаю можливість вільного спілкування з її мешканцями, листування, зустрічі. При відвідинах України ніхто мене не смикає, як раніше, хібащо митники, але це вже інше. Вкрай важливим для мене було повернення пам'яті нашого роду Симиренків-Яхненків. З'ясувалося, що попри репресії і заборони Яхненків-Симиренків не тільки не забули, а й зберегли пошану до них. До мене у ті роки часто зверталися люди з України за порадами: за ким йти, кого вибирати? Вони говорили: „Ви – з Симиренків, які завжди були за правду, тому що розділили долю народу". А й справді – Яхненки-Симиренки були козаками, без сторонньої участи позбулися кріпацтва, самі заснували успішні підприємства і ніколи не відійшли від свого українства.

Неґативним я вважаю відчутне зубожіння інтелігенції, особливо старшого віку. У Києві подружжя учених (чоловік – паралізований) живе на 12-му поверсі, без ліфту, в одній кімнаті з дочкою, зятем і онуком, бідує і не має надії на краще. А ці люди за своє життя зробили багато у науці. І таких багато. Так не може тривати...

* * *

Чеслав Карковський,
старший редактор польської газети „Нови дзєннік" в Нью-Йорку

У 1991 році бурхливі, а часто й криваві події відбувалися у Балтії, по сусідству з Польщею, тому польська спільнота у США не дуже переймалася тим, що відбувається в Україні. Проголошення незалежности в Україні не було надто видовищним для світу, але Польща відразу оцінила важливість цієї події і першою, в грудні 1991 року, визнала нову державу. Наша газета від самого початку наголошувала, що незалежна Україна дуже важлива для західнього світу, тому що без України у повоєнній Европі важко досягнути стабільности і миру. Такою є позиція не тільки нашої редакції, а й офіційної Варшави. Підтримка України з боку Польщі триває. Багато робить у цій площині президент Польщі А. Кваснєвський. Навіть недавня візита в Україну К. Райс відбулася не без поради Польщі.

Щодо конкретної поради Україні, складність полягає у тому, що Польща і Україна дуже різняться між собою. Узяти хоча б поділ українського народу на дві частини, зумовлений історичними причинами. Але є й спільне. Ми, зокрема, великі надії покладаємо не процеси, які очікуються в українському суспільстві після візити Папи Івана Павла II. Коли у 1979 році Святіший Отець здійснив першу візиту до Польщі, наш народ був неоднорідним, розпорошеним, а опісля об'єднався довкола Папи і Церкви, відчув себе вільним і здатним до дії. Такого пробудження ми очікуємо в Україні. Західній світ готовий допомагати молодій державі, але її суспільство повинно усвідомити свою окремішність і цілісність, відчути бажання щось зробити для поліпшення свого життя. Це стосується і поляків в Україні, котрі як національна меншина мають в Україні багато можливостей духовного і культурного розви-

8 серпня 1992 року. Відзначення у Києві 50-ліття від часу створення Української Повстанської Армії.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

10 березня: *британський міністер закордонних справ Малколм Рифкінд заявив, що тільки прийняття України в НАТО врятує Европу від нових конфліктів і не дозволить Росії відновити імперію.*

13 березня: *за загадкових обставин загинув кореспондент газети „Київскіє Вєдомості" Петро Шевченко, який розстежував корупцію на Луганщині і якому за це багато разів погрожували невідомі особи.*

18 березня: *в Києві та інших міста України відбулися масові демонстрації проти багатомісячних невиплат заробітної платні.*

24 квітня: *Президент Л. Кучма підписав указ, який дозволяє купівлю і продаж договорів про винайм землі, однак не передбачає купівлі і продажу самої землі.*

5 травня: *Україна підписала у Страсбургу протокол Ради Европи про заборону смертної кари і конвенцію про унеможливлення тортур у місцях ув'язнення.*

29 травня: *Україна і НАТО підписали в Мадриді Хартію про гарантії для української національної безпеки.*

19 червня: *Президент Л. Кучма звільнив П. Лазаренка, п'ятого з черги прем'єра, – у зв'язку з „хворобою".*

8 липня: *міністер охорони здоров'я України Андрій Сердюк повідомив, що за останні 6 років населення України зменшилося на 1 мільйон 190 тисяч осіб, а тривалість життя чоловіків впала до 61.2 року, жінок – до 72.7 року.*

11 серпня: *в Одесі невідомі злочинці вбили головного редактора газети „Вєчєрняя Одеса" Бориса Дерев'янка.*

19 серпня: *Президент Л. Кучма наклав вето на закон про державну підтримку засобів масової інформації та захист журналістів.*

16 вересня: *52-гу щорічну сесію Генеральної асамблеї ООН очолив міністер закордонних справ України Генадій Удовенко.*

7 жовтня: *в Україну прибула делеґація країн „Великої сімки" для офіційних переговорів про закриття Чорнобильської атомної станції.*

22 жовтня: *Конгрес української інтелігенції запропонував урядові проголосити 7-го листопада Днем трауру і вшанувати в цей день пам'ять жертв комуністичного терору.*

19 листопада: *вперше в історії в космос, разом з американськими астронавтами, полетів український космонавт Леонід Каденюк.*

9 листопада: *Народно-Демократична партія звернулася до Л. Кучми з пропозицією доручити правоохоронцям розстежити діяльність колишнього прем'єра П. Лазаренка і притягнути його до кримінальної відповідальности.*

1998 рік

29 березня: *відбулися вибори до Верховної Ради. Скориставшись тяжким економічним станом у країні і задурманивши людям голови обіцянками „соціяльної справедливости", комуністи одержали 121 депутатське місце.*

9 квітня: *Народний Рух України проголосив себе єдиним оборонцем української державности у Верховній Раді, оскільки новообраний парлямент більш як на третину зформований з лівих сил.*

17 квітня: *Президент Л. Кучма призначив Бориса Тарасюка міністром закордонних справ.*

22 квітня: *у Києві невідомі злочинці вбили голову Української міжбанківської валютної біржі Вадима Гетьмана.*

4 травня: *70,000 шахтарів України почали страйк, вимагаючи виплати заборгованих урядом платень.*

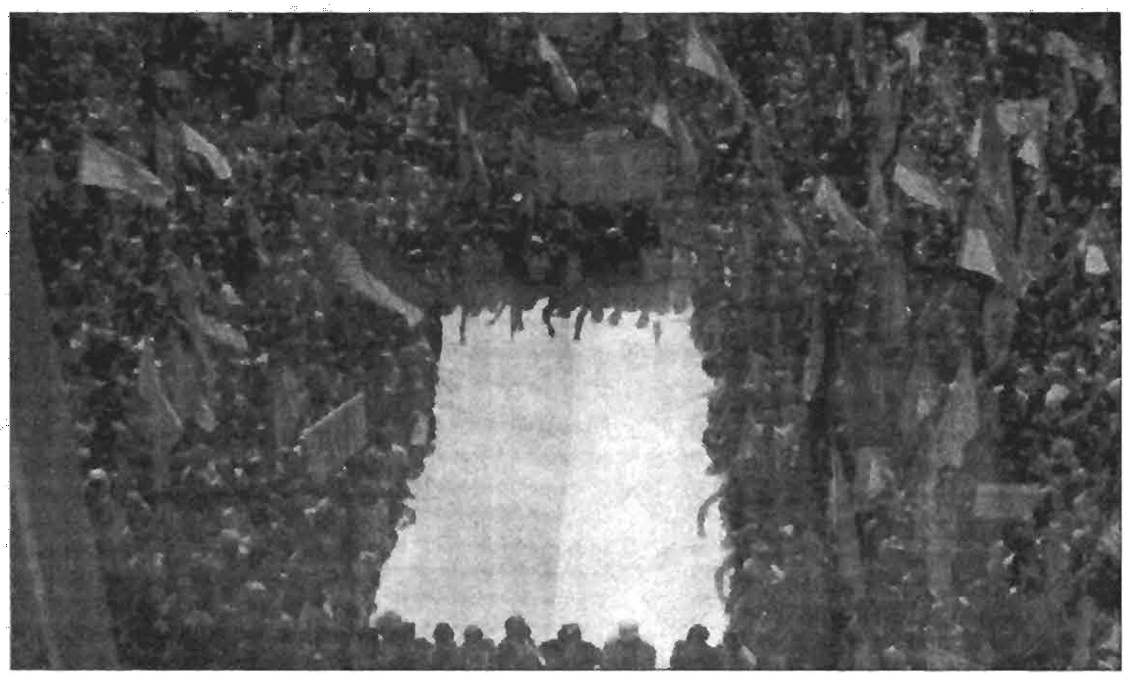
⇨

21 липня 1989 рік, Москва. Українські греко-католики демонструють перед будинком, в якому відбувалося засідання Центрального комітету КПСС, вимагаючи свободи для діяльности своєї Церкви.

21 січня 1991 року, Київ. Масова демонстрація протесту проти введення московських військ у Литву.

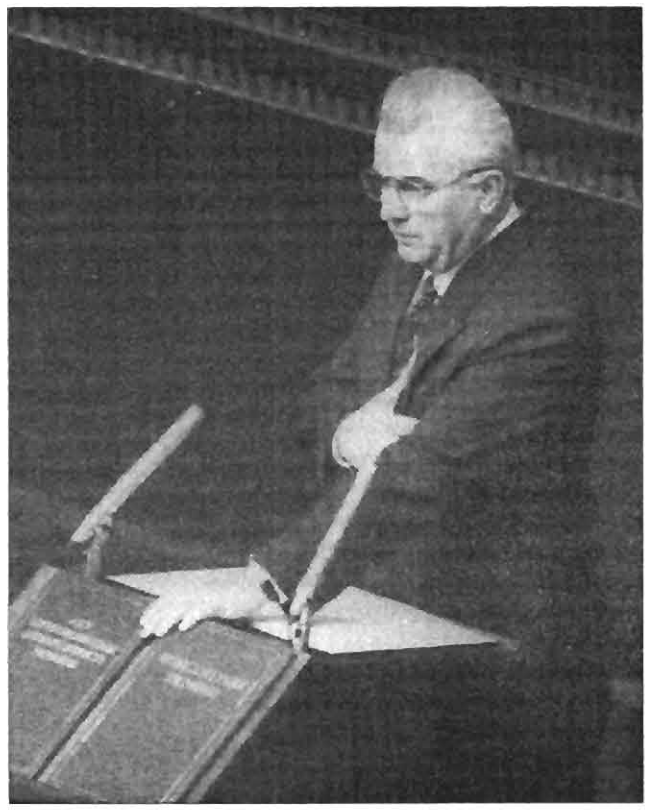
24 серпня 1991 року. Тисячі людей зібралися на майдані перед будинком Верховної Ради в Києві, щоб підтримати процес державного унезалежнення України. У їхніх руках – великий синьо-жовтий прапор. Цей прапор пізніше занесли в будинок ВР.

19 серпня 1991 року, у перший день путчу в Москві, керівники Народного Руху і члени депутатської фракції „Народна Рада" зібралися в актовій залі Спілки письменників України в Києві. На фото: Володимир Мулява, Левко Лук'яненко, Олександер Ємець, Дмитро Павличко, Велеслав Гейченко, Олександер Бураковський, Володимир Яворівський, Сергій Головатий, Олесь Доній, Дмитро Чобіт, Микола Поровський, Юрій Огульчанський.

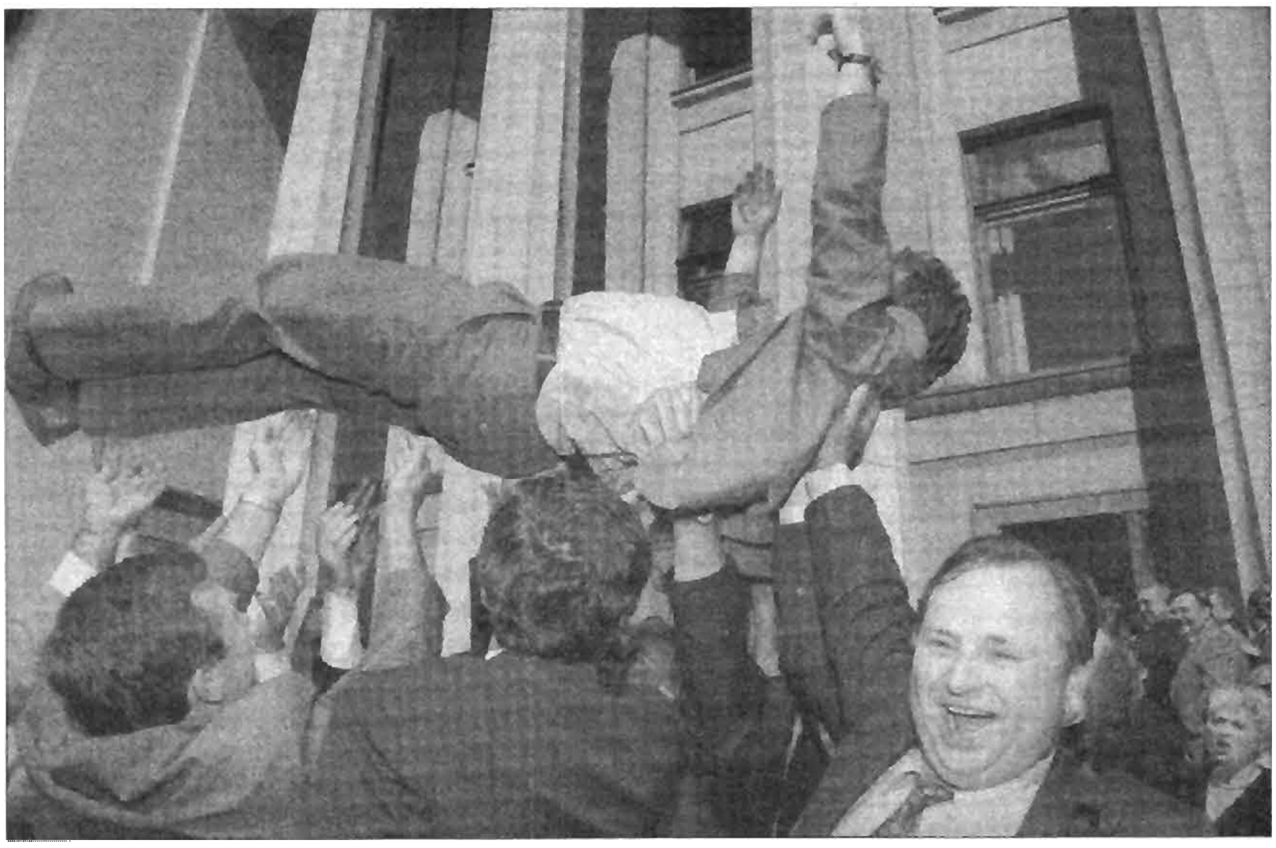
Жовтень 1990 року. Київ. Студенти України двотижневим голодуванням домоглися відставки уряду Віталія Масола.

5 грудня 1991 року. Президент України Леонід Кравчук в будинку Верховної Ради присягає на вірність народові України.

12 вересня 1991 року. Момент демонтування пам'ятника Ленінові в Києві.

28 червня 1996 року. Народні депутати підкидають героя дня Михайла Сироту, голову Конституційної комісії, перед Верховною Радою України, яка того ранку, після 23-годинного засідання, затвердила нову Конституцію.

18 липня 1995 року. Київ. Момент сутички збройного загону спеціяльного призначення з віруючими під час похорону Патріярха Української Православної Церкви Київського патріярхату Володимира (Романюка).

Листопад 1991 року. Київ. Транспарант на Хрещатику закликає громадян голосувати за незалежність України під час референдуму 1 грудня.

Читачі „Свободи“ про 10-річчя незалежности України

тку, але повинні бути передовсім громадянами України. Про це наша газета постійно нагадує своїм читачам в Україні.

* * *

Любомир Онишкевич,
інженер, редактор „Пластового Шляху“ і філателістичного журналу „Trident“

В серпні 1991 року я був на фестивалі „Червона рута“ в Запоріжжі, де мене застав т. зв. „путч“ в СССР. Все одно я поїхав поїздом до Львова, де 21 серпня розпочав викладати курс в Інституті менеджменту. В суботу, 24-го, один знайомий повіз мене автом на села, де колись жили мої діди – обидва священики. Ми мали зі собою малий радіо-апарат і слухали вісток з Києва. Саме коли я стояв над гробом моїх двох вуйків, які обидва загинули у Визвольних Змаганнях в 1918–19-их роках, ми почули на радіо, що Верховна Рада проголосила незалежність України. Сльози радости полились мені з очей – „ось за що, дорогі мої вуйки, ви віддали свої юні життя...“

Крім Проголошення Незалежности України, я мав велике щастя бути свідком численних інших історичних подій – піднесення прапорів у Львові і Києві, Конґресів Руху, відкриття Верховної Ради, фестивалів „Червона Рута“, перших зборів відновленого Пласту. Але найбільшим переживанням було бачити студентську голодівку восени 1990 року і брати участь у великій демонстрації перед будинком Верховної Ради. Це були незабутні дні.

Відновлена Україна знайшлась, від самого початку, в дуже важкій ситуації – економічній, політичній, суспільній, а також у зрості злочинности. Ці всі проблеми неможливо було до тепер Україні розв'язати, через брак вишколених кадрів кваліфікованих, але чесних провідників в усіх секторах життя. В проводі були або дисиденти-патріоти, які спричинили незалежність України, але не були вишколені, щоб цю державу розбудувати, або комуністи-апаратчики, які вміли вести уряд, але дбали лише про свою кишеню, а не про добро народу. Всі кваліфіковані, але чесні кадри були за СССР знищені, або вивезені з країни, щоб працювати не для свого народу, а для чужих держав. Це і є причиною всіх головних проблем сьогоднішньої України.

Щоб функціонувати як стабільна, цивілізована европейська держава. Україна мусить виховати нові кадри провідників – політичних, громадських, наукових, мистецьких, культурних, релігійних, тощо – які були б чесні і характерні, патріотичні й доброзичливі – але які були б відповідно кваліфіковані у своїх ділянках. Головна увага в Україні, а діяспора в цім повинна допомогти, мусить бути спрямована на допомогу у вихованні цього роду провідників. Це забере час – але без нових кадрів, які б замінили теперішню закостенілу номенклятуру, Україна ніколи не зможе стати сучасною державою.

25 серпня 1991 року. Народне віче у Києві, на тодішній площі Жовтневої революції (тепер Майдан Незалежности), під час якого народні депутати інформували людей про обставини проголошення Незалежности України.

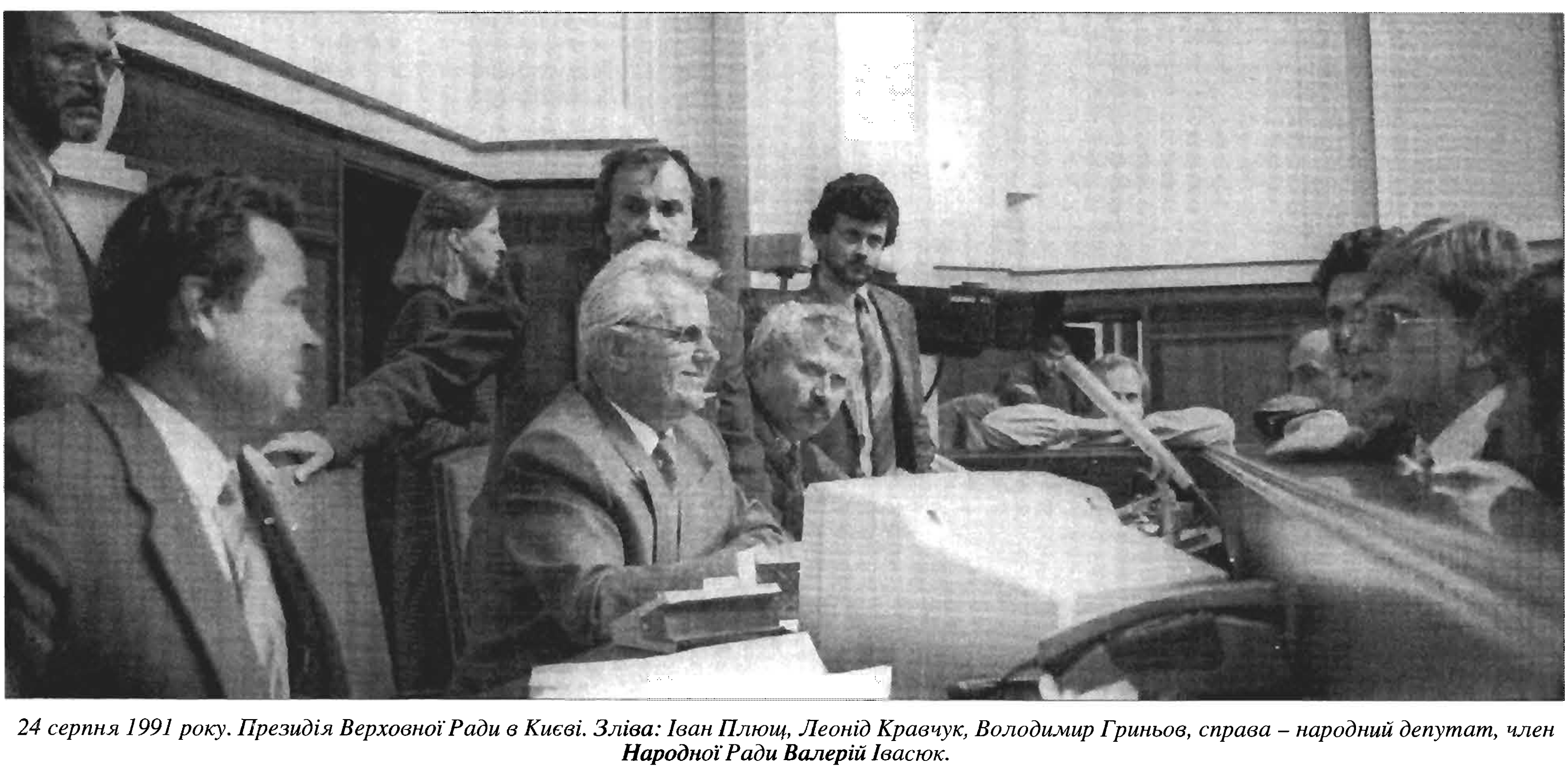
Абрам Кацнельсон,
український поет

Про цю надзвичайну подію я, як і всі кияни, довідався у той самий день, коли була проголошена Незалежність. І моя душа негайно відгукнулася віршем:

Нарешті збулося: розпалась імперія.
Віднині уже Україна – держава,
що вільною стала... І можу тепер я на повні легені гукнути їй: „Слава!“

Проголошення „гласности“ та ідеї національного відродження, якій завжди були віддані усі співці України, було для мене однією з найважливіших подій. Не випадково Народний Рух народжувався у письменницькому середовищі. Чимало його ініціяторів були моїми найближчими друзями.

Скажу про близьку мені ділянку – культури, літератури. Майже в усіх областях України відразу спалахнули вогники народної ініціятиви – почали виходити україномовні журнали, альманахи. Тішить успішна діяльність Києво-Могилянської академії. Головне, що панує бажання не повертатися до тоталітарного минулого. Тільки, на жаль, з досвіду західніх країн швидше поширюється неґативне, а не позитивне.

*24 серпня 1991 року. Президія Верховної Ради в Києві. Зліва: Іван Плющ, Леонід Кравчук, Володимир Гриньов, справа – народний депутат, член **Народної Ради Валерій Івасюк.***

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Щоб керували чесні і самовіддані патріоти України типу Івана Багряного, Івана Дзюби. На мою думку, депутатом Верховної Ради не може бути той, хто не знає історії України, її культури, не володіє бездоганно державною мовою. „Обніміться, брати мої", – цей Шевченків заклик має бути гаслом усіх, хто нині живе в Україні.

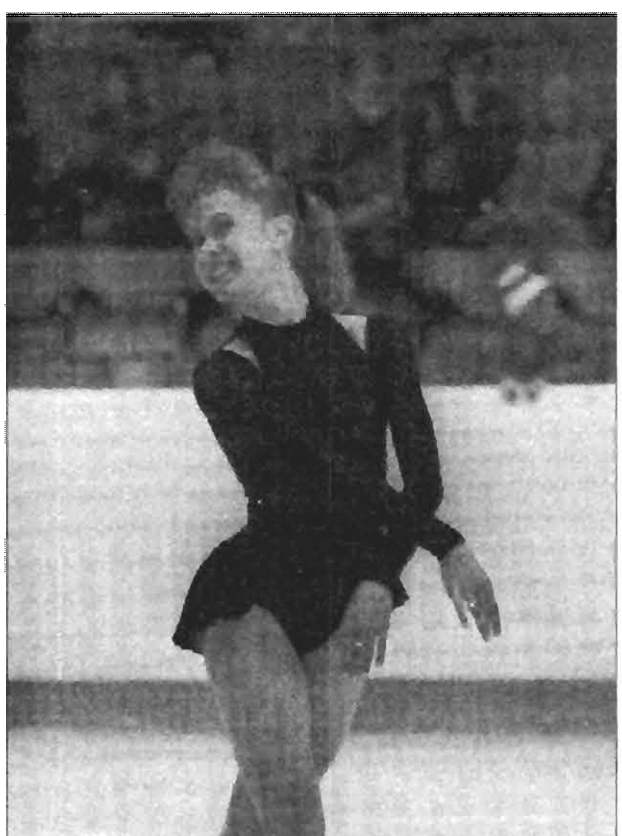
* * *

Павло Федака,
голова Закарпатської крайової організації товариства „Просвіта"

Я був депутатом Ужгородської міської ради, але оскільки почалися літні вакації, то події 24 серпня застали мене у гірському селі Нересниця на Тячівщині. Почувши вражаючу новину, я побіг сільською вулицю з криком: „Україна незалежна!". Увечорі ми з друзями з цієї радости сиділи за пляшкою вина, говорили про долю рідного народу, намагалися передбачити дальший розвиток подій і кожен з нас хотів щось добре зробити для цього розвитку.

Зі створенням Народного Руху з'явилася віра, що національно свідомі сили спроможні врятувати Україну. Відродження „Просвіти" відкрило шлях до практичного втілення національної ідеї в життя. Перший Світовий форум українців – це був 1992 рік – також породив багато добрих надій, але вже другий, у 1996 році, залишив по собі розчарування: багато слів, а мало діла. Були й прикрощі за ці роки, зокрема наше Закарпаття пережило дві руйнівні повені і, що гірко усвідомлювати, спричинила їх не стільки стихія, скільки хижацьке вирубування лісів, яке саме від часу унезалежнення України стало просто фатальним...

Серед очевидних позитивів – відносна свобода слова, вихід з підпілля Української Греко-Католицької Церкви, з'ява незалежної преси. Але з другого боку – занепад духовности, пониження рівня культури, втрата Україною власного інформаційного простору, тяжка економічна залежність від Росії, геополітична невизначеність нашої держави, жалюгідні хитання між Заходом і Росією.

25 лютого 1994 року. Оксана Баюл – володар першої української золотої медалі в зимовій Олімпіяді в Ліліґамері, Норвеґія.

1 грудня 1991 року. В Києві голосує народний депутат Лариса Скорик.

Все залежить від влади, від державного і політичного провідництва. Щоб Україна як держава і як нація вижила, треба, щоб до влади прийшли люди іншої, зовсім іншої якости. Великою мірою це могло б статися у висліді наступних виборів до Верховної Ради, однак, на жаль, так званий „адміністративний ресурс" уже діє проти волевиявлення народу. Забагато є в нашій політиці діячів, які хочуть бачити себе в Україні, а не Україну в собі. І все ж я вірю, що назад ми не повернемося. Ми не маємо куди вертатися. Залишається тільки одне: далі боротися за правду і справедливість.

* * *

Оксана Соколик,
голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

Після проголошення Декларації про державний суверенітет України ми слідкували за подіями в Україні та реакцію на них у Москві... Телефон з Києва 24 серпня подав нам радісну вістку. Ми плакали, обнімалися. Не можна знайти слів, щоб передати це піднесення! Які щасливі були б мої батьки, тато, сотник армії УНР, вуйко Михайло, який загинув в боях коло Києва, та тисячі таких, як вони, які боролися за те, щоб цей Великий День прийшов!

Ми щорічно в Торонто відзначали січневі події 1918 і 1919 років. В річницю Незалежности в Україні Рух організував живий ланцюг від Львова до Києва. Як вияв нашого духовного об'єднання з Україною, на заклик голови Комітету Українців Канади в Торонто, і ми зробили символічний живий ланцюг. З глибоко патріотичною промовою виступив перед нами відомий поет Ростислав Братунь. Зворушення, піднесення та переживання годі описати.

В 1993 році я одержала у Львові нагороду Фонду духовного відродження ім. Митрополита Андрея Шептицького – за освітню та громадську діяльність у середовищі української діяспори і за консолідацію сил для розбудови Української Держави. Таку ж нагороду одержали тоді Ірина Сеник і Михайло Горинь.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

7 липня: *після 20-ої спроби Верховна Рада обрала свого голову – Олександра Ткаченка, керівника Селянської партії.*

23 липня: *Чорнобильську АЕС відвідав віце-президент США Альберт Гор.*

28 вересня: *голова ВР О. Ткаченко заявив, що Україна повинна вступити у російсько-білоруський союз.*

10 жовтня: *Конгрес США ухвалив резолюцію, наголосивши у ній, що 65-та річниця Великого голоду в Україні повинна нагадувати усьому світові про жорстоку політику колишнього уряду СССР проти українського народу.*

5 листопада: *в Закарпатській області України почалася руйнівна повінь. Під водою опинилися території, на яких проживало 300,000 людей.*

2 грудня: *швайцарська поліція заарештувала колишнього українського прем'єра П. Лазаренка, коли він пробував зняти значну суму грошей в одному зі швайцарських банків.*

1999 рік

1 січня: *молодіжні організації України демонстрували перед будинком Верховної Ради з гаслами „З новим Роком без Ткаченка!".*

19 лютого: *колишній прем'єр П. Лазаренко, прилетівши до Нью-Йорку, був затриманий на летовищі за спробу в'їхати в США нелегально, і попросив політичного притулку.*

3 березня: *ліва більшість Верховної Ради прийняла рішення про приєднання до Міжпарляментської асамблеї СНД.*

25 березня: *в автокатастрофі загинув депутат Верховної Ради провідник Народного Руху Вячеслав Чорновіл.*

30 квітня: *в Маріюполі на Донеччині натовп, підбурений промосковськими священиками, напав на Патріярха УПЦ КП Філярета і жорстоко його побив.*

3 травня: *Міжнародний комітет захисту журналістів оголосив список десяти найзапекліших ворогів преси у світі. Шосте місце у цьому списку посів Леонід Кучма.*

14 листопада: *у другому колі президентських виборів найбільше голосів одержав Л. Кучма. Виступаючи 30 листопада з інавґураційною промовою, він запевнив: „Перед вами постане інший Президент".*

22 грудня: *Верховна Рада затвердила Віктора Ющенка на посаді прем'єр-міністра України.*

2000 рік

1 лютого: *Верховна Рада новим своїм головою обрала Івана Плюща.*

24 березня: *з будинку Верховної Ради нарешті знято комуністичну символіку.*

16 квітня: *в Україні відбувся референдум, який за задумом Л. Кучми, мав відчинити двері до змін у Конституції, і який опозиційні сили оцінили як крок до диктатури і знищення демократії.*

5 червня: *в Україні завершилося остання європейська подорож Президента США Б. Клінтона.*

17 червня: *у Харкові відкрито спільний українсько-польський меморіял жертвам сталінських репресій.*

24 серпня: *з благословлення Президента Л. Кучми, Митрополит московської Церкви в Україні Володимир (Сабодан) посвятив Свято-Успенський собор Києво-Печерської лаври – одну з найдорожчих духовних святинь українського народу.*

11 вересня: *пропав безвісти київський журналіст Георгій Ґонґадзе.* ⇨

ВІТАЄМО!

ЕКЗЕКУТИВА, ГОЛОВНА УПРАВА ТА ЧЛЕНСТВО СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ВІТАЄ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД
ІЄРАРХІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
ТА УРЯД УКРАЇНИ

З 10-ОЮ РІЧНИЦЕЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

ТА БАЖАЄ

ЩОБ УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА СТАЛА ОДНОЮ З НАЙКРАЩИХ КРАЇН СВІТУ

СЛАВА НЕСКОРЕНІЙ УКРАЇНІ!

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" НЬЮ-ІНҐЛЕНД

21 SILAS DEANE HIGHWAY, WETHERSFIELD, CT 06109 - 1238
PHONES: 860-296-4714 • 800-405-4714 • FAX: 860-296-3499

складає найщиріші побажання

з нагоди

10-ої РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

всій українській громаді в США
та українському народові у Вільній Україні

Запрошуємо українців з нашої околиці стати членами Кредитівки.

Дайте нам нагоду допомогти Вам у Ваших фінансових потребах

Відвідайте нас на нашім „Web Site"
WWW.USNEFCU.COM

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Бути поруч з такими вийнятковими особами – це незабутні переживання.

Мабуть, кожна країна в роки свого творення чи відродження переживає різні труднощі. На жаль, в Україні ті труднощі тривають задовго. Економічні негаразди довели частину населення до зубожіння. Корупція стримує інвесторів. Вислід праці уряду Ющенка доказав, що проблеми можна подолати. Але через брак сильної демократичної опозиції законодавча та виконавча влада діє повільно і далеко не завжди продуктивно. Помимо того є, Богу дякувати, певні ознаки прогресу.

12 липня 1996 року. Київ, Маріїнський палац. Президент Леонід Кучма поздоровляє голову Верховної Ради Олександра Мороза з прийняттям Конституції незалежної України.

Влада України повинна створити відповідні умови для розвитку економіки, давати вигідні позички, зменшити податки на певний час, вчити людей на прикладах успіху китайців, корейців. Зацікавити красою України закордонних туристів. Але найголовніше – треба дбати про духовне відродження українців, використовуючи для цього школу, Церкву, мистецтво. Бо не може бути Українська Держава без української душі.

* * *

Надія Світлична,
журналістка

У липні 1991 року ми збиралися поїхати в Україну втрьох – із чоловіком і молодшим сином-підлітком. Але мені не дали візи, натякнувши, що не дозволяють їхати через мою працю на радіо "Свобода", хоча перед тим, у 1990-му, я вже відвідувала Україну і відкрито збирала там матеріял для радіопрограм Чоловікові й синові дали візи, але не в липні, а в серпні, коли шкільні вакації вже закінчувалися. Тому чоловік мав їхати сам 20 серпня. Тим самим рейсом мав повертатися від нас Євген Сверстюк. Та несподівано в Москві почався заколот – і політ відклали. Тож замість їхати в Україну, ми всі по кільканадцять годин дивилися телевізійні новини з Москви. На цій тривожній хвилі прийшла і звістка, що Україна проголосила незалежність. Серед широкого спектру почуттів, викликаних цією подією, найсильніше було почуття тривожної радости, може навіть із перевагою тривоги. Подібне відчуття пережила колись, народивши дитину, і лишилася з черв'ячком тривоги назавжди.

Крім проголошення незалежности, найбільше схвилювала за останніх 15 років Чорнобильська катастрофа. І досі тяжко збагнути, чому "батько перебудови" М. Горбачов уперше звернувся до людей з приводу Чорнобильської трагедії щойно на 17-ий день, і то з брехливою заявою.

Серед важливих подій останньої декади вирізняю видання Василя Стуса у дев'яти книгах. Завдяки зусиллям учасників цієї події, Стус повернувся на рідну землю Феніксом, попри те, що його остання збірка "Птах душі" таки застрягла в надрах ГУЛаґу.

Вважаю себе більшою чи меншою мірою дезертиром. Отже, мені неморально давати з-за океану поради Україні. Зрештою, в Україні так само багато хто вважає, що не можна було допускати номенклятурних комуністів на керівні посади в Україні. Якби професіонали, а не ідеологи бралися налагоджувати життя в суспільстві, перехідні хвороби напевно не були б такі болючі.

Та все ж Україна – під Божим Покровом, і могла б сказати словами одного зі своїх синів:

"... слава Богу, що сподобив
мене для гарту і для проби
на згин, на спротив і на злам".

Читачі „Свободи" про 10-річчя незалежности України

Любов Камінська,
голова Стрийської районної філії Союзу Українок

Про проголошення незалежности України ми довідалися на Всесвітньому з'їзді Союзу Українок, який відбувався 23-24 серпня 1991 року у Чернівцях. Збуджені, безмежно щасливі, ми організували маніфестацію-похід від університету до пам'ятника Шевченкові, де Атена Пашко виголосила палку патріотичну промову.

Ми всі надіялися, що перебудова буде розвиватися швидше, ніж це сталося. Перефарбовані більшовики швидко взяли владу у свої руки, а демократичні сили залишилися без належного впливу на суспільство.

У першу чергу ми мріяли про утвердження нашої незалежности, відновлення Греко-Католицької Церкви, котру більшовики свідомо ліквідували, повернення рідної мови як ґаранта держави, а також наших звичаїв і обрядів.

Найкраща риса нашого життя – та, що на карті світу з'явилася держава Україна з 50-мільйоновим населенням, що відродилися наші інституції. Але все ще залишаються гострі політичні і соціяльно-економічні проблеми. Немає соціяльного захисту населення, не виділяється достатніх коштів на освіту, медицину та культуру.

Ми хочемо, щоб наш Президент Леонід Кучма став нарешті таки ґарантом Конституції України та вжив належних правових заходів щодо утвердження української держави, зокрема щодо запанування української мови на всіх рівнях. Перший Президент Леонід Кравчук запевняв, що через 10 років в Україні буде на державному рівні звучати українська мова. А сталось навпаки: українська мова зникає, а російська процвітає. От чого ми дочекалися до 10-річчя незалежної України.

Ми, жінки, хочемо гендерної політики, бо коли більше жіноцтва буде в депутатському корпусі, в уряді – зміни дадуть добрі результати на користь української держави, на захист матері та дитини.

* * *

Ірена Яросевич,
головний редактор „Свободи"

Телефон почав дзвонити за кілька хвилин до 7 год. ранку 24 серпня. На лінії була моя колеґа Христина Лапичак, голова київського прес-бюро газети „Український Тижневик". Я тоді працювала в Києві, на запрошення Народного Руху України, в інформаційному відділі Руху як пресовий референт для закордонних кореспондентів. Я підняла слухавку і почула схвильований голос подруги: „Ірено, я думаю, що все ж таки вони наберуться мужности і сьогодні проголосять Україну незалежною". Від початку путчу 19 серпня розвиток подій в Україні був спрямований саме на такий крок. В будинку комісій Верховної Ради, в Спілці письменників, в готелі „Київ", де жило багато народних депутатів, постійно проходили наради між керівництвом Руху і керівництвом КПУ. Комуністи і демократи, з різних причин – комуністи тому, що були перелякані подіями в Росії, демократи тому, що вони були обурені тими подіями – хотіли якомога швидше відділитися від Москви. Субота, 24 серпня, була у Києві гарячим, сонячним днем. Більшість киян відпочивала у відпустках або працювала на своїх дачах. Коли я піднімалася до Верховної Ради рано-вранці, то в місті було тихо, спокійно. Кілька годин пізніше тисячі людей, багато з них їхали всю ніч, зібралися на майдані коло Верховної Ради і протягом дня своїми гаслами і співом аґітували народних депутатів, щоб вони голосували за незалежність. Але коли я прийшла, ще майже нікого не було. Раптом, коли я стояла в затишному фойє Верховної Ради, пам'ять мою заполонили яскраві події минулого тижня: крики страху „Переворот в Москві!"... усмішка Вячеслава Чорновола, коли він сказав: „Ви, мої друзі, збирайте свої пашпорти, вас висилають назад в Америку, а мене назад в Сибір"... зявзяте обличчя Дмитра Павличка, котрий відігравав ключову ролю як один з посередників між демократами і комуністами... відданість молодих дівчат, працівників Руху, котрі сиділи ночами, і тому що вже не було чорнила до „ксероксів", ручно вводили поправки до 450 примірників законопроєкту, котрі готувалися на сесію 24 серпня... руки путчиста Янаєва, котрі тремтіли, коли він розповідав про намір так званих гекачепістів... бліді обличчя комуністів, котрі боялися за свою долю... бурхливі засідання фракції „Народна Рада" – то я зрозуміла, що коли вийду з Верховної Ради при кінці дня, Україна буде проголошена незалежною.

29 березня 1999 року. Похорон Вячеслава Чорновола на Байковому цвинтарі у Києві.

Кроки Незалежности: незабутні дні і роки

__11 жовтня__: Президент Л. Кучма звільнив з посади міністра закордонних справ Б. Тарасюка і на його місце призначив А. Зленка.

__28 листопада__: Олександер Мороз оприлюднив у Верховній Раді перші таємно зроблені майором Миколою Мельниченком записи розмов Л. Кучми з його найближчим оточенням.

__14 грудня__: у Львові помер Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви кардинал Мирослав Іван Любачівський.

__15 грудня__: закрито Чорнобильську атомну станцію.

2001 рік

__9 січня__: Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу проти віцепрем'єр-міністра Юлії Тимошенко – нібито у зв'язку з її діяльністю на чолі компанії „Єдині енергетичні системи України".

__10 січня__: Генеральний прокурор М. Потебенько повідомив, що аналіза знайденого під Києвом тіла засвідчує на 99.6 відсотка, що це тіло зниклого Георгія Гонгадзе.

__16 січня__: спеціяльна комісія Верховної Ради поновила слідство у справі загибелі Вячеслава Чорновола.

__19 січня__: Л. Кучма звільнив Ю. Тимошенко з посади віце-прем'єра.

__24 січня__: Владика Любомир Гузар обраний Верховним Архиєпископом УГКЦ.

__26 січня__: на пресовій конференції у Верховній Раді О. Мороз оприлюднив нові записи розмов у кабінеті Л. Кучми.

__28 січня__: в автокатастрофі загинув депутат ВР Олександер Ємець.

__16 лютого__: група молодої української інтелігенції звернулася до Президента Л. Кучми з відкритим листом, який починається словами: „Ми не хочемо жити в державі, де корумпована влада на чолі з Президентом перетворює Україну на країну з поліцейським режимом...".

__21 лютого__: Верховний Архиєпископ УГКЦ Любомир Гузар уведений у Римі в сан кардинала.

__9 березня__: в Києві біля пам'ятника Т. Шевченкові сталася сутичка між учасниками свята і поліцією, яка вдалася до насильства.

__13 квітня__: Державний департамент США повідомив, що уряд країни надав майорові Миколі Мельниченку і дружині Георгія Ґонгадзе Мирославі статус біженців у США.

__17 квітня__: на вимогу олігархічної частини депутатів, прем'єр В. Ющенко звітував у ВР, яка, всупереч фактам, визнала діяльність уряду „незадовільною".

__26 квітня__: світ відзначив 15-ліття Чорнобиля.

__26 квітня__: Верховна Рада проголосувала за недовіру урядові В. Ющенка.

__23 – 27 червня__: відбулася історична візита Папи Івана Павла II в Україну.

__7 липня__: у Слов'янську, Донецької области помер, після нападу і побиття, журналіст Ігор Александров.

__10 липня__: Юлія Тимошенко очолила передвиборний бльок – Форум національного порятунку.

__16 липня__: Віктор Ющенко заявив, що починає формувати свій передвиборний бльок „Наша Україна".

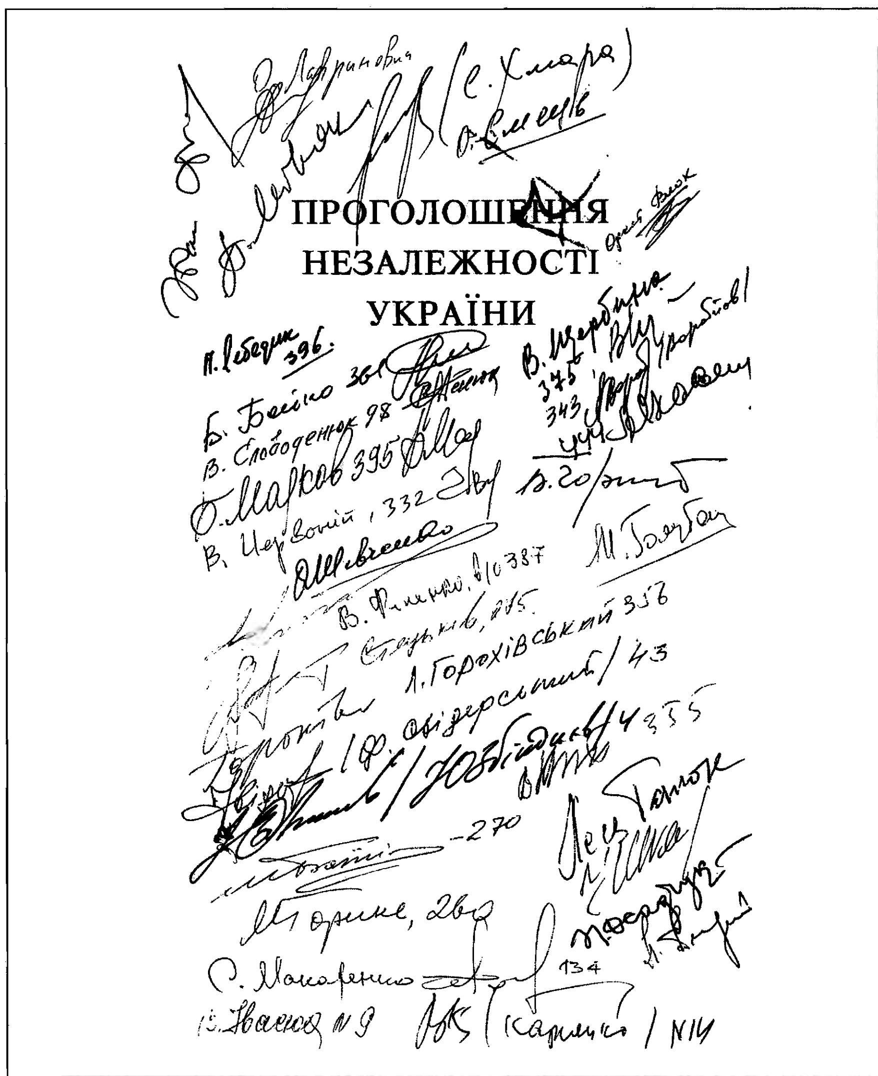
Починаючи з 4-ої сторінки, фотографії, вміщені у цьому числі „Свободи", взяті з особистих архівів Олександра Бураковського, Уляни Дячук, Ірени Яросевич, а також з архіву Українського Народного Союзу і Укрінформу.

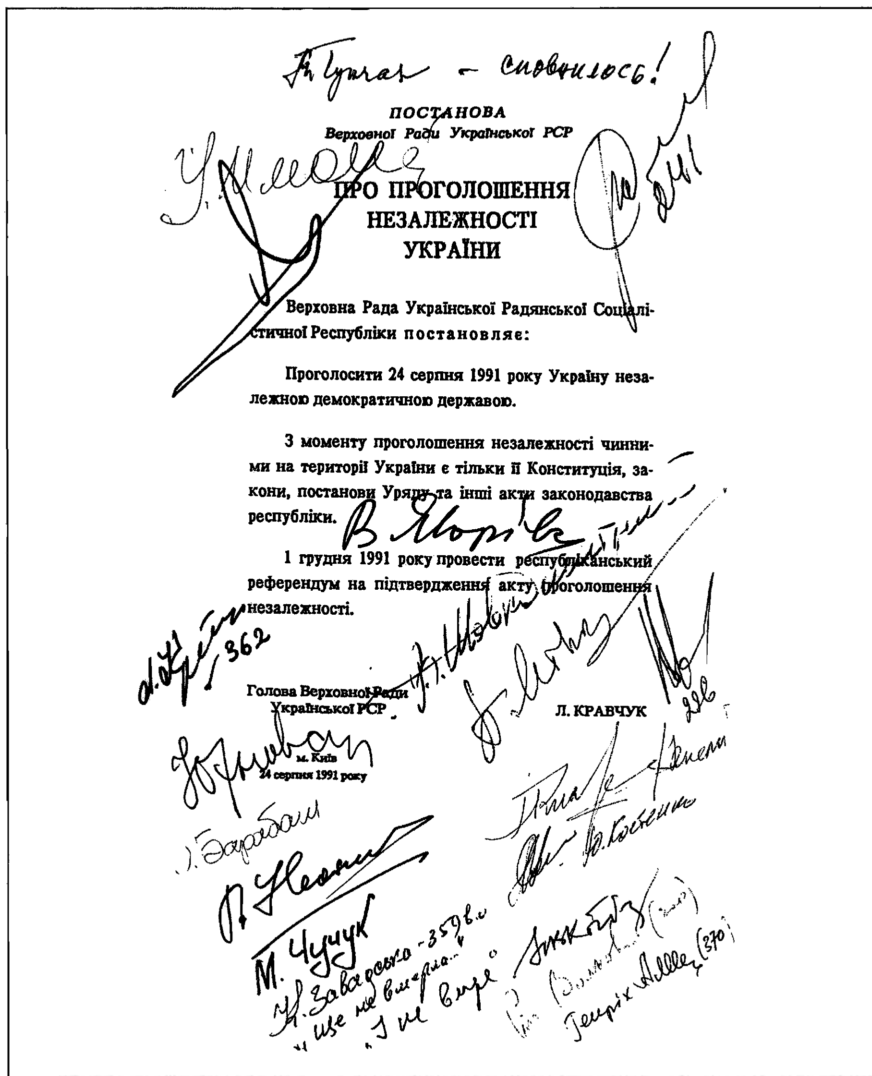
У мить проголошення Незалежности...

Мені надзвичайно зворушливо – говорити про проголошення Незалежности України, оскільки цей акт великої національної історії став незабутньою частинкою мого життя, бо я мав щастя бути присутнім у парляменті, коли це все відбувалося. То були тривожні і незабутні хвилини: голова Верховної Ради Леонід Кравчук закликає депутатів до порядку, його ніхто не слухає, а з середини залі, навіть не йдучи до мікрофону, колишній дисидент Генрік Алтунян щосили вигукує: „Я ще такого народу не бачив, який, маючи можливість бути свобідним, того не хоче!". Напруження панувало неймовірне, тому Леонід Кравчук запропонував, щоб депутати провели окрему нараду, що й сталося. Після нарад повернулись депутати до спільної авдиторії, щоб проголосувати, а біля парляменту і в парках тисячі народу з національними прапорами скандували, аж вікна дзвеніли: „Волю Україні! Волю Україні"!

Після голосування депутати і тисячна маса народу зі сльозами на очах, обнімались, цілувались, а я, зворушений до глибини душі, написав на моїй програмі проголошення одне слово: „Сповнилось!".

Тарас Гунчак

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

ПРО ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Проголосити 24 серпня 1991 року Україну незалежною демократичною державою.

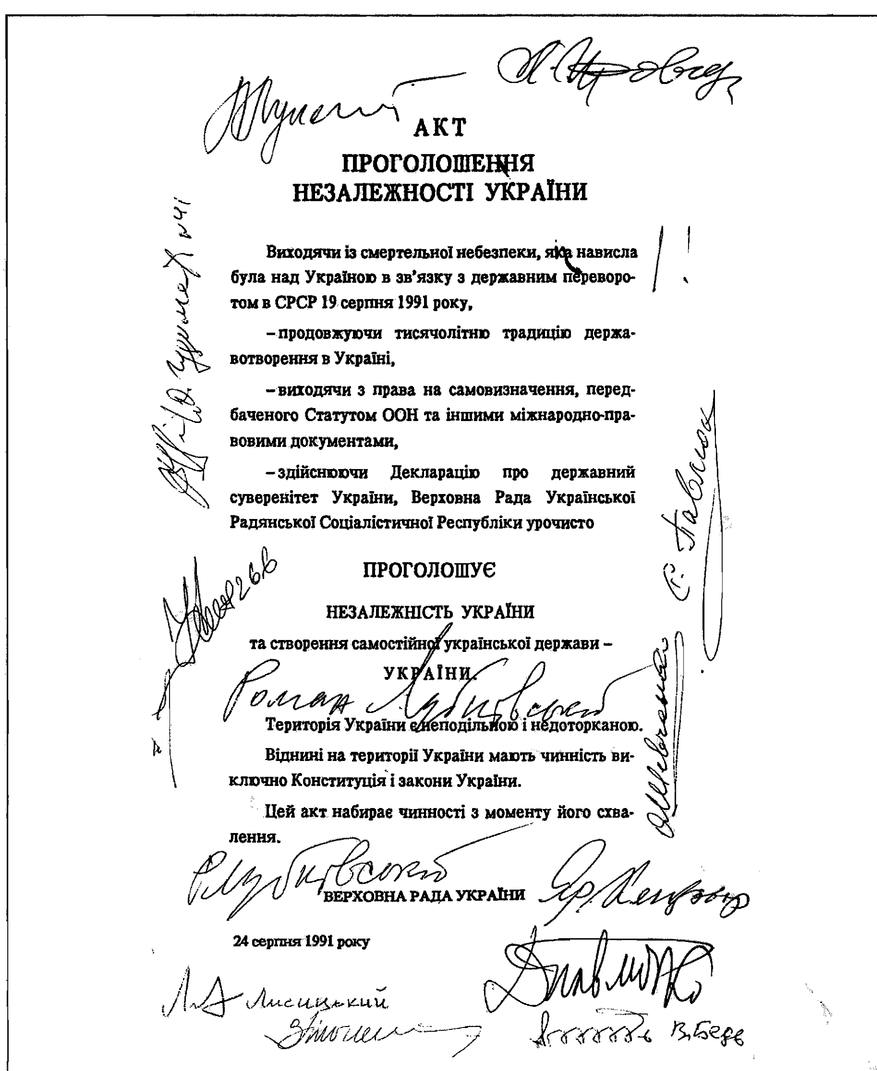
З моменту проголошення незалежності чинними на території України є тільки її Конституція, закони, постанови Уряду та інші акти законодавства республіки.

1 грудня 1991 року провести республіканський референдум на підтвердження акту проголошення незалежності.

Голова Верховної Ради Української РСР Л. КРАВЧУК

м. Київ

24 серпня 1991 року

АКТ

ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

– продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,

– виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,

– здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

та створення самостійної української держави – УКРАЇНИ.

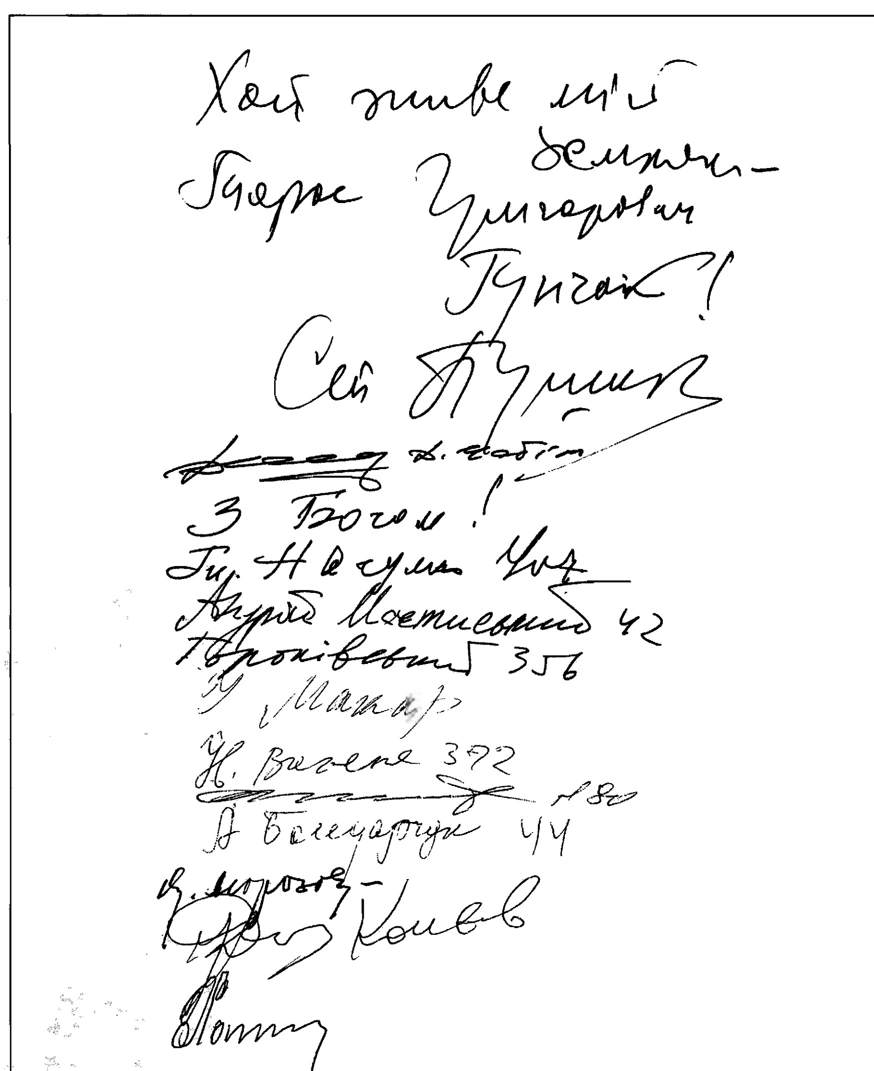
Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року

Програмка від надзвичайної сесії Верховної Ради 24 серпня 1991 р. На програмці підписи народних депутатів.
Оригінал програмки з архіву Тараса Гунчака.

Десять років незалежности з погляду історика

(Закінчення зі стор. 3)

святкуватиме свою незалежність не лише через 10, але й через 100 років? Історія схильна тут дати позитивну відповідь: за останні двісті років ми не маємо жодного прикладу, коли новопроголошена національна держава через якийсь час зникла з карти світу. Навіть сучасні Білорусія і Молдавія не можуть доконати національного самовбивства і відмовитися від своєї самостійности, хоч як би цього не хотіли їхні державні проводи.

Тому зараз питання уже не стоїть „буде чи не буде Україна самостійною державою?" Питання формулюється інакше: „Якою державою буде Україна?". Відповідь – дуже тентативну і обережну – тут може дати історія, якщо дивитися на українську незалежність з довготривалої перспективи.

Українська незалежність з довготривалої перспективи

Падіння життєвих стандартів, зменшення приросту населення, низька ефективність господарства почалося в Україні не в 1991 році, і навіть не в 1985-му – усі ці тенденції виразно проступали у совєтському суспільстві раніше. Залежність від совєтської спадщини простежується й в інший спосіб. Незалежна Україна виросла з основних атрибутів Української РСР. Сучасна Україна, у її теперішніх кордонах, з Галичиною, Кримом і Донбасом включно, є совєтським витвором. Більшість тих, хто сьогодні правлять Україною, 10–15 років тому були директорами совєтських заводів, головами колгоспів, секретарями партійних організацій, лідерами комсомолу. Зрештою, це не було аж такою несподіванкою: майже 50 років тому група українських еміґрантів (т. зв. реалітетники) пророкувала, що якщо незалежна українська держава колись постане, то вона виросте саме з совєтської України – бо більше з нічого їй не буде постати.

Сучасна Україна носить на своєму обличчі велику родиму пляму совєтськости. Ця совєтськість проявляється у різний спосіб. В Україні є цілі реґіони – переважно великі міста на Сході – де значна частина людей відчуває себе ані українцями чи росіянами, а „совєтськими". Кількість людей в Україні, які готові голосувати за комуністів, за останні п'ять років не зменшилася, а навпаки, збільшилася, і то майже у два рази (з 10 до 20 відс.). Якщо майже кожен другий українець є прихильниками західньої моделі демократії, то кожен третій вважає, що Україна має повернутися до совєтської системи правління.

Тому відповідальність за стан справ в Україні падає не лише на колишню совєтську номенклятуру, котра сьогодні править країною. Не менша вина падає і на саме суспільство. Тут варто згадати слова лорда Актона про те, „що кожна влада корумпує; абсолютна влада корумпує абсолютно". В Україні, як і в Росії, суспільство не спромоглося витворити механізмів контролі над діями держави, дозволяючи її тим самим „корумпуватися абсолютно". Українські партії, які мали б служити провідними ремнями між суспільством і державою, є слабкими, малочисельними і перебувають у постійній кризі. Кількість населення, яке виявляє громадську активність й свідомість, дуже низький – різні експерти схильні його оцінювати у межах 3–5 відсотків.

На слабкості суспільства в Україні сильно позначаються його поділ на російськомовну й україномовну частини. Однак сили цього поділу не варто перебільшувати. Насправді лінія розмежування областей з високою і низькою кількістю громадських організацій відділяє Львівську і Закарпатську області від решти України, як україномовної, так і російськомовної. Дивлячись на карту поширення сітки громадських інституцій у сучасній Україні, легко помітити, що вона ділиться на дві великі зони – колишню підавстрійську й колишню підросійську.

Драматичність української ситуації полягає в тісному переплетінні двох довготривалих історичних спадщин – Російської імперії і Радянського Союзу. В обидвох випадках одні й ті самі тенденції: централізована держава, слабке громадянське суспільство, правління кланів, відсутність громадських свобод. Українські політики і інтелектуали свою віру у відродження України ґрунтували на історичних арґументах. Українське суспільство, вважали вони, аж до XVIII століття перебувало поза прямими політичними впливами Росії і завдяки цьому виробило свій відмінний, витворений віками політичний устрій, інший тип взаємин між верхами і низами, державою і громадянством. Тому, думали вони, як тільки зникне влада Москви, Україна може легко відродити свої справжні традиції.

Зрештою, ці розрахунки не були зовсім безпідставними. На відміну від Росії, протистояння між українським Президентом й українським парляментом не вилилося у відкритий збройний конфлікт, як це сталося у Москві у жовтні 1993 року. У найкритичніші моменти кримського конфлікту київський уряд не спокусився на введення військ і застосування сили, як це зробив російський уряд щодо Чечні. Незважаючи на гостру передвиборчу боротьбу під час президентських виборів в Україні влітку 1994 року, передання влади від старого президента новому відбулася мирним і законним шляхом. Як справедливо визнав російський історик і публіцист Дмитро Фурман: „Україна витримала, якщо можна так висловитися, екзамен на демократію, який ми росіяни провалили в жовтні 1993 року, і все ще не ясно, коли ми наважимося перескласти його". І те, що це відбулося на тлі страшних економічних труднощів, лише збільшує українські заслуги. У політичному аспекті перебудови демократії, „молодший брат" виявився талановитішим, аніж „старший" – факт, який, очевидно, ще не дійшов повністю до свідомости „старшого", бо це підриває ідею „старшинства".

На жаль, надії, що Україна піде цілковитим іншим шляхом, аніж Росія, розвіялися з приходом нового президента. Леонід Кучма таки ніколи не виконав своєї обіцянки надати російській мові в Україні статус офіційної і укласти союз з Росією. Але зате він „зрусифікував" Україну економічно і політично. „Прихватизація" замість приватизації, влада олігархів замість справжньої демократії, придушення свободи слова, серія вбивств впливових політичних діячів і журналістів – все це уподібнює український політичний ландшафт до російського, робить її справжньою „Малоросією".

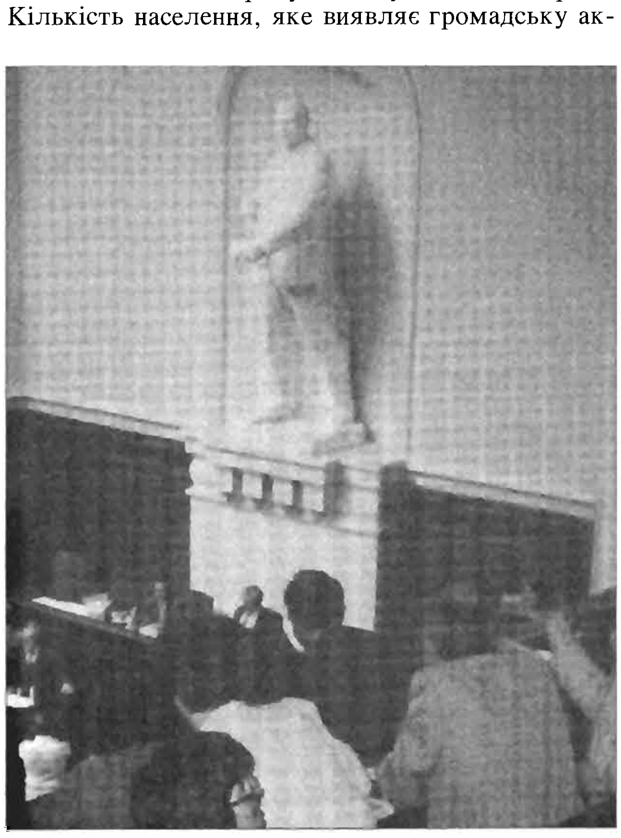
Леонід Кучма любить виправдовуватися, покликаючись на совєтську спадщину. Мовляв, чого кращe від нас можна чекати, коли ми всі вийшли з-під совєтчини. Але коли б це було тільки так! Насправді совєтськість тому так сильна в Україні, що має довгі історичні коріння. І справа не лише в тому, що вона пов'язана з традиціями Московського царства і Російської імперії. Вона не є конче „імпортована" зовні – багато її елементів виросло з рідного ґрунту. Не можна не побачити, що подібні проблеми мають Білорусія і Болгарія, Молдавія і Румунія, Сербія й Україна. А якщо так, то тоді треба визнати, що ці проблеми є частиною історичного надбання більшого реґіону – країн східного християнства-православ'я. Вони поділяють між собою спільну візантійську спадщину: слабкість традицій поділу влади, консервативність суспільних форм, колективізм і слабкість індивідуалізму. Це, зрозуміло, не накладає на Україну печать фатальности – бо навіть у цій групі можна вибирати між сучасною білоруською і сучасною сербською моделлю. Лише найближчі роки можуть показати, яким шляхом піде Україна. На добре чи на зле, історія немає тут вирішального впливу. Вирішувати тут прийдеться самому українському суспільству.

Незалежна Україна: вперед до минулого?

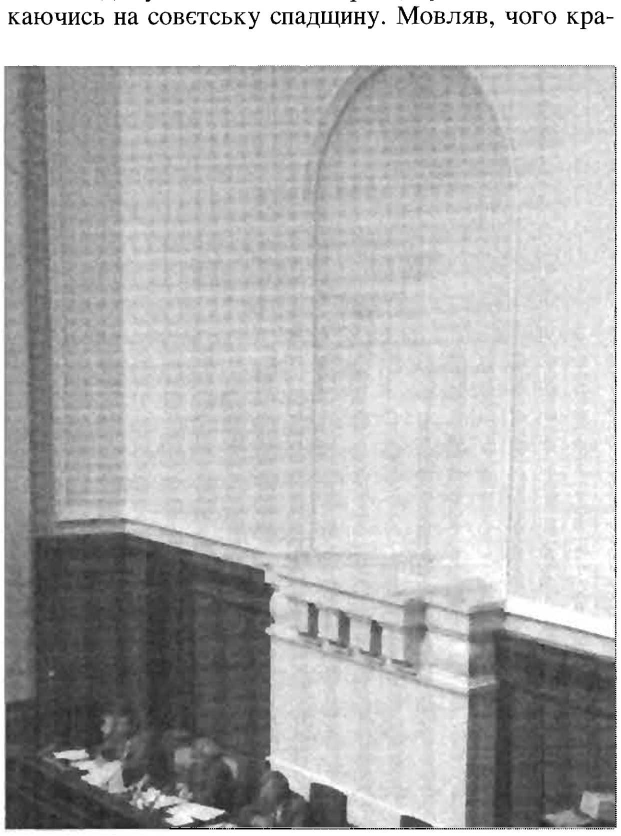
Є великою помилкою думати, що основні українські проблеми відімруть з приходом того покоління, котре не пам'ятатиме про СРСР. Від історичної пам'яті сильнішими є традиції і звички кожного суспільства, котрі на мові науки називаються „соціяльним капіталом". У цьому капіталі є свої доброякісні і злоякісні елементи, і кожні з них відтворюватимуться у нових поколіннях. Завданням вмілих політиків є примножувати перші й обмежувати дію других. Як зробити це в сучасній Україні? Прості рецепти тут неможливі. Але наважимося наприкінці зробити одну заувагу, котра випливає з історичного досвіду. Російська імперія та Радянський Союз впали не тому, що в них був слабкий державний апарат чи не вистачило сили в центрі. навпаки, головна їхня слабкість полягала у пасивності й байдужості самого суспільства.

Якщо Україна хоче гідно відсвяткувати своє 20-ліття, 100-ліття, то українським політикам треба у першу чергу подбати про відродження та примноження тієї частини соціяльного капіталу, котра відповідальна за активне громадське життя. А щоб зробити це, треба переступити через ті мовні, культурні і реґіональні відмінності, котрі ділять українське суспільство на окремі ґетто. Хто перший зробить це, виграє не лише парляментські чи президентські вибори. Він завоює собі навічно місце в українській історії.

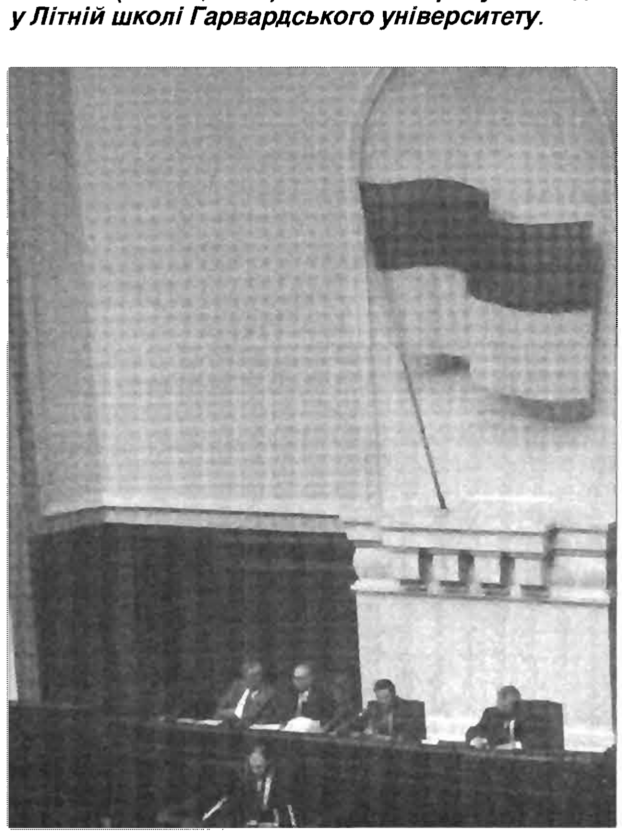
Ярослав Грицак, 1960 р. н., професор Львівського національного університету ім. Івана Франка, автор книжок „Дух, що тіло рве до бою": Спроба політичного портрету Івана Франка" (Львів, 1990), „Нариси історії України: Формування модерної української нації" (1-ше видання, Київ, 1996; 2-ге видання, Київ, 2000), „Historia Ukrainy, 1772–1999. Narodziny nowoczesnego narodu" (Lublin, 2000). Літом 2001 року викладав у Літній школі Гарвардського університету.

Верховна Рада. 24 серпня 1991 року...

..літо 1992 року...

...червень 1993 року.

З нагоди 10-ої Річниці

НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

складаємо

найщиріші вітання братам і сестрам
в Україні і тим, які живуть в різних країнах діяспори

СЛАВА УКРАЇНІ!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в Нью-Йорку
Варка Бачинська – голова
Надія Савчук і Юрій Костів – заступники голови
Мотрія Мілянич – секретар
Іван Хома – скарбник

Серпень, 2001

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ
міста Нью-Йорку – Відділ УККА

В десяту річницю НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ вітає Український народ в Україні і діяспорі, ієрархів українських церков в Україні і діяспорі, своє членство, платників національного фонду і всіх українців міста Нью-Йорку і Америки та бажає українському народові в Україні кращого майбутнього

СЛАВА УКРАЇНІ!

СВЯТКУЙТЕ 10-РІЧЧЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ!

Замовляйте святковий одяг, виготовлений в США з мистецьким оформленням, виконаним художниками з України.
Усі предмети гарантованої якости, з бавовни або бавовни із поліестром („Hanes", або його відповідником).

візерунок одного козака

або двох козаків

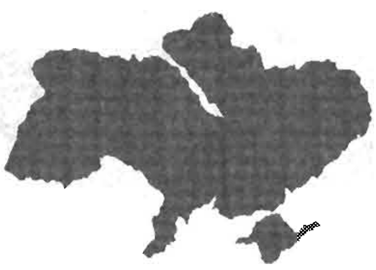
Слава Україні!
1991 – 2001

Малий напис (3 інчі) „Слава Україні" – на грудях з лівого боку

- **Сорочки з великим узором на грудях – 16 дол.** (тільки білі, всі розміри)
- **Сорочка з відбитим „Logo" – 16 дол.** (в білому, кремовому, сірому кольорах в усіх розмірах).
- **Сорочка „Polo" з вишитим „Logo" – 25 дол.** (в білому, кремовому, сірому кольорах в усіх розмірах).
- **Пуловер з вовни з вишитим „Logo" – 42 дол.** (в кремовому, сірому кольорах усі розміри)
- **Сорочка „denim" з вишитим „Logo" – 34 дол.** (довгі рукави, комір з гудзиками, усі розміри)
- **Шапка до безболу з „Logo" – „Слава Україні!" – 16 дол.** (вся із тканини хакі, з оксамитними крисами одного розміру)
- **Капелюх з вишитим „Logo" „Слава Україні!" – 20 дол.** (капелюх м'який із полотна хакі в білому кольорі (в усіх розмірах)

Все це можна замовляти поштою, висилаючи чек або грошовий переказ на адресу:
UKRAINE TODAY:
25248 North Cayuga Trail
Barrington, IL 60010-1101
E-mail: ukrainetoday@aol.com

Ґарантуємо Вам бажаний взір, розмір і колір.
*До ціни пересилки треба додати **4 дол.** за одну річ,а за кожну наступну – **2 дол.***

*„Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!"*
...О. Олесь

У 10-ту річницю

Незалежности України

Вітаємо

Уряд Незалежної Української Держави
та весь український народ на рідних землях та в діяспорі.

Радіємо досягненнями у розбудові незалежної Української Держави
та бажаємо сильної віри у краще майбутнє її народу.

Федеральна Кредитова Кооператива
САМОПОМІЧ - НЬЮ - ЙОРК
50 років на службі членам та українській громаді.

З Днем народження, Україно!

(Закінчення зі стор. 2)

партнерства". Сьогодні Україна щорічно бере участь у сотнях військових заходів спільно з США, Польщею та іншими членами НАТО, і в близько 50 таких заходів спільно з Росією. Україна відмовилася від ядерної зброї, і цим підвищила свою безпеку. Президентські та парляментські вибори, хоч і недосконалі, були прийняті як механізм передання влади. Український народ цінує своє право вибору – близько 70 відсотків відвідують виборчі дільниці кожного разу. 15 грудня 2000 року Україна зупинила Чорнобильську АЕС, перегорнувши сторінку однієї з найтрагічніших розділів своєї історії.

Однак сьогодні Україна ще не є такою, якою її бажають бачити всі українці. Ми зрозуміли, що будувати нову державу важче, ніж розвалити стару імперію. Застарілі структури розпадаються. Спорудження нових будівель потребує часу. Визначення нової европейської України – завдання не одного дня. Потрібен час для створення законів та інституцій ринкової демократії, і ще більше часу для формування культури суспільства на засадах відкритости та свободи. Радянський Союз обрав порядком авторитаризм. Україна сьогодні має зазнати соціокультурної революції, що призведе до порядку, який ґрунтуватиметься на дотриманні закону і прав інших людей.

За вісім років незалежности стан української економіки різко погіршився. Страх перед змінами приводив до вживання економічних і політичних напівзаходів. Перестали виплачувати пенсії. Накопичилися великі борги з невиплаченої заробітної платні. Українці отримали незалежність, але втратили віру в свою країну. Численні друзі за кордоном розчарувалися. Для декого краще майбутнє стало здаватись недосяжним, оскільки реальністю стали труднощі, які затьмарили мрії про краще майбутнє.

Здавалось, і українці і світ поза межами країни були здивовані, коли протягом останніх 18 місяців Україна почала подавати сигнали надії на краще життя. Минулого року економічне зростання склало 6 відс., сьогодні воно складає більше 9 відс. Зростання охоплює багато галузей: експорт, легку промисловість, сільське господарство; швидко зростає випуск споживчих товарів та послуг. Зростання реальних доходів визначається двозначними числами. Пенсії і заробітна платня, хай навіть невеликі, виплачуються вчасно.

22 листопада 1994 року. Президент США Бил Клінтон вітає Президента України Леоніда Кучму перед Білим Домом у Вашінґтоні. Це була перша візита Президента України на найвищому, державному, рівні.

Позитивні зміни – це не чудо. Це результат продуманого, правильного розвитку економіки. З певних причин, колись, ще в середні віки, на Заході відмовились від бартеру, і сучасна Україна ці причини добре зрозуміла. Економіка, в основі розвитку якої лежать грошові розрахунки, працює краще. Рахунки можна перевірити. Бюджети наповнюються реальним змістом. Фінансові установи можуть працювати. Шлях, яким треба рухатись для продовження проґресу чіткий: рішуче вперед до ухвалення законів, що стануть правовим фундаментом України як сучасної держави.

Я дивлюсь в майбутнє України з оптимізмом і знаходжу підтвердження мого оптимізму серед української молоді. Кілька тижнів тому я відвідав молодіжний табір, де 90 українців у віці до 20 років і кілька волонтерів з Корпусу миру створювали удавані політичні партії, сперечались з приводу політичних плятформ, розпитували своїх лідерів, проводили вибори і дискусії щодо суспільної відповідальности. Звичайно, це була тільки гра. Але це також і паростки сучасної української демократії.

Ніхто з нас не може передбачити, якою буде Україна у 20-річчя незалежности, але багато хто з української молоді вже мріє про це. Багато хто починає розуміти, що саме вони визначатимуть її майбутнє. Саме вони є надією України і саме в них ми повинні вкладати наші ресурси. Як писав Шевченко: „Борітеся, поборете". А ваші друзі будуть поруч з вами.

З Днем народження, Україно!

ДИРЕКЦІЯ ТА ПРАЦІВНИКИ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЛЬНОЇ КООПЕРАТИВИ

В І Т А Ю Т Ь

УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ АМЕРИКИ З НАГОДИ СВЯТКУВАННЯ

10-ої РІЧНИЦІ
З ДНЯ ПРОГОЛОШЕННЯ
АКТУ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Б А Ж А Є М О

НАРОДОВІ УКРАЇНИ МУЖНОСТИ, НАСНАГИ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ЗРІЛОСТИ
В ПОБУДОВІ МОЛОДОЇ ДЕРЖАВИ

Головне бюро:

215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:

35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880
Tel.: 732 469-9085

691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: 732 802-0480

БРАТСТВО СВ. АНДРІЯ
при
Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного
P.O. Box 7014, Watchung, NJ 07069
Tel.: (908) 231-7266

запрошує українську громаду околиць Нью-Йорку і Нью-Джерзі на

РІЧНИЙ ПІКНІК з ПЕЧЕННЯМ СВИНКИ

Ми запрошуємо всіх членів нашої громади на смачний буфет і напитки з приятелями із 15-ох інших українських церковних парафій.

Для тих, хто дотримується дієти з приниженням холестеролу буде вибір інших страв окрім печеної свинини.

Музика, різні ігри та відбиванка буде можлива для молодих тілом і серцем.

субота, 8 вересня, 2001 р.
о год. 1-ій по пол.
на церковній площі при Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Буфет з напитками: дорослі 15.00 дол., діти – 5 дол.

Приходьте з Вашими родичами, сусідами і приятелями.

Познайомтесь, запізнайтесь!

УПРАВА БРАТСТВА СВ. АНДРІЯ

50-ий ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ СУМ та ФЕСТИВАЛЬ

відбудеться в днях:

31 серпня, 1 і 2 вересня 2001 р.
на Оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й.

під кличем

„ШАНУЙ МИНУЛЕ - ТВОРИ МАЙБУТНЄ"

У ПРОГРАМІ:

- *Маніфестаційна частина та дефіляда Осередків СУМ (в неділю після Богослуження)*
- *Спортові турніри відбиванки та футболу*
- *Концерти (**в суботу, о год. 5-ій, в неділю, о год. 4:30**) участь беруть господарі: **КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК І АЛЛА КУЦЕВИЧ***
- *Танцювальний ансамбль „**ВОЛОШКИ**" з Філядельфії*
- *Оркестра „**БАТУРИН**" Осередку СУМ в Торонто*
- *Ансамбль „**ЧЕРЕС**"*
- *Мистецькі одиниці Осередків СУМ*
- *Мистецький табір СУМ*
- *Музичний гурт „**ЛЬВІВ'ЯНИ**"*
- *Забави в п'ятницю, суботу і неділю від год. 9-ої веч. грають оркестри: „**НОВЕ ПОКОЛІННЯ**", „**НА ЗДОРОВ'Я**", „**СВІТАНОК**", „**ВОРОНИ**"*

Запрошуємо всіх до численної участи!

Ukrainian American Youth Association
8853 Route 209, Ellenville, NY 12428
Tel.: (845) 647-7230 • Fax: (845) 647-8488
e-mail: Ellenville@CUM.org • www.cym.org/us/ellenville

ROMAN DWORECKI, M.D.P.C.
ОКУЛІСТ

Дипломований лікар з American Academy of Ophthalmology

- **Повна перевірка очей**
- **Операція катаракти**
- **Операція по відшаруванню сітківки**
- **Лазерні операції в кабінеті лікаря**
- **Операція очей пацієнтів, хворих на діябет**
- **Перевірка зору**

Лікар співпрацює з „New York Eye & Ear Hospital" і „Beth Israel Hospital" у Мангеттені.

Пацієнти з цілого світу приїжджають до д-ра ДВОРЕЦКОГО на операції.

Приймається більшість забезпеченевих плянів

Лікар належить до унії „32B-J"

Адреса:
409 East 14th Street, New York, NY 10009
Tel.: (212) 677-3200

SELFRELIANCE
Ukrainian American Federal Credit Union

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка
„САМОПОМІЧ"

Безкоштовні чекові конта
Немає обмежень – Заробляє проценти
Аплікації через інтернет

Огляньте Selfreliance.Com

Головне Бюро
2351 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622 • 773-489-0520

В околиці Чикаго

Повні послуги: Nortwest Chicago/Drive-up
5000 N. Cumberland, Chicago, IL 60656 • тел.: 773-589-0077
Bloomingdale: 300 E. Ammy Tr., Bloomingdale, IL 60108 • тел.: 630-307-0079
Palatine: 761 S. Benton St., Palatine, IL 60067 • тел.: 847-359-5911
Palos Park: 8410 W. 131st St., Palos Park, IL 60464 • тел.: 708-923-1912
Munster: 8624 White Oak St., Munster, IN 46321 • тел.: 219-838-5300

Бюра в Нью-Джерзі – повні послуги:

Jersey City
558 Summit Ave.
Jersey City, NJ 07306
тел.: 201-795-4061

Newark
734 Sanford Ave.
Newark, NJ 07106
тел.: 973-373-7839

Parsippany
2200 Rt 10 W.
Parsippanny, NJ 07054
тел.: 973-451-0200

Ви надсилаєте додому гроші, Вестерн Юніон надсилає Вам фотоапарат!

Відчуйте себе на мить поруч з Вашими рідними й близькими!

Надішліть від 24 серпня до 30 вересня 2001 р. через Вестерн Юніон два грошові перекази з США до України або будь-якої іншої країни Центральної та Східньої Європи, і Ви отримаєте в подарунок компактний фотоапарат (доки вони є в наявності). Приємні хвилини, як і великі рекламні акції, не тривають вічно! **Надсилайте гроші вже сьогодні!**

За докладнішою інформацією звертайтесь за телефоном:

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказу грошей по всьому світу℠

Вестерн Юніон надішле 35 мм фотоапарат кожному, хто надішле два або більше грошових переказів із США до будь-якої країни Центральної та Східної Європи, а також зазначить свою дійсну поштову адресу в США на формі „Send Money". Фотоапарати надсилатимуться через 4-6 тижнів після закінчення цієї акції. Плівка не додається. Один фотоапарат на родину, доки вони є в наявності. Ця акція не поширюється на перекази по телефону та по кредитних картках.

©2001. Western Union Holdings, Inc. Усі права застережені.

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

УВАГА! РОГАТИНЦІ УВАГА!

ЗУСТРІЧ

колишніх мешканців Рогатинщини

відбудеться

у неділю, 2 вересня 2001 р. (Labor Day)

о год. 3-ій по пол.

під час Здвигу СУМ

на Оселі СУМ в Ellenville, NY при шляху ч. 209

в приміщенні дитячої їдальні

ПРОСИМО ПРО ЧИСЕЛЬНУ УЧАСТЬ

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА РОГАТИНЩИНИ

ДЕВ'ЯТДЕСЯТИЛІТТЯ ГІМНАЗІЇ „РІДНА ШКОЛА" ім. М. ШАШКЕВИЧА

буде відмічено

святковими імпрезами в місті Чорткові

у днях від 29 до 31 серпня 2001 р.

У ПРОГРАМІ СВЯТКУВАНЬ ЗАПЛЯНОВАНЕ

- *торжественне Богослужения;*
- *зустріч колишніх учнів гімназії, які прибудуть з різних міст України й діяспори;*
- *концерт – мистецькі і студійні пописи самодіяльних гуртків та окремих учнів школи.*

Ювілейні святкування закінчаться

„Першим дзвінком" – початком нового шкільного року.

На голову ювілейного комітету

учительський склад школи запросив

проф. ІГОРЯ ГРИМАЛЮКА

з Тернополя, абсольвента Чортківської гімназії.

Передплата „Свободи" буде для вас дешевшою на 20 відсотків, якщо ви вступите до УНСоюзу

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
при ОУА „Самопоміч" в Нью-Йорку

ПОДАЄ ДО ВІДОМА, ЩО

НАВЧАННЯ

в новому шкільному році

2001/2002

розпочнеться

в суботу, 8 вересня 2001 р.,

СЛУЖБОЮ БОЖОЮ

в церкві св. Юра, в Нью-Йорку

при 7-ій вулиці

- **Збірка всіх учнів по клясах о год. 9-ій ранку.**
- **Навчання після Служби Божої триватиме до 1-ої год. дня.**
- **Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 вул.**

При школі існує СВІТЛИЧКА, що є під зарядом 83-го Відділу Союзу Українок

- Школа є першою на заході, яка має зкомп'ютеризовану бібліотеку в українській мові.
- Модерна бібліотека начислює 3,000 томів шкільних, літературних книжок.
- Учні усіх 12-ти кляс систематично випозичають книжки, читають їх, удосконалюючи свою рідну мову. Процедура випозичення і віддавання книжок у бібліотеці, ведеться електронічною ручкою по „bar codes".
- Систематичне читання книжок дає можливість вивчити українську мову.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Випишіть „СВОБОДУ"!

Ціни за передплату (в американських долярах):

	Рік	Півроку
Член	45.00	30.00
Не член	55.00	35.00

❑ Передплата включена ❑ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу" на адресу:
(Print in English):

Name_______________________________

Address:_____________________________

City: ____________________ State: ____________

Country: _________________ Zip code: __________

Tel.: ( ) ________________

❑ Член УНСоюзу, __________ Відділ

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

Поділись своїм досвідом з іншими

Телефонуйте в Україну за нижчими цінами

$2.99 За всі дзвінки до 10 хвилин

25¢ За кожну додаткову хвилину

- Без щомісячних оплат та оплат за получення.
- Ви не мусите міняти телефонну компанію або свої плани, щоб підписатися на цю послугу.
- Ті самі низькі ціни 24 години на день, 7 днів на тиждень.
- Дзвінки по США і до Канади коштують тільки 99¢ за всі дзвінки до 20 хвилин, і тільки 7¢ за хвилину після цього.

10-10-220

Просто наберіть 10-10-220 + 011 + число, як звичайно

1-800-540-3598
www.10-10-220.com

Пропозиція дійсна в більшості кодових зон

Telecom★USA.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ВІДСОТКИ НА ПЕНСІЙНІ ГРАМОТИ ВІД 1-го ТРАВНЯ, 2001 р.

Одноразові і гнучкі пенсійні пляни **Відсотки в першому році – нові аплікації** (відсотки гарантовані на один рік)	6.50%
Одноразові і гнучкі пенсійні пляни (ІСНУЮЧИХ ГРАМОТ) **$100,000.00 або більше**	5.75%
$50,000.00 – $99,999.99	5.50%
$100.00 – $49,999.99	5.25%
Гнучка 10 пенсійна грамота (в другому році)	5.50%

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

0.59 за фунт

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за $10.

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
698 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Tel. 973-373-8783	Tel. 973-916-1543	Tel. 215-728-6040
888-339-4776		

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ"
Сиракюзи, Нью-Йорк

211 TOMPKINS ST.
SYRACUSE, NY 13204

ТЕЛ.: (315) 471-4074
ФАКС: (315) 474-2328

Чудовий час придбати авто
вигідні позики
на нові та вживані авта
починаючи від 6.40%

Питайтеся про спеціяльні знижки для наших членів

UKRAINIAN MEDICAL SERVICE LTD
NY (718) 621-3666, Kyiv:+380 44 440-7355
e-mail: ums@ukrmedservice.com

КОМПЛЕКСНЕ МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ:
Київ, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Запоріжжя, Полтава, Луцьк, Миколаїв, Одеса, Херсон, Симферопіль, Севастопіль, Ялта та інш.

ДЛЯ ВАШИХ БАТЬКІВ, ДІТЕЙ, ОНУКІВ, ДРУЗІВ І КОХАНИХ

* Найкращі лікарі * Необхідні ліки * Сучасне медичне устаткування.
* Комфортабельні кімнати в шпиталях
* Догляд за людьми похилого віку та дітьми – програма „HOME ATTENDANT"

Підтримайте своїх рідних і близьких – вони потребують цього!
Доступні ціни. Оплата послуг в США і Канаді.

VARSOVIA TRAVEL & SHIPPING
74 E. 7th St., Manhattan (between 1-2 Avenue)
Tel.: (212) 529-3256 • Fax: (212) 477-1553
INTERNET – www.varsovia.com

LOT Polish Airlines

НАЙКРАЩІ ЦІНИ НА КВИТКИ В УКРАЇНУ

ЛЬВІВ від **$ 849** + податок в одну сторону **$ 500** + податок
КИЇВ від **$ 810** + податок в одну сторону **$ 472** + податок
Квитки до **НЬЮ-ЙОРКУ** в обидві сторони від **$ 895** + податок

До ПОЛЬЩІ: Від 16 червня до 30 серпня 2001 р. **$ 681** в обидві сторони
З ПОЛЬЩІ: Від 1 липня до 30 серпня 2001 р. **$ 599** в обидві сторони

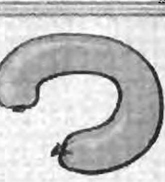
Запрошення до США • Візи в Україну • **Грошові перекази**
Пачки в Україну – кораблем – **$ 0.59**; літаком – **$1.80**

Урочисте Відкриття
Рочестерська
Українська Федеральна Кредитова Спілка
З приємністю повідомляє про відкриття нової філії в
CAPITAL DISTRICT
1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189
З нагоди відкриття пропонуємо теперішним та новим членам подарунки, бонуси та багато інших приємних несподіванок.

Години: щосуботи • від 10-ї ранку до 2-ї пп
з понеділка до п'ятниці - за замовленням
Координатор філії - Оксана Евертс * Відділ обслуги – Тарас Мищук
Головне бюро – 824 Ridge Rd. E., Rochester, NY 14621
тел: (518) 266-0791 • безкоштовний: (877) YOUR-UCU (968-7828)
Автом. інформ.: (716) 544-4019 • Факс: (716) 338-2980 •rufcu@frontiernet.net
www.rufcu.org

Збірка гуморесок
ОЛЕСЯ ШПИЛЬКИ
І СМІХ І ГОРЕ ЗА СИНІМ МОРЕМ
Передмова Євгена Сверстюка. „Смолоскип", Київ.
Частина накладу в підтримці Фундації ім. І. Багряного. Ціна 15.00 дол.
Замовлення:
Bahriany Foundation, 4168 Woodland Drive, La Mesa, CA 91941

SPUTNIK GLOBAL TELECOM
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА АГЕНЦІЯ
ПРОДОВЖУЄ
DIAL ALL DAY FOR THE UNA!
Підтримуйте пресовий фонд The Ukrainian Weekly. Кожна ваша телефонна розмова через „Sputnik" дасть дотації на пресовий фонд. Надзвичайно дешеві місцеві і міжнародні ціни на приватні і бізнесові розмови. Без місячних оплат, без обмежень, без контрактів.
За інформаціями телефонуйте безкоштовно:
1-888-900-8543 або **(847) 298-5900**
ГОВОРИМО ПО- УКРАЇНСЬКИ

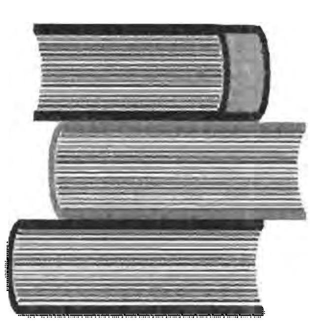

ЙОСИФ КУПЧАК
власник
JOSEPH MEAT MARKET
М'ясні европейські вироби
437 Smith Street, Perth Amboy, NJ
Tel: **(732) 442-4660**

Українська Федеральна Кредитова Кооператива
„САМОПОМІЧ"
У Філядельфії
UKRAINIAN SELFRELIANCE CREDIT UNION
1729 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111
Phone: (215) 725-4430 • Fax: (215) 725-0831

Телефонуйте, або ще краще, зайдіть до нас за інформаціями про нові типи позичок. Ми маємо вже тепер:

TUITION LOAN

For Kindergarten, Elementary & High School ONLY

7.99%

Up to $5,000 per child per year
Maximum 12 month term
Call us for details!
$5,000 loan, 7.99 APR, term 12 month, monthly P&I $434.75
$2,500 loan, 7.99 APR, term 12 month, monthly P&I $217.34

За ближчими інформаціями тел. на число (215) 725-4430
З-поза границь Філядельфії – безкоштовно на
1-888-POLTAVA (765-8282)
Visit us on the Web.: www.ukrcreditunionphila.com

Pekao Trading Corporation
Переказ долярів
Дешево, Швидко, Надійно
Київ
Львів
Полтава
Україна
Луганськ
Чернівці
Запоріжжя
Одеса
Пересилаємо доляри до Києва, Львова, Харкова, Одеси та сотень інших міст України
Наші розцінки знижено на 50%:
до $100 - $7.50
від $100 до $300 - $12.50
від $300 до $500 - $17.50
від $500 до $1000 - $25.00
Pekao
Established in 1948
Щоб знайти найближчого уповноваженого представника телефонуйте:
NY (212) 684-5320, Head Office: 2 Park Ave., Suite 1530, New York, NY 10016
IL (773) 775-0400, Chicago Branch Office: 5395 North Milwaukee Ave., Chicago, IL 60630
CA (323) 932-0702, LA Corp. Office: 4229 Wilshire Blvd., Suite 605, Los Angeles, CA 90010
PEKAO Trading Corporation is licensed and regulated as a Money Transmitter by the Banking Departments of: CA, CT, FL, IL, MD, NJ, NY, MI, OH, PA, TX & WI

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road, Kerhonkson, New York 12446
Tel.: (845) 626-5641 • Fax: (845) 626-4638
www.soyuzivka.com • e-mail: sqss@aol.com

ЛІТНЯ ПРОГРАМА 2001р

Субота, 25 серпня

9:30 веч. - 1:30 ночі – ЗАБАВА, грає оркестра „ЛЕГЕНДА"

П'ятниця, 31 серпня

9:30 веч. - 1:30 ночі – ЗАБАВА, грає оркестра „ВЕЧІРКА"

Субота, 1 вересня

8:30 веч. – Танцювальна група „ЮНІСТЬ" з Йонкерсу
10:00 веч. - 2:00 ночі – ЗАБАВА, грають оркестри „ТЕМПО", „ВЕЧІРКА"

Неділя, 2 вересня

9:30 веч. - 1:30 ночі – ЗАБАВА, грає оркестра „ЗОЛОТА БУЛАВА"

Оркестра *„ВІДЛУННЯ" буде грати кожної п'ятниці від 13 липня до 24 серпня від год. 9 веч. до 1 ночі*

ЗУЗАННА САПОВИЧ

РЕСОРТ НАД МОРЕМ

VILLA LIDIA

128 E. Crocus Rd. • Wildwood Crest, N. J. 08260
Phone: (609) 522-3348

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ

- ощаджувати гроші на вищі відсотки
- позичати гроші на менші відсотки
- мати приємну та професійну обслугу своєю рідною мовою
- розпочати кредитну історію з VISA CARD
- переслати гроші через Western Union
- для зберігання цінних паперів ви можете використовувати „safe deposit boxes"

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

ПОЛАГОДИТЬ ВСІ ВАШІ ФІНАНСОВІ СПРАВИ

Головне бюро:

215 Second Ave. (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003
Tel.: 212 533-2980 • Fax: 212 995-5204

Філії у Нью-Джерзі:

35 Main St., S. Bound Brook, NJ 08880
Tel.: 732 469-9085
691 Roosevelt Ave., Carteret, NJ 07008
Tel.: 732 802-0480

• РОЗШУКИ •

Ліна Уланенко-Константинова розшукує своїх братів **ЛИХАНСЬКОГО МИКОЛАЯ ЛЕОНІДОВИЧА** і **ЛИХАНСЬКОГО ВЛАДИМИРА ЛЕОНІДОВИЧА**, які під час війни проживали в Златополі на Кировоградщині; були вивезені до Німеччини. Батько – Лиханський Леонід Тимофієвич, а мати – Леханська Віра.
Тел.: (609) 886-3773 Євген Кулинич

Розшукую МИКОЛУ Д. ДВОРНІЧЕНКА, рідного брата моєї мами. До 1970 р. жив у Чикаго, 4210 West Kamering Ave. Називався Dworook. Як х-ось знає його, або він сам прошу телефонувати:
(732) 560-8956 Оксана

• ПРАЦЯ •

Жінка з України з легальним побутом і рекомендаціями шукає працю по догляду за старшою особою, може зайнятися домом або бути компаньйоном. Володіє побутовою англійською мовою.
Тел.: (973) 881-1291

Праця для мужчини-прибирання та упорядковування території. Оплата готівкою.
Тел.: (973) 762-2504

Бюро в Брукліні пошукує до праці особу зі знанням англійської, української, польської і російської мов. У перспективі позиція менеджера.
Тел.: (917) 767-9940 Ярек

• НА ПРОДАЖ •

Продається діюче мале приватне підприємство біля Львова, яке виробляє м'які меблі та облицювальні дощечки. Продається великий будинок у Львові.
Тел.: (614) 891-8573

• РІЗНЕ •

Куплю

тейп „ві-ейдж-ес" з візити Папи Івана Павла II у Львові. Виключно той, що зображує всі місця, які Папа відвідав у Львові.

**Stefan Malanczuk,
380 Greencastle Cir.
Santa Barbara, CA 93111
805 967-4600**

ПОШУКУЄМО ТОРГОВЕЛЬНИХ АДМІНІСТРАТОРІВ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ЗБУТУ

RIA Telekommunications – провідна фірма пересилання грошей по цілому світі, пошукує енергійних, ефективних продавців з 3-5 річним досвідом, до праці в північно-східні, середньо-атлантійські та південно-східні частини Америки.

Кадидати повинні володіти організаційним талантом і бути комунікаційними в контактах з людьми, мусять багато подорожувати, систематично виконувати і перевиконувати норми продажу .

Перевага надається випускникам університетів. Винагорода включає платню, комісове, авто, медичне та дентистичне забезпечення, „401К"- пенсійний плян, „ЕОЕ".

Якщо Ви належите до самодисциплінованих та ініціятивних людей і бажаєте зробити відповідну службову кар'єру у швидко зростаючій фірмі, звертайтеся до RIA. Надішліть своє резюме, а також інформацію про Ваші попередні платні.

e-mail: hectorgrinacoff@riaexpress.com • Факс (212) 486-8742.

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

LOT — *від 14 червня до 12 серпня 2001 р.*

WESTERN UNION

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „**WESTERN UNION**"
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ до:**

ЛЬВОВА
940 дол. + текс (в обидві сторони)
535 дол. + текс (в одну сторону)

ОДЕСИ
890 дол. + текс (в обидві сторони)
505 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, РИҐИ, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ
840 дол. + текс (в обидві сторони)
480 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: **(718) 383-7211 • (718) 383-0083**
Fax: **(718) 349-1767** • Free tel.: **1-800-603-7973**
http://www.albatravel.com e-mail:albatravel@aol.com

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на тел.:

(973) 292-9800 додатковий 3018

Міст - це завжди надійно!

МІСТ MEEST

Найбільша в світі українська висилкова фірма
по висилці грошей та пачок в Україну,
країни СНД та Європи

MoneyGram. International Money Transfer

ОТРИМАЙТЕ
ДЛЯ СЕБЕ
ДОДАТКОВО

ТИЖНЕВО
$100

Візьміть участь в новій
виграшній грошовій лотереї
корпорації *МІСТ*

Грошові перекази
в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.

МІСЯЧНО
$1000

Доставляємо гроші
безпосередньо
до рук адресата

Висилаючи гроші з нами, Ви користаєте з найкращих цін за найнадійніший сервіс і автоматично приймаєте участь в **новій виграшній грошовій лотереї** корпорації ***МІСТ***. Лотерея проводиться кожного понеділка за минулий тиждень та в перших числах місяця за минулий місяць. Деталі питайте у аґентів корпорації ***МІСТ***.

найкраща обслуга!

Корпорація МІСТ -
вибір тих, хто добре рахує свої гроші!

найнижчі ціни!

також висилаємо
ПАЧКИ

**харчові набори,
кур'єрські послуги,
комерційні вантажі
та інше**

Завжди гарантуємо
найшвидшу та
найнадійнішу
доставу

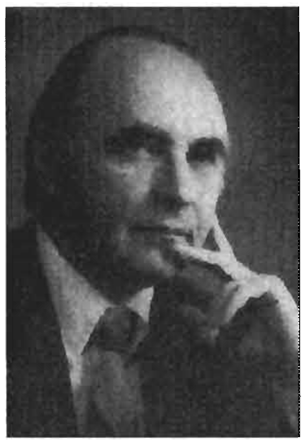
Контейнери відправляємо щоденно, забираємо пачки з дому

Для кращої обслуги маємо понад 350 аґентів у Північній Америці
За аґентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно 1-800-361-7345

РЕҐІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.	MEEST-AMERICA	MEEST KARPATY	MEEST-CALIFORNIA	MEEST-ALBERTA
97 Six Point Road	609 Commerce Rd.	2236 W. Chicago Ave.	500 E.Harvard Str.	10834 97 Street,
Toronto,ON M8Z 2X3	Linden NJ 07036	Chicago, IL 60622	Glendale, CA 91205	Edmonton, AB T5H 2M
Tel.:(416)236-2032	Tel (908) 474-1100	Tel.:(773) 489-9225	Tel.:(818)547-4910	Tel (908) 424-177
1 (800) 361-7345	1 (800) 288-9949	1 (800) 527-7289	1 (800) 617-2545	1 (800) 288-9949

Пам'яті д-ра М. Грещишина

Тяжко писати про людину, яка довгими роками була професійним дорадником і рідинним приятелем, але відійшла у вічність. Минуло два роки, відколи не стало Мирослава Грещишина.

Д-р М. Грещишин – науковець з медицини, професор гінекологічної онкології і положництва в медичній школі при університеті в Бафало. Помер 24 травня 1999 року у Львові.

Народився Мирослав в родині сільського вчителя на Волині. Хвороба забрала матір, коли йому було тільки 4 роки. Воєнне лихоліття привело його до Франкфурту, де він вчився в університеті Йогана Вольганга Гете, закінчивши його докторатом з медицини в 1951 році.

У Бафало, США, він був викладачем-професором, головою катедри гінекології і положництва при університеті. Провадив лікування раку за допомогою хемотерапії вже в 60-их роках. Займався дослідами над остеопорозою. Був засновником онкологічної групи в гінекології.

Д-р М. Грещишин причинився до розвитку суспільного життя української громади в Бафало, головно студентської молоді. Допоміг заснувати студентський клюб при університеті і був його довголітнім академічним дорадником. Коляда студентів завжди закінчувалась у привітному домі панства Грещишиних, де, за словами Богдана Беггера й Зенка Депутата, ще довго продовжувались товариські гутірки. Для студентів він був дорадником, близьким приятелем, а пізніше – лікарем, що привів їхніх дітей на світ.

Надзвичайно скромний, доступний для потребуючих, він був вимогливим до себе та інших. Смерть д-ра М. Грещишина – велика втрата для родини, української громади, медичного наукового світу й тих, чиє життя він продовжив.

О. Правак-Пасіка

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 18 серпня 2001 року в м. Милвокі, шт. Висконсин, після тяжкої недуги відійшов у вічність

бл. п.
ГРИГОРІЙ ЧЕРІНЬ

нар. 10 лютого 1920 р. в с. Адамівка на Ярославщині (нині Польща)

Насильно вивезений до Німеччини, Покійний працював у таборі в Ашафенбурзі. 1950 р. оселився в США, від 1951 р. мешкав у Милвокі, Висконсин. Один із засновників (разом із Кардиналом і Патріярхом Мирославом Любачівським) Української Греко-Католицької Церкви св. Архистратига Михаїла, довголітній референт народного фонду відділу УККА в Милвокі, член 46-го відділу ОЧСУ, член СУК "Провидіння".

Панахида відбудеться в п'ятницю 24 серпня 2001 р. в похоронному заведенні Bruskiewycz Funeral Home у Милвокі. Похорон розпочнеться вранці в суботу 25 серпня Божественною Літургією в церкві св. Михаїла (Washington & 11th Street).

Залишені в смутку:
- дружина – Анна (з дому Худзій)
- сини – Андрій з дружиною Сонею
  – Олесь
- дочка – Сузанна
- внуки – Тарас із дружиною Мирославою
  Іван
- свати – Ясевичі
- ближча і дальша родина у Франції й Україні

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що у вівторок, 14 серпня 2001 р. відійшла у вічність на 86-му році життя наша дорогенька МАМОЧКА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
АНТОНІНА ҐОРДОН

нар. 22 лютого 1915 р. в Україні.

ПАНАХИДА за спокій Її душі була відправлена 16 серпня 2001 р. в North Port, Fl.

ПОХОРОН відбувся 18 серпня 2001 р., о год. 10:30 ранку в церкві св. Андрія Первозваного в S. Bound Brook, NJ.

У глибокому смутку:
- дочки – ВАЛЕНТИНА
  – ТАМАРА СТАСЮК з мужем ДОМЕТІЄМ
  – АННА
  – АЛЕКСАНДРА ЛЕФКОВИЧ з мужем СТЮАРТОМ
- внуки – ЮРІЙ, ТАНЯ, ЛОРА і АДАМ
- сестри – ТЕТЯНА і НАДІЯ

Дорогенька Мамочко ми Тебе ніколи не забудемо!

Вічна Їй пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

із сумом повідомляє, що 11 серпня 2001р. відійшов із цього світу довголітній член НТШ

бл. п.
інж. СТЕПАН КУРОПАСЬ

Синові д-рові Миронові Куропасеві з дружиною Лесею, доньці Вірі Ґоєвич і всій родині висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА НТШ

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник

(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ҐРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

У 40-ИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, ДІДА, ПРАДІДА, ШВАҐРА і ВУЙКА

бл. п.
д-ра МИРОСЛАВА В. ГНАТЮКА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

8 вересня 2001 р.

в церквах:

- Матері Божої Неустаючої Помочі, Дірборн Гтс, Мі. о год. 10-ій ранку;
- свв. Володимира і Ольги, Чикаґо, Ілл., о год. 8-ій ранку і о год. 9-ій ранку;
- Благовіщення, Мелровз Парк, Па., о год. 8-ій ранку;
- св. Миколая, Торонто, Онт. Канада;
- Успення Божої Матері, Монреаль, Кве., Канада о год. 8:30 ранку.

Також будуть відслужені ПАНАХИДИ в Києві, Одесі, Львові, Тернополі і в Заліщиках – Україна.

Просимо помолитися з нами за спокій душі Покійного.

Дружина Анна, сини – Богдан, Юрій і Андрій з родинами.

Помер проф. д-р ПЕТРО ҐОЙ

В четвер, 16 серпня відійшов у вічність колишній ректор Українського Вільного Університету та довголітній голова Фундації УВУ. До Америки приїхав у 1949 р. Спочатку жив у Чикаго, а відтак переїхав до Нью-Йорку. Тут закінчив Колюмбійський університет (бібліотекарські студії). Зараз після закінчення Другої світової війни був студентом УВУ в Мюнхені, а в 1970-их роках Петро Ґой зробив докторат з історичних наук та написав докторську дисертацію про Гетьмана Богдана Хмельницького. Він належав до організаційного бюра СУМ, тобто до тих, що організували СУМ по цілій Америці.

Покійний був активним в інших організаціях і товариствах, був членом НТШ та на протязі кількох років членом управи, членом Крайової Екзекутиви УККА, належав до ОУН і Пласту – Куреня „Лісових Чортів" та був національно свідомим українським патріотом.

У 1992 році д-р Петра Ґой став ректором УВУ, з огляду на недугу працював на цій посаді тільки один рік. Проф. д-р Петро Ґой був також одним із засновників Фундації УВУ, а відтак її головою протягом 24-ох років.

Доктор Ґой був великим любителем і прихильником української студентської молоді з якою їздив на прогулки на протязі 10 років під назвою „Стежками батьків по Европі" був їх провідником і виховником та відвідав багато Европейських країн та історичних пам'яток в тому числі багато пам'ятни-ків визначних українських особистостей.

Ділимося сумною вісткою, що в Нью-Йорку, 16 серпня 2001 р.
відійшов на Вічну Ватру

бл. п.

пл. сен. ПЕТРО ҐОЙ

Лісовий Дідько „Гольсінга"
Нар. 12 липня 1925 р. в Україні.

Член Пласту від 1945 р. в 1-му курені юнаків імені Богуна в Карльсфельді, Західня Німеччина. Переїхавши до США був активним членом пластової станиці в Чикаго, а від 1968 р. в пластовій станиці Нью-Йорк. В громаді вирізнився довголітньою та успішною діяльністю на пості президента Фундації Українського Вільного Університету.

Член Великого Племени „Лісові Чорти" від 1947 р., один з перших членів Молодої Фамілії, число Реєстру 100; відзначений грамотою признання, носитель Золотого Аридника. Член кодла „Беркут".

Висловлюємо наше найщиріше співчуття Дружині та Дітям. Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами, а в Лісовій Примудрості, в Таїнствах Творця усього видимого і невидимого він – вічний.

3-ий Курінь УСП і УПС „ЛІСОВІ ЧОРТИ"

СТАНИЦЯ БРАТСТВА 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА в Лігайтоні, Па.
ділиться сумною вісткою, що 14 липня 2001 р. упокоївся в Бозі,
проживши 87 років наш дорогий ПОБРАТИМ

св. п.

ІВАН РИХВІЦЬКИЙ

нар. у Болшівцях, Галичина.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 17 липня 2001 р. в церкві св. Володимира, в Палмертоні, Па., а опісля на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Опечаленій Родині складаємо наші щирі співчуття.

УПРАВА СТАНИЦІ

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і українську громаду, що 16 серпня 2001 р. відійшов у вічність після довгої і тяжкої недуги на 77-му році свого трудолюбивого життя наш найдорожчий і невіджалуваний
МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.

проф. д-р

ПЕТРО ҐОЙ

народився 12 липня 1925 р. в с. Михайлівці, Підгаєцького повіту в Західній Україні.

ПАНАХИДА відбулася в суботу, 18 серпня 2001 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку, а ПАРАСТАС в неділю, 19 серпня, о год. 7-ій веч. в тому самому заведенні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 серпня в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а тлінні останки Покійного зложені на вічний спочинок на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ОЛЕНУ (ЛЕСЮ)
доню – МАРУСЮ
сина – ЮРІЯ з дружиною ШЕРИЛ
дві сестри в Україні з родинами.

Родина просить згадати Покійного у своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО
ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

зі смутком повідомляє, що 16 серпня 2001 р.
в Нью-Йорку відійшов у вічність

бл. п.

проф. д-р ПЕТРО ҐОЙ

дійсний член НТШ,
колишній ректор УВУ

Дружині Лесі, синові Юркові, доньці Марійці
і всім рідним
висловлюємо щире співчуття.

УПРАВА НТШ

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
зі смутком повідомляє жертводавців Фундації УВУ
та українську громаду, що на 77-му році трудолюбивого
життя відійшов у вічність

сл. п.

проф. д-р ПЕТРО ҐОЙ

колишній ректор УВУ та довголітній голова Фундації УВУ.

ПАНАХИДА відбулася 18 серпня 2001 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку, а ПАРАСТАС 19 серпня, о год. 7-ій веч. в тому самому заведенні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 серпня в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а тлінні останки Покійного спочили на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Управа Фундації УВУ висловлює глибокі співчуття дружині Лесі, дочці Марійці, синові д-р Юрієві Ґой з дружиною Шерил і сестрам в Україні та їхнім родинам.

Вічна Йому пам'ять!

Просимо в пам'ять покійного д-ра Петра Ґоя складати пожертви на Стипендійний Фонд при Фундації УВУ.

УПРАВА ФУНДАЦІЇ УВУ

За мову і зміст посмертних оголошень
і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Оцісклавська 973-292-9800 #3040

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?
Зверніться до
ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIVE
MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075
Weichert Realtors®
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

АНДРІЙ ВОРОБЕЦЬ
Професійний продавець забезпечення УНС
ANDRE WOROBEC
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
9 Bayard Pl., Newark, NJ 07106
Tel.: (973) 292-9800 ext. 3055
Fax: (973) 292-0900
e-mail aworobec@hotmail.com

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870;

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: (718) 937-6821
Beeper (917) 491-6150

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✔ на роботі
✔ автомобільних
✔ в публічних місцях
✔ лікарських помилок
Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування
А ТАКОЖ:
• ВОДІННЯ під впливом алькоголю
• КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
• ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
• ШТРАФИ
• РОЗВОДИ
• ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

ЕМІГРАЦІЙНЕ ПРАВО
ТЕТЯНА Б. ДУРБАК
АДВОКАТ
можливі послуги українською мовою
101 Columbia Street, Albany, NY 12210
Tel. (518) 433-0580
Fax (518) 427-1562
e-mail: tdur@capital.net

НА ЗАМОВЛЕННЯ
Доставляємо в Україну комп'ютери, копіювальні машини, всяке шкільне приладдя, книжки, ювілейний Шевченків „Кобзар" і т.п.
Ближчі інформації:
T. Shevchenko Centre in Lviv
c/o 2150 Bloor Street West, Suite 96
Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 239-4407
Fax: (416) 239-1526

Calls to UKRAINE
16.9 ¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM 1-800-449-0445

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
– 580 дол.+tax
(round trip)
399 дол.+tax (one way)
Н.Й./Львів – 699 дол.+tax
(round trip)
450 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

Спеціяліст з внутрішніх хвороб
MARK T. OLESNICKY, M.D.
INTERNAL MEDICINE
Приймає за попереднім домовленням
Лікар говорить по-українськи
135 Columbia Turnpike, Suite #203
Florham Park, NJ 07932
Tel. (973) 822-5000 • Fax: (973) 822-3321

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2–7 днів
Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи американські доляри.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

ДОСТАВА ХАРЧОВИХ ПАЧОК
з каталоґу

ДОСТАВА ТРАКТОРІВ, АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ

На всі замовлення Ви отримаєте поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Добре знана у Канаді
Та в Америці відома
Фірма наша вже віддавна
Служить людям чесно й справно.
Щирий сервіс, низькі ціни!
Хто ще краще про Вас дбає?

KARPATY

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KARPATY TRAVEL

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах